

II.
C.22848.
2/21/18

22848. II C 92

v

po
o

Z

v

RAJSKE
CVETICE

ljubi mladosti

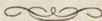
v poblaževanje serca podarjene,

ali

podučne in molitvene bukvice za
otroke, pa tudi za bolj odrašene

po

KRIŠT. ŠMIDU

*Z dovoljenjem visokočastiljiviga Ljubljanskega
škofijstva.*

V LJUBLJANI, 1855.

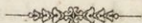
V založbi in na prodaj pri M. Gerberju.

Natisnil J. Rud. Milic v Ljubljani.

030047561

Pervi oddelek.

*Pervi poduk od Boga za ljube
otroke.*

Od Boga.

I.

1. **L**jubi otrok! karkoli vidiš, je vse od Boga. — 2. Bog stori, de solnce tako svetlo in gorko sije. — 3. Bog stori, de se luna tolikanj lepo svetli. — 4. Ni je zvezde, kateri bi On svetlobe ne bil podelil bil. — 5. Bog je stvarnik sinjiga zraka. — 6. On zeleni tako lepo drevje in polje. — 7. Hrib in dolina sta od Boga. — 8. On pokriva goro z germi in gojzdi. — 9. On stori, de potok tako urno in bistro po travniku teče. — 10. Bog stori noč in dan. — 11. Ti,

ljubi moj, ne storiš, de solnce sije. —
 12. Tvoja roka ne seže do lune. —
 13. Ti ne veš števila zvezd. — 14.
 Hriba in doline, polja in drevja,
 noči in dneva nisi ti vstvaril. — 15.
 Svet, tolikanj velik in tolikanj lep,
 je le Njegovo delo.

II.

1. Ljubi moj! nič ni, česar Bog
 ne vé. — 2. On, ki je tvoje okó
 vstvaril, tudi vidi. — 3. On, ki ti
 je uhó dal, tudi sliši. — 4. Karkoli
 storiš, vidi Bog. — 5. Karkoli go-
 voriš, sliši Bog. — 6. Ni ga kraja,
 kjer bi te Bog ne vidil in ne sli-
 šal. — 7. Bog celó vé, kar misliš. —
 8. On ti vidi v sercé, kakor ti ribo
 v prav bistri vodi. — 9. Bog vidi
 ponoči ravno takó, kakor podnevi. —
 10. Noben dan nam ni takó svetál,
 kakor noč Bogú. — 11. Bog prešteje
 roso na polji, pesek v morji, listje
 na drevji. — 12. Ni ga takó majhni-
 ga pešeniga zerna, de bi ga on ne
 poznal. — 13. Noben list ne pade z
 drevesa, de bi On ne vedil. — 14.
 On prešteje trumo zvezd. —

III.

1. Ljubi otrok! Bog zamore, karkoli hoče. — 2. On je Gospod vesoljniga svetá. — 3. Karkoli hoče, se zgodi. On le reče, in je žé. — 4. Solnce vzhaja, ker on hoče. — 5. Luna visi na nebu, ker jo On derži. — 6. Z dihljenjem je vstvaril trumo zvezd. — 7. Sapa piše, kadar ji Bog zapové. — 8. Bog pokliče strela, in strela pravi: „Tukaj sim.“ — 9. Bog zgovori, in strela vdari. — 10. Bog govori in led se taja, polje in drevje zelení, žito in sadje zori. — 11. Bog pomigne, in listje orumeni in odpade, potok zamerzne in sneg tla pokrije. — 12. Bog stori, de človek živi. — 13. Kadar Bog hoče, človek umerje. — 14. Bog dihne, in svet zgine. —

IV.

1. Ljubi moj! Bog je dober in te ima rad. — 2. Karkoli je lepiga, je od Bogá. — 3. Tudi zavoljo tebe stori, de drevesá lepó pisano cve-tó. — 4. Tudi zavoljo tebe stori, de

je listje in trava tako lepó zelena. — 5. Tudi zavoljo tebe stori, de se rôsa tako lepó rudeče in rumeno, in môdro in zeleno lesketá. — 6. Karkoli je dobriga, je vse od Bogá. — 7. Tečni kruh ti On deli. — 8. On ti da dobriga sladkiga mleka. — 9. Tudi sadje, ktero tolikanj rad ješ, pride od Njega. — 10. Karkoli imaš, imaš od Boga. — 11. Hišo in obleko, ki jo imaš, ti je tudi On dal. — 12. Tudi spanje, ki ti takó dobro dé, ti On pošilja. — 13. On stori, de živiš, in si zdrav in čverst. — 14. Pa Bog ne skerbi samó záte. — 15. On živi tudi červa v práhu. — 16. On napaja cvetico na polji. — 17. Vender na svetu nič ni ljubšiga, kakor je človek. — 18. Tebe, in karkoli je ljudi na svetu, ljubi On kakor svoje otroke.

V.

1. Bog je ves dober, in v njem ni nič hudiga. — 2. Bog ljubi le in stori, kar je prav in dobro. — 3. Bog sovraži greh in kar je hudiga. — 4. Bog hoče, de bodi tudi ti dober

in ne hudoben. — 5. Bog ljubi otroka, ki je dober, priden in pobožen. — 6. Bog podeli dobrimu otroku mnogotero srečo. — 7. Otroka, ki ni dober, Bog kaznuje (štrafuje). — 8. Hudobniga otroka ne osrečuje Bog. — 9. Otrok, kateri Boga ljubi in sluša, raste in zelení, in cvete kakor drevó pri potoku. — 10. Hudoben otrok je kakor pleva na vetru, kakor kodela v ognji. —

VI.

1. Ljubi moj! zdaj že nekaj veš od Bogá. — 2. Le močno ljubi Bogá, in sicer takó, kolikor le moreš. — 3. Nič na svetu ti naj ne bo takó ljubó, kakor Bog. — 4. Le prav se veséli, de je en Bog, in de že nekaj od Njega veš. — 5. Le prav vesel bodi, de je Bog takó ljubeznjiv in takó dober, in tolikanj zate skerbi. — 6. Misli večkrat: „O Bog, že to, kar nam daš, je tako dobro, kakó dober moraš vender še sam biti!“ — 7. „O Bog, že svet, in vse karkoli od tebe pride, je tako lép, kako lép moraš sam biti!“ — 8. O

kdo bi se ne veselil, de je en Bog! — 9. Razveseljaj vender, kar moreš, Bogá. Glej, Njega ne veseli ne denar ne zlató! — 10. Samó to ga veseli, kadar vidi, de si prav dober in pobožen. — 11. Zatoraj misli večkrat: „O Bog, Ti me tolikanj razveseljuješ, zató pa hočem tudi jaz prav priden in pobožen biti.“ — 12. „Saj Ti nič družiga ne dela veselja.“ —

VII.

1. Ljubi moj! misli tudi večkrat in prav rad na Boga. Pogovarjaj se pogostama z Bogam! Saj sliši vse tvoje govorjenje. — 2. Če se ti kaj zapové, in te težko stane storiti, tedaj misli: „In vender hočem storiti, ker hoče Bog takó.“ — 3. Če si bolán, ali te kaj žáli, misli: „Kar Ti hočeš, o Bog, je dobro, čeravno se hudó zdi.“ — 4. „Rad terpim, če je še takó težkó.“ — 5. Če te mika grešiti, misli: „Bog vidi, Bog kaznuje, nočem ne grešiti.“ — 6. Misli vender velikrat: „O Bog, Ti me vidiš, kjerkoli naj bom, ponoči in podnevi, pod streho, ali pod milim

nebam.“ — 7. Otrok, ki večkrat na Boga misli, ostane dober in pobožen. — 8. Ni ne zlahkama hudoben, in je prav veseliga sercá. —

VIII.

1. Ljubi moj! Bog ti tolikanj podari. — 2. Zahvali se mu pa tudi za tó, kar ti da. — 3. Kadar vstaneš, reci: „O Bog, zahvalim se ti za spanje, ki mi takó tekne in me čverstiga dela.“ — 4. Misli tudi pred jedjo in po jedi: „O Bog, jed in pijača je vender takó dobra, lepa hvala Ti, ker mi jo daš.“ — 5. Kadar se uležeš, reci pobožno: „O Bog, zahvalim se ti za dan, in za vse, kar si mi dans dobriga storil.“ — 6. Kadar se sitiš s tečnim kruham, misli: „Bog ga je dal.“ — 7. Kadar lepó dišečo cvetico utergaš, misli: „Bog jo je v tako lepó cvetje oblekel.“ — 8. Kadar jagode ješ, misli: „Bog jih naredi takó rudeče in sladke.“ — 9. Kadar se ti kaj lepiga podari, ki ti prav dopade, misli: „Prav za prav je vender od Boga!“ — in zahvali ga še bolj, kakor tistiga, ki ti je po-

daril. — 10. Zahvali Boga za oko, s katerim gledaš. — 11. Zahvali ga za uho, s katerim slišiš. — 12. Zahvali ga za rokó, ki je takó gibčna, in za nogó, ki je takó urna. — 13. Zahvali se Bogu za kruh in mlekó, za sadje in sočivje, za dom, za obléko in posteljo. — 14. Misli vendar pogostama: „Veselim se, ker sim, in ker sim človek.“ — 15. „Radujem se, ker vidim solnce in luno, hrib in dolino, listje in travo.“ — 16. „Se bolj se veselim, ker vém že nekaj od Tebe, predobrotljiviga Bogá!“ — 17. „Ó Bog, Tebi bodi hvala vekomaj!“ —

IX.

1. Dragi moj! Bog je dober. Bodi toraj tudi ti takó dober, kakor je On. — 2. Bog le ima rad, kar je dobro in prav in lepó. — 3. Nuj, de boš tudi ti prav dober, priden in pobožen. — 4. Le verjemi, de ti je bolje pobožnimu, kakor pa bogatimu biti. — 5. Bolje ti je dobrimu, kakor pa lepimu biti. — 6. Bog se ne laže; kar reče, je res, in svojo be-

sedo natanko spolnuje. — 7. Sovraži tudi ti laž, in ne govori, kar ni res. — 8. Bog nam takó rad daje. Daj tudi ti rad, če kaj imaš. — 9. Revnimu otroku rad odlômi kruha, ki ti ga je Bog dal. — 10. Bog nam vender takó rad dobroto deli, in ne veseli ga, de bi nam kaj žaliga storil. — 11. Ni je ne še takó majhne živalice, ktere bi ne ohranil. — 12. Zatoraj je že hudobno, in Bogu zoperno, če se le ena živalica terpinči. — 13. Kakó hudó mora še le biti, če se ljudje mučijo. — 14. Ne terpinči tudi maliga červa ne. — 15. Tudi ne teptaj cvetic po polji, zakaj vse je Bog vstvaril.

X.

1. Ljubi moj! zdaj že veš: Kar Bog hoče, je vse prav in lepó in dobró. — 2. Česar Bog noče, je greh, gerdó in hudobno. — 3. Zatoraj stori vedno, kar Bog hoče, in nikdar nič ne stori, česar Bog noče. — 4. V cerkvi bodi pobožen, roke povzdigni, nikar se ne oziraj in ne pogovarjaj, in ne smeajaj, am-

pak misli le na Boga in zvestó moli. —
 5. V šoli bodi tiho, dobro pazi, in
 se pridno uči. — 6. Doma slušaj, če
 se ti kaj zapové. — 7. Pojdi spota-
 ma, če te pokličejo, in ne poprašuj
 dolgo: „Kaj?“ — 8. Ne reci: „No-
 čem,“ če se ti kaj težkiga zapové. —
 9. Ne jokaj se, če prec ne dobiš,
 kar hočeš. — 10. Ne godernjaj, če
 ti kaj branijo, ali te kaznujejo. —
 11. Nikar ne lagaj, zakaj lagati se
 je kej gerdo in divje. — 12. Kdor
 laže, ga sramote rudečica oblije, če
 ga dobé. — 13. Ne bodi len in vne-
 maren, če imaš kaj storiti. — 14.
 Zahvali se, kadar kaj dobiš. — 15.
 Ne jéj preveč; zakaj to je tudi
 divje in te dela neumniga in bolni-
 ga. — 16. Ne sladkaj, in nič ne
 jemlji, če te tudi nihče ne vidi. —
 17. Váruj se jeze; ne pričkaj in ne
 prepiraj se, tudi pri igri ne. — 18.
 Na ulicah nikar ljudi ne zasramuj,
 ne nadlegvaj nikogar, ne pobiraj
 kamnja in ga ne lučaj, in blata se
 ogibaj. — 19. Na polji ne teptaj žita,
 in ne hodi po travi. — 20. Ne klati
 sadja, ktero še ni zrelo, in ga ne

kradi, če je ravno zrelo. — 21. Kjerkoli si, nič ne počni, in nič ne uganjaj, česar bi se mogel sramovati, ko bi se zvedilo. — 22. In zdaj, ljubi moj otrok! veš, kaj ti je storiti, in kaj Bog od tebe hoče. Stori tedaj! —

Od Jezusa Kristusa.

Ljubi otroci! od Boga, našiga ljubeznjiviga Očeta v nebesih, ste doslé že veliko slišali. Zaslišite tudi nekaj od Jezusa Kristusa, njegoviga ljubiga Sinú, kteriga je tudi zavoljo vas, otroci! nebeški Oče na svet poslal.

I. Jezus v jasliah.

1. Pobožni pastirji so čuli enkrat ponoči pri svojih čedah na polji. Kar stoji pred njimi lép svetel angel. Reče jim: „Veliko veselje vam oznanujem. Nocoj se je rodil Sin Božji. V jasliah boste dete našli.“

2. Ljubi otroci! Bog nam je podaril nar ljubši, karkoli je imel, svojiga ljubeznjiviga Sinú, de bi nam

prav veliko veselja storil. Mali Jezus je lepši dar božji, kakor solnce, luna in zvezde, in vesoljni svet. O veselite se vendar nad milim nebeškim detetam!

3. In prikaže se še veliko veliko nebeških angelov. Vsi hvalijo Boga ter pojejo: „Čast Bogu po višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!“

4. Preljubi otroci! Jezus je prišel na svet, de bi čast božjo povikšal in človeštvo osrečil. Častite toraj Boga, in vsim ljudem le dobro vošite in storite; zakaj le potem boste sami mir in veselje na zemlji vživali.

5. Pobožni pastirji gredó, in najdejo malo dete v jasliah, katero je bilo v plenice zavito. Marija in Jozef sta zraven bila. In vsi so se serčno veselili, ter hvalili in slavili Bogá.

6. Ljubi otroci! zapomnite si, de je še katero veči in boljši veselje na svetu, kakor dobro jesti in piti, si igrati in lepo obleko nositi. Pa Bog to veselje le tistim da, kateri ga ljubijo. Tudi vidite, de Bogu le ti-

sto dopade, kar je prav in dobro. Zlato in srebro velja pred Bogom ravno toliko kot prazna slama.

7. Lepa svetla zvezda pripelje svete tri kralje. Nad hlevam, kjer se je Jezus rodil, obstoji. Vsi veseli gredo v hlev in pokleknejo pred detetam ter mu podaré zlata, mire in kadila.

8. Predragi otroci! Bog je storil veliko čudežev, de bi nam maliga Jezusa prav ljubiga storil, kteri je bil veselje angelov in ljudi. Ljubite ga toraj iz vsiga serca. Podarite mu vse svoje serce. Serce, ki je čisto in nedolžno, je Jezusu ljubši, kakor vse zlato na svetu. —

II. Jezus, otrokam nar lepši zgled.

1. Mali Jezus je bil nar po-božniši otrok na svetu. Ko je bil 12 let star, so ga vzeli njegovi starši seboj v tempelj. Tempelj je bila lepa velika cerkev v deželi, v kteri je Jezus živel. Pot je bila dolga in težavna. Vender je rad ž njimi šel. Na poti je bil Jezus tako tih in mol-

čeč, de se je vsak nad njim zradoval. V tempeljnu je tako pobožno molil, kakor angel pred tronam božjim. Domú gredé zapazijo njegovi starši, de so ga zgrešili. Išejo ga tri dni, in nazadnje ga v tempeljnu najdejo. Mati mu reče: „Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in pa jest sva te z žalostjo iskala.“ On pa prijazno odgovori: „Ali ne vesta, de moram biti v hiši svojiga Očeta?“ Tolikanj rad je bil v cerkvi. In rastel je v modrosti in v milosti pred Bogam in v starosti.

2. Mali Jezus je bil prav priden. Učiti se ga je nar bolj veselilo. V tempeljnu je sedel med učeniki. Pazljivo jih je poslušal, in pogostoma popraševal. Tudi je tako lepó in dobro odgovarjal, de so se mu vsi čudili. Dan na dan je bil razumniši, in z letmi se je množila njegova modrost.

3. Mali Jezus je bil proti vsim ljudem dober in prijazen, in nejevoljniga obraza ni bilo na njem viditi. Iz njegovih ust se ni čula huda beseda. Nobenimu otroku ni kaj ža-

liga storil, in starim ljudem ni nikoli grenkosti delal. Vedno je resnico govoril, in ni nikdar ne nar manjši reči ne vzel ne pokvaril. Slednjimu je postregel, kolikor je mogel. Rastel je, kakor v starosti, tudi v milosti in ljubeznjivosti pred ljudmi.

4. Mali Jezus je bil prav slušljiv in pokoren. Svoji ljubi materi je postregel, karkoli ji je mogel. Svojimu redniku je pridno pomagal pri delu, in se njegoviga rokodelstva učil. On je bil zgolj ljubezen in hvaležnost proti svojim ljubim staršem, in jim je bil v vsim pokoren.

5. Preljubi otroci! skušajte, de boste malimu Jezusu v vsim prav enaki. Njegova podoba vam bodi vedno pred očmi. Pobožen, priden, prijazen, slušljiv je bil mali Jezus. Pobožni, pridni, prijazni in slušljivi morate tudi vi biti, in te lastnosti si posebno v sercu zapomnite.

III. Jezus Kristus, nar boljši prijatelj otrok.

1. Ko je bil Jezus odrastel, so prinesle pobožne matere k njemu

svoje otroke. Njegovi učenci jih pokregajo, Jezus pa jim ljubeznjivo in milo reče: „Pustite male k meni in jim ne branite: zakaj njih je nebeško kraljestvo.“ Nató vzame otroke v svoje naročje, roke nánje položi ter jih blagoslovi.

2. Enkrat sedi Jezus pri mizi, kar pride k njemu oče, čigar hči je doma bolna ležala. Pade prédinj na kolena ter reče: „Moja hči že skor umira, pojdi vender, in položi nanjo svojo roko, de ozdravi in živi.“ Jezus urno vstane in gre ž njim, pa ko prideta v hišo, je deklica že mrtva. Oče in mati se jokata. Jezus pa jima reče: „Nikar se ne jokajta; deklica ni umerla, le spi.“ In potem jo prime Jezus za roko, ter reče: „Deklica! vstani!“ Ko bi trenil, se mrtva deklica oživi ter vstane. Starši pa se občudenja in veselja skoraj ne zavedó. On pa samo reče, de naj hčeri kaj jesti dajó.

3. Enkrat gre Jezus s svojimi učenci v eno mesto, ko ravno merliča iz mesta prinesó. Bil je edini

sin neke vdove. Mati in veliko ljudi gre za merličem. Ko Jezus mater zagleda, se mu v serce smili. „Ne jokaj se!“ ji prijazno reče. Potem zapové nosnikom, da naj se ustavijo, kateri mertvaško nosilo na tla položé, da vsi lahko merliča vidijo. Jezus reče tedaj: „Mladeneč, rečem ti, vstani.“ In mertvi se vzdigne, ter jame govoriti. Vsi se zelo prestrašijo, Jezus pa pelje mladenča k materi nazaj.

4. Tudi zavoljo vas je Jezus veliko terpel. Na Oljski gori je tako trepetal, da je kervav pot potil. Bičali so ga, in mu ternjevo krono na glavo pritisnili. Celó na križ se je dal z železnimi žebli pribiti! Umerl je na križi iz ljubezni do vas. Pa od tega boste že pozneje kaj več slišali.

5. Iz tega maliga že, ljubi moji otroci! sprevidite, da je Jezus vaš nar ljubeznjivši in nar mogočniši prijatelj. Ljubite ga toraj iz vsiga sercá, in le vanj zaupajte.

IV. Jezus Kristus, otrók nar boljši učeník.

1. Ljubi otroci! tudi vaš nar boljši učeník je Jezus Kristus. Kar je on rekel, je tako jasno, de tudi otroci lahko vse razumejo. Kar je on učil, je tako lepó, de morajo že tudi otroci nad njegovim naukam nar večí veselje imeti. O preljubi otroci! mislite si, kakor bi bil Jezus med vami, kakor bi gledali njegoviga miliga obraza in bi slišali njegov prijetni glas. Mislite si, kakor bi vas v svoje naročje vzel, in vam sam rekel, kar sledi:

2. „Ljubi otroci! tolikanj je Bog svet ljubil, de je svojiga ediniga Sinú zanj daroval. In kateri vanj verujejo, se ne bodo pogubili, ampak večno življenje zadobili.“

3. „Jaz sim dobri pastir. Jaz poznam svoje ovce, in ovce poznajo mene. Moje ovce slišijo moj glas, in gredo za menoj. Dober pastir pa da svoje življenje za svoje ovce. Jaz dam svoje življenje za svoje ovce. Jaz jim dam večno življenje,

in vekomaj se ne bodo pogubile. Nihče jih iz mojih rok stergal ne bo.“

4. „Jaz sim prava vinska terta, vi ste mladike. Mladika, če na terti ne ostane, ne more nobeniga sadú obroditi. Kdor ostane v meni, in jaz v njem, obrodi veliko sadú. Kdor v meni ne ostane, se zaverže, in posuši, kakor suha tertna mladika. Vzemó ga, ter veržejo na oginj, in sožgó.“ —

5. „Ljubi otročiči! kakor moj Oče mene ljubi, tudi jaz vas ljubim. Saj ni nobene večí ljubezni, kakor če kdo svoje življenje za prijatle da. In to je moja zapoved, de se med seboj ljubíte, kakor vas jaz ljubim. Na tem bo vsak spoznal, de ste moji učenci, če se boste med seboj ljubili.“

6. „Če me ljubite, spolnujte moje zapovedi. Kdor moje zapovedi sliši in jih spolnuje, ta me resnično ljubi. Kdor pa mene ne ljubi, tudi mojih zapoved ne spolnuje. Kdor pa mene ljubi, njega tudi moj Oče ljubi in jaz ga ljubim. In karkoli bo Očeta prosil v mojim imenu, bo od Njega prejel.“

7. „V hiši mojiga Očeta je veliko stanovanj. Tudi za vas je tam pripravljeno. Jaz bom enkrat prišel, in vas seboj vzel, de boste ondi, ker sim jaz. Vi me boste vidili, in vaše serce se bo veselilo in nobeden vam vašiga veselja jemal ne bo.“

8. „To sim vam spregovoril, de moje veselje v vas ostane, in de bo vaše veselje popolnoma. Ker to veste, boste tudi zveličani, če boste spolnovali.“

Od svetiga Duha.

I.

1. Ljubi otroci! Jezus Kristus je umerl, kakor ste slišali, na križi iz ljubezni do nas, ter so ga v grob položili. Njegovi učenci pa so žalovali in se jokali za njim. — 2. Ali, preden je tri dni preteklo, je Jezus Kristus zopet živ iz groba vstal. Ves v blesku svoje nebeške slave je stal nanagloma med svojimi učenci in njih začudenje in njih veselje je bilo neizrekljivo.

II.

1. Jezus je ostal še več dni pri svojih učencih. Potem jih je peljal venkaj na visoko goró. Tam se je od njih poslovil. — 2. Ze pred svojo smertjo je Jezus svojim učencam rekel: „Nikar ne žalujte, ker vas zapustim. Poslal vam bom namesti sebe svetiga Duha. On bo vas učil, krepčal, tolažil in vedno pri vas ostal.“ — 3. To obljubo je Jezus svojim učencam zdaj še enkrat storil. Potem se je vpričo njih povzdignil v oblake — vedno više in više proti nebesam, dokler ni popolnoma zginil spred oči.

III.

1. Učenci so bili v velikim poslopji zbrani, in so čakali svetiga Duha. — 2. Eno jutro tedaj pride sveti Duh. Viditi ga sicer niso mogli, ali vidili so in slišali znamenja njegoviga prihoda. — 3. Silen vihar potrese poslopje, in plamen je zašvigal v podobi gorečih jezikov nad glavami zbranih učencov. — 4. Tudi so

učenci v sebi spoznali in občutili, de je sveti duh prišel. Božja modrost je razsvetila njih um. Nebeško veselje do vsiga dobriga je pregrelo njih sercé. Začeli so Bogá naglás zato slaviti in hvaliti.

IV.

1. Ljubi otroci! v té dogodbi se vam sv. Duh prav lepo in natanko razodeva v znamnji in v podobah. — 2. Oginj sveti. V tamni noči nič ne vidite z odpertimi očmi, ko pa posveti milo solnce, razsvetijo njega svetli žarki vso zemljo. Tako razsvetljuje sv. Duh našo pamet. — 3. Oginj greje. O hudim mrazu je vse polno snegá in ledú; zebe vas, in vam nič dobro ne dé; in skoraj nobeniga persta preganiti ne morete. Ko pa spomladi solnce prav toplo in ljubo posije, se led in sneg raztopi, drevje jame zelenéti, in cvetje odganjati. Veseli ste in se radujete, in veselja poskakujete. Tako razgreva sv. Duh naše sercé, in vsimu dobrimu v njem rast in življenje deli. — 4. Zrak oživlja. Nevida-

ma ga vedno sopemo, brez njega bi še živeti ne mogli. Ravno tako brez sv. Duha, čeravno ga ne vidimo, nikakor dobro in svetó živeti ne moremo.

V.

1. V ti dogodbi se vam sv. Duh še lepši in bolj natanko razodeva s svojim djanjem in storjenjem. —

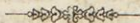
2. Pred njegovim prihodom so bili učenci nerazumni, in maloserčni. Po njegovim prihodu pa so vse dobro in jasno sprevidili, kar jim je Jezus pripovedoval. Novo vnetje in novo moč so v sebi občutili do vsiga dobriga. Polni so bili veselja, serčnosti in tolažbe v vsim terpljenji. — 3. In kakor Jezusovi učenci zamorete tudi le po svetim Duhu prav razumni, dobri in zadovoljni ljudje postati. Če se vam bo tedaj učenje merzilo, vas dóbro stežkama stalo, če boste žalostni, takrat le prav serčno pomoči tega dobriga sv. Duha prosite.

VI.

1. Ljubi otroci! zdaj ste že mnogo slišali od našiga dobrotljiviga Očeta v nebesih, od njegoviga ljubeznjiviga Sinu, in od sv. Duhá, kateri z Bogam Očetam in Sinam v nebesih vekomaj kraljuje. — 2. Pervo, česar ste se mógli doma učiti, je bilo, de morate vse storiti „v imenu Boga Očeta, Sinú, in sv. Duhá. — 3. Zdaj boste mende te besede razumeli, in to vam je zadôsti, če boste tudi po tem ravnali. Bodite toraj vedno dobri otrôci Očeta v nebesih, pridni učenci Jezusovi, in vaše serce bodi vedno čisto in sveto, tempelj sv. Duhá. —

Drugi oddelek.

Mali katekizem po Petru Kaniziji

in

kratek poduk za spoved in sv.
obhajilo za otroke.

Katekizem.

Katekizem je kratko podučenje, kako naj po pravim nauku Jezusovim, kakor ga uči sv. katoliška cerkev, svetó živimò, de bomo večno življenje dosegli.

Perve tri poglavja: vera, upanje in ljubezen, nas učé: 1. Kaj de je Bog že storil, 2. kaj bo Bog še storil, 3. kaj je nam storiti, de bomo sveto živeli in po smerti zveličani. In v tem trojim je notrenja

véra ali božje počeseenje. Zadnje dve poglavji pa obsegate: 1. Vnanje pripomočke notrenje svetosti, sv. zakramente; 2. vnanji sad notrenje svetosti, keršansko pravico. In te dve poglavji imenujemo vnanjo véro ali božje počeseenje.

Sveto živeti je nar vredniši, zveličati se, nar boljši, in zatorej keršanski nauk nar imenitniši.

I. Poglavje.

Vera.

„Brez vere ni mogoče Bogu dopasti, sveto živeti in serčno umreti.“

Apostoljska vera.

1. Vêrujem v Boga Očeta, vsigamogočniga stvarnika nebes in zemlje. — 2. In v Jezusa Kristusa, Sinú njegoviga edinorojeniga, Gospoda našiga. — 3. Kteri je spočet od sv. Duha, rojen iz Marije Device. — Terpel pod Poncjem Pilatam, križan bil, umerl in v grob položen. — 5. Šel pred pekel, tretji dan

od smerti vstal. — 6. Šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vsigamogočniga. — 7. Od ondot bo prišel sodit žive in mertve. — 8. Vêrujem v sv. Duhá. — 9. Sveto katoliško cerkev, občino svetnikov. — 10. Odpušanje grehov. — 11. Vstajenje mesa. — 12. In večno življenje. Amen.

Poglavitni obsežek teh 12 členov.

(Kar mora vsak kristjan vediti.)

Vêrujemo: 1. Bog O č e je stvarnik vsih reči. — 2. Bog Sin je odrešnik pregrešniga svetá. — 3. Bog sv. Duh je naš tolažnik in posvečevavec. — 4. Vse te tri osebe (ali persone) so le En sam Bog, kateri je vsigamogočen, vsigaveden, neskončno dobrotljiv, svet in pravičen. — 5. Človeška duša je neumerjoča.

Nar krajši vera,

ktera je tudi lep spomin treh nar večih božjih dobrot, v stvarjenja, odrešenja in posvečenja, je za vsaciga katoliškiga kristjana predra-

go znamenje sv. križa, kteriga tolikrat stori, rekoč: V imenu Boga Očeta, in Sinú in sv. Duhá. Amen.

II. Poglavlje.

Upanje.

„Vse, karkoli boste Očeta v mojim imenu prosili, bo vam dal!“ pravi Jezus Kristus. In česar nas Jezus prositi uči, smemo gotovo upati.

Molitev Gospodova.

1. Oče naš! kteri si v nebesih. Posvečeno bodi tvoje ime. — 2. Pridi k nam tvoje kraljestvo. — 3. Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. — 4. Daj nam dans naš vsakdanji kruh. — 5. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom. — 6. In nas ne vpeljaj v skušnjava. — 7. Temuč reši nas od hudiga. Amen.

*Poglavitni obsežek teh sedem
prošenj.*

Upamo od Boga: 1. Milost (gnado), de bi ga vedno bolj spoznavali, ljubili in s svetim življenjem častili. — 2. Odpušanje svojih grehov in moč, de bi skušnjave premagovali. — 3. Odrešenje od vsiga zlega, in večno zveličanje v nebesih. — Tudi smemo upati, de bo nam Bog v časnih zadevah toliko podelil, kolikor za vsakdanje življenje potrebujemo.

Angelsko češenje.

Za Gospodovo molitvijo molijo navadno katoliški kristjanje še angelsko češenje: Češena si, Marija! gnade polna, Gospod je s teboj, žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojiga telesa: Jezus. Sveta Marija, mati božja! prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smertni uri. Amen.

III. Poglavje.

Ljubezen.

„Ljubezen božja je v tem, de Njegove zapovedi spolnujemo.“ In Bog nam je svoje zapovedi le iz ljubezni dal, in v njih nam tudi zgolj ljubezen zapoveduje.

Deset božjih zapoved.

1. Vervaj v Eniga samiga Boga. — 2. Ne imenuj po nemarnim božjiga imena. — 3. Posvečuj praznik. — 4. Spoštuj očeta in mater, de boš dolgo živel in de ti bo dobro na zemlji. — 5. Ne ubijaj. — 6. Ne prešestvaj. — 7. Ne kradi. — 8. Ne pričaj po krivim zoper svojiga bližnjiga. — 9. Ne želi svojiga bližnjiga žene. — 10. Ne želi svojiga bližnjiga blagá. —

Obsežek deset božjih zapoved.

1. Boga svojiga Gospoda ljubi iz vsiga svojiga sercá, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči. — 2. Druga pa je tej enaka: Svojiga

bližnjiga ljubi, kakor sam sebe. — 3. V teh dveh zapovedih je obsegana vsa postava in preroki. „Ako hočeš življenje doseči, spolnuj zapovedi.“

Pet cerkvenih zapoved.

1. Posvečuj zapovedane praznike. — 2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši. — 3. Posti se zapovedane postne dni, namreč štiridesdanski post, kvaterne in postne dni; zderži se tudi ob petkih in sabotah mesnih jedi. — 4. Spovej se svojih grehov postavljenimu spovedniku vsaj enkrat v letu in v velikonočnim času prejmi sveto rešnje telo. — 5. Ne obhajaj ženitve o prepovedanih časih.

„Kdor pa cerkve ne posluša, vam bodi kakor nejevernik in očiten grešnik.“

IV. Poglavje.

Sveti zakramenti.

Zakrament je vidno znamenje nevidne gnade božje od Jezusa Kristusa v naše posvečevanje postavljeno.

Svetih sedem zakramentov.

1. Sv. kerst. Ta je prvi in nar potrebniši zakrament, v katerim je človek z vodo in besedo božjo po milosti sv. Duhá posvečen in pre-rojen.

2. Sv. birma, zakrament, v katerim prejme kristján s pokladanjem rok, z molitvijo škofovo in s sveto križmo milost sv. Duhá, s ktere pomočjo zamore svojo vero stanovitno pričati in po nji živéti.

3. Presveto rešnje telo. Nar svetejši zakrament je tó, pravi-ga telesá in prave kervi Gospoda našiga Jezusa Kristusa v podobah kruha in vina.

4. Sv. pokora. Je zakrament, v katerim spovednik kot božji namestnik grehov odvezuje in jih

odpuša, če se grešnik v sercu pokesa, in jih obžaluje, se odkritoserčno spové, in terdno sklene pokoriti se.

5. Sv. poslednje olje, zakrament, v katerim verni bolnik po mašnikovim pomazanji s sv. oljem in po zapovedani molitvi zadobi milost božjo, in tudi telesno zdravje, če je duši v prid.

6. Mašnikovo posvečevanje. V katerim se mašnikom in duhovnam sv. cerkve duhovna oblast in posebna milost podeli, de, svoje duhovne opravila zvesto opravljajo Bogu v čast, ljudem pa v zveličanje.

7. Zakrament sv. zakona je nerazvezljiva zveza, s katero se ne-oženjen kristjan in neomožena kristjanka, mož in žena, po Jezusovi postavi do smerti zavežeta, za kar jima Bog svojo milost da, de v zakonskim stanu do smerti v božjim strahu živita in svoje otroke po keršansko redita.

V. Poglavje.

Od keršanske pravičnosti.

Keršanska pravičnost je: hudi-
ga se varovati in dobro delati.

**Hudo, kteriga se mora kristjan
varovati.**

Varva naj se greha in hudobij,
ktere človeku čast, blagó, zdravje
in življenje pogubé, ga od Bogá in
vsiga dobriga ločijo, in v večno po-
gubljenje pripeljejo.

Sedem naglavnih grehov.

1. Napuh. — 2. Lakomnost. —
3. Nečistost. — 4. Nevošljivost. —
5. Požrešnost. — 6. Jeza. — 7. Le-
noba.

Grehi v sv. Duha.

1. Prederzno v božjo milost
grešiti. — 2. Nad božjo milostjo ob-
upati. — 3. Spoznani keršanski res-
nici se ustavljati. — 4. Svojimu
bližnjimu zavoljo božje gnade nevoš-
ljiv biti. — 5. Do lepiga opominje-

vanja oterpnjeno sercé imeti. — 6. V nespokornosti terdovratno ostati. —

V nebó vpijóci grehi.

1. Radovoljni uboj. — 2. Mustasti ali Sodovski gréh. — 3. Zati-ranje ubožcov, vdov in sirót. — 4. Delavcam in najemnikam zaslužek zaderževati ali utergovati.

Ptuji grehi.

1. V greh svetovati. — 2. Grešiti velévati. — 3. V družih greh privoliti. — 4. Druge v greh nape-ljevati. — 5. Družih greh hvaliti. — 6. K grehu molčati. — 7. Greh pregledati. — 8. Gréha se vdele-žiti. — 9. Greh zagovarjati.

Dobro, ktero naj kristjan stori.

Kristjan naj trezno, pravič-no in pobožno pred Bogam in pred ljudmi živi, in svoj keršanski poklic naj z dobrimi deli lepša in spričuje.

Nar imenitniši dobre dela so v tréh poglavitnih dolžnostih proti Bogú, proti samimu sebi in proti bliž-

njemu zaznamvane, ktere so: 1. Molitev. — 2. Post. — 3. Vbogajme dajanje. —

Naglavnim greham nasprotne čednosti.

1. Ponižnost je napuhu nasproti. — 2. Dobrotljivost lakomnosti. — 3. Čistost nečistosti. — 4. Ljubezen nevošljivosti. — 5. Zmernost požrešnosti. — 6. Poterpežljivost jezi. — 7. Gorečnost do dobriega je lenobi nasproti.

Telesne dela usmiljenja.

1. Lačne nasitovati. — 2. Žejne napajati. — 3. Popotnike sprejemati. — 4. Nage oblačiti. — 5. Bolnike obiskovati. — 6. Jetnike reševati. — 7. Merliče pokopávati.

Duhovne dela usmiljenja.

1. Grešnike svariti. — 2. Nevedne učiti. — 3. Jim prav svetovati, kteri dvomijo. — 4. Zalostne tolažiti. — 5. Krivico voljno terpéti. — 6. Jim iz serca odpustiti, kteri nas žalijo. — 7. Za žive in mertve Bogá prositi.

Jezusovi blagri na gori.

1. Blagor ubogim v duhu; ker njih je nebeško kraljestvo. — 2. Blagor krotkim; ker zemljo bodo posedli. — 3. Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo. — 4. Blagor jim, kateri so pravice lačni in žejni; ker nasiteni bodo. — 5. Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli. — 6. Blagor jim, kateri so čistiga serca, ker Bogá bodo gledali. — 7. Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani. — 8. Blagor jim, kateri zavoljo pravice preganjanje terpé, ker njih je nebeško kraljestvo.

„Kdor tedaj pravico dela, je pravičen, kdor dobro dela, bo večno življenje dosegel; kdor pa hudó, bo pahnjen v péklenski ôginj.“

Evangeljski svétji.

1. Radovoljno uboštvo. — 2. Vedno devištvo. — 3. Vedno pokoršina pod duhovnim poglavarjem.

Poslednje reči človekove.

1. Smert, — 2. sodba, — 3. pekkel, — 4. nebesa.

„Spomni se, o človek, pri vsih svojih delih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“

Od spovedi in od sv. obhajila.

I. Od spovedi.

Pregovori iz sv. pisma.

1. Ljubi otrok! ako si grešil, nikdar več ne greši, ampak prosi Bogá, de ti bo storjene grehe odpustil. — 2. Ne sramuj se povedati, če si grešil. — 3. Váruj se greha, kakor strupene kače, de te ne piči. — 4. Pot pregrehe je preširnost. Nazadnje pripelje v pekel, v zgolj revšino in terpljenje, ki vekomaj ne neha. — 5. Ako recemo: Saj nimamo nobeniga greha, sami sebe goljufamo; ker ni res. Če pa spoznamo svoje grehe, je Bog tolikanj usmiljen, de jih nam odpusti, in nam vso krivičnost prizanese. —

Zgubljeni sin.

Od pokore in odpušanja grehov nas Jezus Kristus sam nar lepši poduča v lepi priliki od zgubljeniga sinú.

1. Sin zapusti hišo svojiga očeta, gre v ptuje krajé, in ondi vse svoje premoženje zapravi. — *Greh tedaj je prvič: Nepokoršina zoper Boga.* Kdor nebeškemu Očetu ni pokoren, kdor ne stori njegove volje, greši.

2. Ko sin vse zapravi, postane huda lakota v tisti deželi. Prisiljen je šel prešiče past, in rad bi bil svojo lakoto z želodam tolažil, s katerim so prešiče kermili; ali nihče mu ga ni dal. — *Greh je drugič nar večí nadloga za človeka.* V sramoto nas pripravi in pa v revšino. Vso pravo čast in veselje nam pogubi, in kakó hud mora še sam na sebi biti!

3. Sin tedaj spregleda ter reče: „Moj oče ima veliko delavcov, kateri imajo obilo kruha, in jaz tukaj lakote poginjam! Napraviti se hočem,

in k svojimu očetu se verniti, ter mu reči: Oče! grešil sim zoper nebo in zoper té. Nisim vreden, tvoj sin imenovan biti. Le vzemi me za svojiga nar manjšiga delavca!“ In res se napoti, in verne k očetu nazaj. — Tako moramo tretjič tudi mi greh serčno *obžalovati*, se ga odkrito-serčno *spovedati*, in se resnično *popoljšati*; greh moramo *zapustiti*, in k Bogu se poverniti.

4. Ko oče sinú zagleda, se ga usmili, mu gre naproti, ga objame, poljubi ter reče svojim hlapcam: „Prinesite mu urno nar lepši obleko, in denite mu perstan na roke, in dajte mu čevlje; zakoljite tudi nar debeléji tele, in jejmo in bodimo veseli, zakaj ta moj sin je bil mertev, pa se je zopet oživil; zgubljen je bil, pa se je zopet najdel!“ — Tako usmiljeno *odpusti četertič* tudi nebeški Oče skesanimu grešniku, in ga z veseljem zopet v svoje otroštvo sprejme.

5. Jezus Kristus pravi nadalje, de je prišel, de bi grešnike zveličal! Odpustil je vsim grešnikom, kateri so

skesani in zaupajoči k njemu prišli. Umerl je na križi, in je pretil svojo kri v odpušenje grehov. — Bog nam tedaj grehe *petič* po *Jezusu Kristusu* odpuša.

6. Nazadnje je rekel Jezus, preden je v nebesa šel, svojim učencam: „Kakor je Oče mene poslal, pošljem jest vas. Prejmite sv. Duhá, kterim boste grehe odpustili, jim bodo odpušeni; kterim jih bote prideržali, jim bodo prideržani.“ — Jezus je zročil *šestic* oblast, grehe odpušati, tudi Aposteljnám in njih naslednikám.

Poglavitni nauki.

Kdor hoče odpušenje svojih grehov zadobiti, mora tole natanko spolniti: 1. Mora terdno *vervati*, de mu hoče Bog po Jezusu grehe odpustiti. — 2. Mora svoje grehe resnično in iz vsiga serca *obšalovati*. — 3. Se jih mora, po nauku katoliške cerkve, mašniku kot Jezusovimu namestniku *spovedati*. — 4. Se mora

resnično *poboljšati*, greh zapustiti, in svoje življenje po nauku in zgledu Jezusovim uravnati.

II. Pripravljanje za spoved.

Ljubi otrok! zdaj tedaj hočeš po zakramentu sv. pokore odpušenje storjenih grehov in milost za stanovito poboljšanje zadobiti. Ako ti že zdaj ne bo resnično mar, *natanko se spovedati*, ti morde žive dni ne bo nikdar mar. Kakó napčno bi bilo to! Tvoje zveličanje je v tem zapopadeno.

Premisli toraj in zapomni si pred Bogam, kar si se že popred v keršanskim nauku naučil; potem pa si še naslednje nauke od sv. pokore dobro v serce vtisni:

1. *Prosi sv. Duha, de bi te razsvetlil.*

Prosi ljubiga nebeškiga Očeta, de bi ti podelil sv. Duha, de bi svoje grehe prav spoznal, jih resnično obžaloval, se jih natanko spovedal, in se resnično poboljšal, kar je tudi pravá ali poglavitna namemba spóvedí.

2. *Sprašuj svojo vest.*

Po vesti ti Bog pové, kaj je prav in dobro, kar je greh ali krivica, kar moraš storiti, in česar se varovati. Potem se spomniš, kaj si storil in kaj si opustil. Če slušaš to božje opominjevanje in svarjenje, si vesel in pokojin, in pri sercu ti dobro dé. — Ako pa ne, si nepokojin, sramovati se moraš in bati; zakaj grešil si. Poslušaj tedaj pazljivo Gospodov glas. Preglej in sprašaj natanko in resno svojo vest. Vse je na tem ležeče, de svoje grehe dobro spoznaš; zakaj sicer se jih ne moreš ne prav spovedati, in se tudi ne poboljšati.

Poklekni tedaj pred Vsigavednim, kateri vodi tvoje serce; premisli se dobro, in sprašaj natanko.

Spovedno ogledalo za otroke.

Kako sim se zaderžal?

1. *Proti svojimu Bogu in Zveličarju.* — Ali sim zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi, in sicer več-

krat pač pobožno molil? — Ali sim tudi podnevi Boga pred očmi imel, ali se ga nič nisim spomnil? — Kako sim se zaderžal v cerkvi? Ali se nisim oziral, in drugih reči mislil, se pomenkval, smejal, tudi družim nagajal, in jih pohujšal? Ali nisim večkrat imena božjiga in družih svetih besed po nemarnim, ali celó v jezi imenoval, klel in zmirjal? — Kako sim posvečeval nedelje in praznike, dobro in koristno? ali morde veči del z postavanjem, z igranjem in z norčijami.

2. *Protí svojim staršem, učnikom in vikšim?* — Ali sim jih pač spoštoval? Ali sim jim bil hvaležen in pokoren, ali pa sim jim morde kljuboval in se odgovarjal? — Ali sim jih s svojo zanikernostjo in nepokoršino, ter s svojim slabim zaderžanjem žalil, jih v nevoljo, skerb in britkost pripravil? —

3. *Protí svojim bratom in sestram, součencam, domačim in družim ljudem?* — Ali nisim bil večkrat jezin, sovražin, nevošljiv in maševanja željin? Ali nisim zmirjal,

se prepiral, pretepal? — Ali nisim nikomur hudiga želel ali mu privo-šil? — Ali nisim starih, ubozih bolehnih ljudi zasramoval, žalil, jim nagajal in jih jezil? — Ali nisim nikoli družim v hudo prigovarjal, jih zapeljeval, ali od dobriga zaderževal? — Ali nisim nikoli kaj nesramniga počel ali početi pustil, česar se nisim upal svojim staršem razodeti? Ali nisim nikdar skrivaj kaj vzel, spridil ali pokončal? Koliko bi utegnilo vredno biti? — Ali nisim nikogar po krivim ali iz hudobnosti tožil? družih opravljal? jezikal ali pravil, česar bi smel ne bil? tudi večkrat lagal? — Ali nisim nič krivičniga hotel ali sklenil? Ali nisim nobene uboge živalice, ki jo je Bog vstvaril, terdoserčno terpinčil?

4. *Proti samimu sebi.* — Ali nisim bil vnemaren in len za učenje, za delo, za molitev, za vse dobro? — Ali nisim družiga časa po nečimurnim tratil? — ali nisim bil ošaben domišljevaje si, de sim bolje kot drugi, ali bolji, kakor sim res? Ali sim morde druge zaničeval? Ali se nisim

z nezmernostjo, s sladkanjem ali z vertoglavno norčljivostjo končeval? — Ali so mi bili nesramni pogovori in pregrešne misli všeč? — Ali sim se z malopridnimi otroci in odrašenimi pečal? — Ali kje bil, kamor se pobožnim otrokam ne spodobi: v kerčmi, na plesiši, pri igri? — Ali nisim nič ogledoval, poslušal, prijemal, storil ali pripustil, česar bi se mogel sramovati pred Bogom in pred ljudmi? — Oh, sim bil morde že v nevarnosti, de bi svoje nedolžnosti ne pogubil?! —

5. Sosebno pa pomisli, kaj de je tvoja *poglavitna napaka*, katero nar večkrat storiš? Kaj bi mislil, od česa govoril, kaj delal nar rajši, ko bi popolnoma sam svoj bil? — Naj ti na te vprašanja tvoja vest resnično odgovori.

3. *Skesaj se in obžaluj svoje grehe s terdnim sklepam, de Boga nikdar več razžalil ne boš.*

Greh nas pripravi ob čast, veselje, blago, in tudi ob zdravje in

življenje. Če pa se samo zavoljo tega kesaš, je kesanje *le natorno*; in to ne zadosti za odpušenje. — Greh nam zaklene nebesa, in nas v pekel pahne. In ako te le zavoljo zgubljenih nebes kes obhaja, je to kesanje sicer *čeznatorno*, pa ne *popolnoma*. — Greh razžali Boga, narvikši dobroto: našiga ljubeznjiviga Očeta v nebesih, od kteriga vse dobro dobivamo; Jezusa Kristusa, ki je iz ljubezni do nas na križi umerl; sv. Duha, ki bi nas tolikanj rad posvetil in povelical. Ako se zavoljo storjenih grehov samo *iz čiste ljubezni do Boga* kesaš, tedaj je tvoj kes *popolnoma*.

Če si očeta ali mater s svojo termo ali preširnostjo žalil, in potem prav misliš, kako nehvaležniga si se jima skazal za vso ljubezen in vse dobrote, kterih zdaj nič več vreden nisi; kar si tedaj storil ali napačniga počel: tedaj se *kesaš*, in ti je serčno *žal*, želiš, de bi se nikdar zgodilo ne bilo, sam nadse si jezin, se sramuješ svojiga početja, in *nikdar več* nočeš kaj taciga storiti.

Misli tedaj na svojiga ljubiga *nebeškiga Očeta*, vsigavedniga presvetiga, kteriga si s svojo nehvaležnostjo in nepokoršino tolikanj razžalil, in njegovo milost ali gnado zapravit. Glej na svojiga *božjiga zveličarja* na križi, spoznavaj velikost njegove ljubezni, in velikost svojiga greha, zavoljo kteriga takó grozno terpi. — Spomni se, de te je *sv. Duh* pri sv. kerstu posvetil, tvojo dušo v svoje stanovanje si zvolil, in s svojo božjo milostjo in sveto ljubeznijo napolnil. Greh ga prežene iz serca, in ti odvzame njegovo milost.

Pomisli *zgubljeniga sinú*, kako dalječ je bil zabredel, kako mu je bilo pri sercu, kako se je k očetu povernil, in kakó je bil sprejet. Poglej tedaj, kaj moraš obžalovati in za prihodnje skleniti.

Váruj se greha kot nar *večiga zlega*, ne samo, ker si zavoljo tega kazni vreden, pokvarjen na duši in na telesu, in morde časno in večno nesrečin; — pa še bolj, ker si Boga, nar *veči dobroto*, tolikanj razžalil.

V kesanji je pa, se vé de, tudi

terdin sklep obsegan, pa terdin, resničen sklep; kako bi namreč Bogu smel kaj obetati, česar ne meniš spolniti? Kako bi mogel odpušenje grehov upati, ko bi se ne mislil resnično poboljšati? — Bog ti vidi v tvoje serce!

4. Spovej se in obtoži svojih grehov častiljivimu spovedniku.

Otrok, ki odpušenja prosi, mora svoje napake odkritoserčno povedati. Kristus je mašnikom oblast podelil, grehe namesti njega odpušati. Ti se moraš toraj mašniku spovedati, to je: odkritoserčno povedati, kakošne grehe si storil, kako te tvoja vest pred Bogom dolži. — Skesano se spovedati, se šteje toraj k *zakramentu sv. pokore*. — Zatoraj nikar nobeniga smertniga greha ne zamolči, ker se bojiš ali pa sramuješ.

Bati se spovednika ne smeš, zakaj on je tvoj dušni prijatelj, kateri se veseli, če si odkritoserčin, de ti zamore pomagati. *Sram* te mora biti grešiti in ker si grešil, pa res-

nično in skesano se spovedati, te ne sme sram biti; zakaj to je dobro znamnje in koristen pripomoček popboljšanja. To hoče Bog, pred katerim se obtožiš, saj On že tako vse vé; če vedama kateri smerten greh zamolčiš, se na novo in še huje pregrešiš; tvoja spoved ne velja nič, in nobena ne, dokler se popolnoma ne spoveš. Enkrat se mora vender zgoditi, če boš dlè odlašal, težji te bo stalo. Zatoraj precej naravnost povéj, kar nar bolj tvojo vest teži. O kako boš potem veseliga in lahki ga sercá, potolažen boš in pokojin, sicer pa nikdar ne.

V spovednici poklekni in reci: „*Prosim, duhovni oče, za sveti šegen, de bi se mogel svojih grehov prav in čisto spovedati.* Prosi tudi, ko Spovednik križ čez te delajo, Jezusa Kristusa, de naj te blagoslovi in svojo pomoč da.

Potem povej, ali je ta tvoja prva spoved, ali pa kdaj de si bil zadnjikrat pri spovedi.

Potem mora očitno spoved mo-

liti in reči: „*Jest, ubogi grešnik, se spovem Bogu vsigamogočnemu, Marii, materi Božji, vsim ljubim svetnikom, in vam, namestniku božjemu, de sim po svoji zadnji spovedi, ki sim jo opravil (tukaj se pové, kdaj?) velikokrat in obilno grešil z mislimi, z željami, z besedami, in z djanjem; posebno pa se obtožim, de sim —*“

Zdaj se obtoži svojih grehov zaporedama, kakor si svojo vest spraševal, *natanko* in razumevno, pa brez nepotrebnih besed, in pristavkov. Pa samó sebe obtožuj, družih nika-
kor ne. Ako nad čim dvomiš, prosi spovednika, de naj ti razložé. Ko si dokončal, reci skesano: „*Ti in vsi moji drugi, meni znani ali neznaní grehi, ki sim jih ali sam storil, ali pa kriv bil, de so jih drugi storili, so mi iz serca žal, ker sim z njimi Boga, neskončno svetost in dobroto, razžalil. Terdno sklenem, nič več ne grešiti, in vsih priložnost v greh se varovati. Prosim duhovni oče, za zveličavno pokoro in sveto odvezo.*“

Zdaj dobro pazi, kaj ti bodo

spovednik povedali; resnično odgovarjaj na vse vprašanja. Med odvezo stori sv. križ, in prosi nebeškiga Očeta, de bi te po svojim ljubim Sinu zopet kot svojiga otroka sprejel, in po sv. Duhu po potu poboljšanja k zveličanju pripeljal.

5. *Opravi naloženo pokoro. Pobiljšaj se.*

Naložena pokora obstoji navadno v kaki molitvi in prošnji za milost božjo v pravo pokoro in poboljšanje; zakaj kdor je grešil, se mora pokoriti, in trud za pravo poboljšanje je tudi pokora.

Lahka molitev, ktera ti Spovednik naložé, pa ni zadosti za pokoro; tudi sicer moraš vse storiti, kar so ti spovednik rekli, ali pa te opominjali.

Pobiljšati se, to je prava pokora; greh zopet izbrisati, kolikor mogoče, to je pravo zadostenje. Zatoraj se moraš truditi, de se boš priložnost varoval in skušnjave premagoval, zamujeno s toliko večí

pridnostjo pri molitvi, učenji in delu prihitel, škodo povernil in hudo, katero si storil, po meči popravil. Vse, karkoli te *težko* stane storiti, opustiti ali terpeti, ti je zveličanska pokora. Stori, odpusti in terpi iz ljubezni do Boga in svojiga zveličarja. Priterguj si tudi dovoljeniga veselja, ker si prepovedanih sladčic preveč okusil. Tako se boš za svoje storjene grehe pokoril, se prihodnjih varoval, in se ven in ven boljšal, de bo Bog in Jezus, njegovi sveti angeli in vsi dobri ljudje nad teboj dopadenje imeli. To je vredni sad pokore!

Glej, tvoj zveličar te hoče zopet, kakor tam otroke, v svoje naročje sprejeti in te blagosloviti. Ali bi se hotel zopet mu utergati, de bi begal za svojimi poželenji, in njegovo ljubezen zasramovati? — Ako se zdaj resnično ne poboljšaš, ampak vedno poprešnji hudobni otrok ostaneš, boš vedno hudobniši prihajal, in nazadnje ves terdovraten postal, česar te pa Bog obvaruj!

III. Od sv. obhajila.

Presveto rešnje Telo.

1. Pri zadnji večerji je Jezus Kristus vzel kruh, ga posvetil, in dal svojim učencam, rekoč: „Vzemite in jejte! To je moje telo, katero bo za vas dano v smert. To storite v moj spomin.“ Potlej je vzel kelih z vinom, zahvalil, posvetil in aposteljem dal, rekoč: „Pite vsi iz njega; zakaj to je moja kri nove zaveze, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. To storite, kolikorkrat boste storili, v moj spomin.“ In potem se je iz ljubezni do nas dal svojim sovražnikom v roke; de so ga na križ pribili, in njegovo drago kri prelili! — Jezus Kristus tedaj je presveto rešnje Telo *pervič v spomin svoje ljubezni postavil.* „Kolikorkrat boste tega kruha jedli, in iz tega kelha pili, boste oznanovali smert Gospodovo, dokler zopet ne pride.“

2. Pri zadnji večerji je Jezus Kristus tudi rekel: „Dam vam novi

zakon: „Ljubite se med seboj, kakor sim jaz vas ljubil. Na tem vas bodo spoznali, de ste moji učenci, če se boste med seboj ljubili.“ — Jezus Kristus je tedaj presv. rešnje Telo postavil *drugič*, de bi ljubezen med nami obudil. „Kakor je en sam kruh, kteriga jemo, tako smo vsi Eno teló, ker smo vsi Eniga kruha deležni.“

3. Nadalje je Jezus rekel: „Jest sim kruh življenja. Kdor k meni pride, ne bo lačen. Kdor v mé veruje, ga ne bo nikdar žejalo. Kdor tega kruha jé, bo vekomaj živel. Kdor mene vživa, bo po meni življenje dosegel. On ostane v meni, in jaz v njem.“ — Jezus Kristus je *tretjič* presv. rešnje Telo postavil *naši duši v hrano*.

4. Jezus Kristus hrani dušo, kakor kruh telo. Ali že njegov *nauk* je dušna hrana. „Clovek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz božjih ust.“ Po *zgledu* Jezusovim po volji božji ravnati je dušna paša. „Moja jed je, voljo tistiga spolnovati, kteri me je

poslal,“ je rekel Jezus. Ali prava hrana za našo dušo je *On sam*. — Po nauku katoliške cerkve je Jezus Kristus pod podobami kruha in vina res pričujoč. V sveti hostii ne zavžijemo nobeniga kruha, ampak Jezusa Kristusa. In ta sveta zveza z njim se imenuje *sv. obhajilo*. — Ravno to veljá od kelha, iz kteriga pa po naredbi sv. cerkve samo mašnik pijó.

5. Pa ne vsak, kateri gre k sv. obhajilu, zadobi pravo življenje. „Kdor po nevrednim jé tege kruha, in pije iz tega keliha, se pregreši nad telesam in kervijo Gospodovo. On si jé sodbo, ker telesa Gospodoviga od druge jedi ne loči. Tedaj naj človek sam sebe poskusi, in potem naj jé tega kruha.“ — Zatoraj se moramo dobro za sveto obhajilo *pripravljati*. Prav spridama se moramo truditi, be bomo *na duši* brez vsiga greha, in polni vere, upanja in ljubezni, skesanja, ponižnosti in zaupanja. — Na *telesu* moramo snažni in čedno oblečeni, in od polnoči teš biti. —

IV. Pripravljanje za sv. obhajilo.

Jezus nas vabi k sebi.

1. Pustite male k meni! pridite vsi k meni, ki ste trudni in obloženi, jest vas hočem okrepčati, in pokoj boste zadobili svojim dušam. — 2. Jed je pripravljena. Povabite reveže (grešnike) de bo moja miza polna. — 3. Vzemite in jejte. To je moje telo, ki bo za vas dano v smert. To storite v moj spomin. Moje meso je resnično jed, in moja kri pijača. Jest sim živi hruh, kateri je z nebes prišel. Kdor tega kruha je, bo vekomaj živel; on ostane v meni, in jaz v njem. — 4. Pa človek naj se sam poskusi, ali je čist. Kdor namreč mene po nevrednim zavžije, si je sodbo, ker telesa Gospodoviga od druge jedi ne loči.

Slušaj to ljubeznjivo Jezusovo vabljenje s *svetim veseljem*. Glej, tvoj ljubeznjivi zveličar ti hoče svojo preveliko ljubezen prav razodeti; on sam hoče k tebi priti, v tebi stanovati, in vse blagote seboj prinesti.

Veseli se toraj, in pripravi svoje serce za njegovo sprejetje z živo vero, terdnim upanjem in priserčno ljubeznijo.

Oziraj se pobožno na Križaniga, in premišluj njegovo neskončno ljubezen, iz ktere se je za nas daroval, in nam svoje telo in svojo kri v večin spomin in našim dušam v hrano zapustil.

Sveto obhajilo.

Kristjan mora z velikim spoštovanjem pristopiti k mizi božji in ponižno poklekniti. Ko mašnik reče: „*Glejte jagnje božje, ki grehe sveta odjemlje,*“ strahoma poglej sveto hostijo in moli Jezusa. — Moli potem ponižno za mašnikom: *Gospod! nisim vredin, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.*

Po svetim obhajilu.

Ko si presveto rešnje telo prejel, se ponižno in spoštljivo prikloni, in potem verni na svoje mesto, ter opravi molitve, ki so v tvojih bukvi-

cah zapisane. Ne hodi urno iz cerkve, ampak zahvali Jezusa, de ti je tolikanjo milost skazal; ponavljaj ljubezen do njega, žalost nad svojimi storjenimi grehi in sklep, de ne boš nikdar več grešil; goreče ga prosi, de bi ti obilno milost podelil, de bi se z njo varoval vsih grehov, posebno pa slabost in skušnjav, zavoljo katerih nar lažje grešiš.

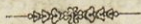
K o n e c.

Dan svojiga sv. obhajila posebno posvečuj. Misli večkrat na Jezusa in njegovo ljubezen, na milost, ki si jo zadobil, in na svoje sklepe in obljube; bolj kot sicer moli, beri kaj pobožniga, in kaži v vsim svojim zadržanji, de je tvoje serce Jezusa prejelo. — Ko bi doma prec zopet poprešnji postal, tako samopašen, nagajiv, zanikern, kakor poprej: bi bilo znamnje, de se nisi prav spovedal, in po nevrednim Jezusa Kristusa zavžil. Kako žalostno bi bilo to!

Tretji oddelek.

Pot proti nebesam za otroke

ali

opominjevanje k čednosti.

To opominjevanje, ljubi otrok! preberi večkrat o praznikih popoldne, zlasti pa na dan sv. obhajila, in pred Bogam v pobožni tihoti premišljuj.

1. Ljubi Boga, svojiga Gospoda in zveličarja iz vsiga serca, iz vse duše, in iz vse moči.

2. Služi Gospodu resnično! Bodi ti pač vselej mar storiti, kar je njemu dopadljivo. Boj se Boga, in spolnuj njegove zapovedi; saj to se vsim ljudem spodobi. Prav pobožniga in gorečiga serca biti je nam vsim prava sreča in blagoslov zdaj

že na tem svetu in še bolj v večnosti.

3. Dela pravičniga in pobožniga, vse njegove življenje, in vso njegovo hišo bo Bog blagoslovil in ohranil. Kdor pa hudobije počenja, bo žel le sramoto, revšino in prezgodnjo smert.

4. Moli, de bi nobeniga greha ne storil. Prosi, in dalo se ti bo. Molite drugi za družiga, de boste vsi zveličani. Molitev pravičniga je Bogu dopadljiva; grešnika pa, kateri se noče k njemu obrniti, v serdu zaverže.

5. Nikar se ne vadi priseganja, preklinjevanja in prepiranja, in imena Gospodoviga po nečimurnim ne imenuj, zakaj Bog bi te kaznoval.

6. Beseda božja te poduča, opominja in krepča, vodi vse tvoje stopinje, te ohrani pri Bogu in tvojim zveličarji; če jo rad poslušáš, in po nji ravnaš, boš zveličan.

7. Bodi pokoren svojim ljubim staršem, v vsih rečeh; zakaj to je Bogu ljubo. Razveseluj jih s svojim lepim zaderžanjem, in strezi jim rad

in po moči, kadar so bolni. Ne žali in ne zaničuj jih nikdar nikoli, dokler živé, sicer te Bog ne bo blagoslovil.

8. Ljubi svojiga bližnjiga, kakor sam sebe. Vse, karkoli bi radi imeli, de bi ti drugi storili, stori tudi ti njim. Nikar ga ne žali svojiga bližnjiga in ne škodvaj mu. Pa ne ljubi ga samo s sladkimi besedami; resnično in v djanji se moraš njegoviga prijatla razodevati. Odpusti mu tudi rad, kateri ti je kaj krivice ali hudiga storil; zakaj le takó boš otrok božji, in prav kristjan, kateri Boga ljubi.

9. Ne bodi nikoli terdoserčin, neprijazin, neusmiljen proti ubogim, nižjim, revežem; zakaj s tacim djanjem, ljubi otrok! bi svojiga stvarnika in odrešenika zaničeval. Bog bi ti ne prizanesel, in te poprej ali kasneje hudo kaznoval.

10. Ne pozabi Bogu, svojimu odrešeniku, svojim staršem, učenicam in dobrotnikam hvaležnosti skazovati. Vedi hvalo vselej in za vse!

11. Nikoli se ne pečaj s hu-

dobnimi otroci, in z družimi malo-
 pridneži, sicer se gotovo pogubiš!
 In če te drugi hudobni otroci vabijo,
 nikar jih ne poslušaj.

12. Kdor je poterpežljiv, kro-
 tek in tih, je razumen. Ne kregaj
 in ne prepiraj se s svojimi brati ali
 sestrami, in z družimi otroci, s posli,
 z domačimi in sosednjimi ljudmi. Saj
 Bog samo mirne ljudi ljubi, kateri
 bodo otrôci božji imenovani. Bog
 hudo kaznuje in s hudim plačuje.
 Kdor serd in jezo v sebi kuha, njemu
 Bog grehov odpustil ne bo.

13. Nikar nikdar nič ne ukradi!
 Nobeniga koščika kruha, nobeniga
 jabelka, nobene šivanke, nobeniga
 venarja ne! Kdor svojim staršem
 skrivaj kaj vzame, in misli, de ni
 greh, je tudi tatinstva kriv.

14. Bodi v vsim svojim govor-
 jenji in djanji prav odkritoserčin in
 resničin! Z resnico in odkritoserč-
 nostjo boš vselej pred Bogam in
 pred ljudmi shajal; laž pa počerni
 človeka, in osramoti pred Bogam in
 pred ljudmi. S perviga lažnik, na-
 zadnje tat.

15. Kjer se ves božji dan usta odpirajo in nenehama ropotajo, se veliko greha stori. Slabi pogovori pohujšajo dobro sercé. Ljubimu Bogu se boš mogel enkrat odgovarjati za- voljo vsih svojih nečimurnih, napčnih in preširnih besed.

16. Čeravno imaš malo, bodi vender zmiraj pošten in zadovoljin. Vadi se z mladiga neprenehama de- lati, in zmiraj boš kaj jesti imel. Veliko boljši je, malo pa to po pra- vici imeti, in v miru in v ljubezni med seboj uživati, kakor pa skupama denarjev in blaga, in po krivici, in nezadovoljnemu biti, in v vednim prepiru in nejevolji živeti. Ne pusti, de bi se skopost, nezmerna ljubezen do denarja in blaga v tvoje serce vgnjezdila, sicer boš skop, in veliko krivičniga storil.

17. Serce in jezik obvárúj na- puha in nečimurnosti. Saj Bog ni- kakor napuha ne more térpeti; s tem pogubiš njegovo milost in se v veliko veliko grehov pogrezneš. Spomni se: Vse, karkoli imaš, imaš od Boga,

vse kmalo mine, in nič ne moreš seboj v večnost vzeti.

18. Pusti nevošljivost! Nevošljiv človek je ostuden človek! Saj pač veš, kako je nevošljivi Kajn tako gerdo s svojim blagim bratom ravnal. Nevošljivost te noč in dan primiru ne pusti, in kakor strup razjeda tvoje moči! —

19. Oberni vsako uro, oberni svoje mlade leta pač dobro in prav. Ne trati časa s pohajkvanjem. Saj boš mogel pred Bogam za vsak dan svojiga življenja se odgovarjati. Spomni se že v mladosti svojiga stvarnika! Česar se v mladosti učil in nabiral ne boš, se na stare dni tudi učil in nabiral ne boš.

20. Življenje in zdravje imaš od ljubiga Bogá. Dokler si živ in zdrav, lahko delaš in dobriga obilo storiš; zatoraj si sam nič hudiga ne stori! Ne bodi norčljiv, ne končuj svojiga zdravja z vertoglavno prederznostjo, ali pa z greham. Bodi zmerin v jedi in pijači; in povsod snažin in previdin. Ako pa zboliš,

pokliči zdravnika, in rabi velevano zdravilo, de boš zopet ozdravel.

21. Sramožljivimu, čistimu, pohlevnimu, nedolžnimu biti v vsim je nar lepši in nar boljši za otroka! Zatoraj nič ne glej, nič ne govôri, nič ne misli, in nikdar nič ne stôri, česar bi se mogel sramovati, ko bi tvoji starši slišali ali vidili. Nedolžni je vedno veseliga sercá.

22. Vse, karkoli je lepó, prav in dobro, čistotno in nravno, kar je resnično in hvalevredno, — vse Bogu ljube čednosti ti naj bodo, otrok! kar nar bolj, mar.

23. Čeravno si pa vse to storil, védi vender in skaži le Bogu čast in hvalo. Spoznaj le njegovo dobrotljivost, ker ti je s svojim sv. Duham pripomogel, brez kteriga nič dobriga ni v sercu človekovim.

24. Spoznaj pa zraven tudi svoje napake, ktere vsak dan storiš, svoje slabosti in nepopolnamasti; bodi zavoljo tega ves skesan in ponižin, zakaj le to je Bogu dopadljivo. Kdor nebeškiga kraljestva kot poni-

žin otrok ne doseže, ne bo nikdar vanj prišel.

25. Tvoj ljubi zveličar je v vsim pravo drevó življenja, po kterim moraš ko mladika zdraviga, lepiga, dobriga sadja obilo obrediti, ter misli in djanja pobožnosti na njem zoriti. On ti mora serce uravnati, sicer nikjer nič ne opravimo — nič resnično dobriga ni nad nami brez njega. Sin božji nam je pridobil naše zveličanje.

26. Zatoraj zaupaj v zveličarja iz vsiga sercá; pa ne zaupaj in se ne opiraj sam nádse! Njegovo prijateljstvo, njegova beseda, njegovo zvesto posnemanje, njegova ljubezen ti bodi čez vse draga.

27. Le po njem in pri njem si in boš čist, z Očetam spravljen, dober, pobožin, pravičin, svet, vesel in zveličan. Zato je sv. kerst, sv. obhajilo; zato je On sam, Edini pravični in Sveti, na križi za naše grehe umerl. On je naša pomoč, naše življenje, naše odrešenje, in sprava, naša pravičnost, naše posvečenje, naše zveličanje!

Ljubi otrok! nikar ne pozabi
teh božjih nauk, ampak zapomni
si jih dobro v sercu. Imej jih vedno
pred očmi, in zapiši si jih v svoj
spomin! Če jih boš spolnoval, boš
dolgo živel, veselo starost dosegel,
pokoj sercu, srečo in blagor pa duši
zadobil. In božje zapovedi niso težke!

Četerti oddelek.

Od streženja pri sveti maši.

1. Strežnik (ministrant) v žagradu pred sv. mašo.

Strežnik, kateri mora že, preden mašnik v žagrad pridejo, ondi biti, oskerbi z mežnarjem ali cerkovnikom vse, česar je treba za mašno opravilo. — Ko pridejo mašnik v žagrad, se naj jim strežnik lepo prikloni, jim mašne bukve podá, jim streže, kadar si roke umivajo, de namreč mašniku v podstavljenim umivalu nekoliko vode iz verčice na perste vlije, jim potlej pripravljeno rutico poda, de se obrišejo in se jim potem opravljati pomaga. — Potem vzame mašne bukve, in vse druge potrebne

reči, in gre pred mašnikam k altarju. Memogrede pa pozvoni z zvoncam v znamenje, de se sv. maša začne.

2. Strežnik pri altarji med sv. mašo.

Pridši k altarju, vzame mašniku podano pokrivalo ali birét, se ž njimi pripogne z desnim kolenam (če je pa na tistim altarji sveto rešnje Telo izpostavljeno, z obema kolenama in z glavo), položi bukve na altar, in se potem verne doli pred altar, poklekne na levo plat mašnikovo, se pokriža z mašnikam vred, in lepó in umevno odgovarja, ter mašniku besed ne prejmlje:

(*M.* pomeni *mašnik*, to je, kar mašnik zgovarjajo; *S.* pa pomeni *strežej*, ali služabnik, kar namreč ta odgovarja.)

Začetek sv. maše.

M. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. — Introibo ad altare Dei. — S.* *Ad Deum, kvi letifikat juventutem meam.*

M. *Judika me Deus, et discerne kavsam meam de gente non*

sankta, ab homine inikvo et doloso erue me. — **S.** *Kvia tu es Deus, fortitudo mea; kvare me repulisti, et kvare tristis incedo, dum aflagit me inimikus?*

M. *Emite lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me dedukserunt et addukserunt in montem sanktum tuum, et in Tabernakula tua. — S.* *Et introibo ad altare Dei, ad Deum, kvi letifikat juventutem meam.*

M. *Konfitebor tibi in citara, Deus, Deus meus! kvare tristis es ánima meá, et kvare konturbas me? — S.* *Spéra in Deo; kvóniam ádhuk confitebor ili: salutáre vúltus mei, et Deus meus.*

M. *Gloria Patri et Filio et Spiritui sankto: (se z mašnikam vred prikloni.) — S.* *Sikut erat in principio, et nunq et semper et in sekula sekulorum. Amen.*

M. *Introibo ad altáre Déi. — S.* *Ad Déum, kvi letifikat juventutem meam.*

(Pri černih mašah in pa med časam od tihe do velikonočne nedelje se psalm: „Judika me Déus“ izpusti, in mašnik molijo po „Introibo ad alt.“ precej „Adjutorium“ itd.)

M. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.* — (Se strežej z mašnikam vred pokriža.) *S.* *Kvi fecit celum et terram.*

M. *Konfiteor Deo omnipotenti i. t. d. — Dominum Deum nostrum.* — *S.* *Misereatur tui, omnipotens Deus, et demisis peccatis tuis perducat te ad vitam eternam.*

M. *Amen.* — *S.* (se prikloni ter moli:) *Konfiteor Deo omnipotenti, beate Marie, semper Virgini, beato Mihaeli Arangelo, beato Joani Baptiste, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis, et tibi, Pater! kvia pekavi nimis kogitacione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa (se trikrat poterka na persi.) Ideo prekor beatam Mariam semper Virginem, beatum Mihaelem Arangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes sanctos, et te, Pater! orare pro me ad Dominum Deum nostrum.*

M. *Misereatur vestri i. t. d. — S.* *Amen.*

M. Indulgenciam, absolucio-
nem et remisionem peccatorum no-
strorum tribuat nobis omnipotens et
miserikors Dominus. (Se z mašnikam
vred pokriža). — *S.* Amen.

M. Deus, tu konversus vivifi-
kabis nos. — *S.* Et plebs tua leta-
bitur in te.

M. Ostende nobis Domine mi-
serikordiam tuam. — *S.* Et salutare
tuum da nobis.

M. Domine, eksavdi orationem
meam! — *S.* Et klamor meus ad
te veniat.

M. Dominus vobiskum. — *S.* Et
kum Spiritu tuo.

(Mašnik gredo k altarju, streže-
j pa vstane, gre na sredo, se prikloni in poklekne na
levo stran.)

Od kirje do darovanja.

M. Kirje elejson! — *S.* Kirje
elejson!

M. Kirje elejson! — *S.* Kriste
elejson!

M. Kriste elejson! — *S.* Kriste
elejson!

M. Kirje elejson! — **S.** Kirje elejson!

M. Kirje elejson!

(Kadar pa koli mašnik, opravlja več molitev, pravijo: **M.** Oremus, flectamus genua— odgovori str. **S.** Levate.)

M. Dominus vobiskum. — **S.** Et kum Spiritu tuo.

M. Per omnia sekula sekulorum. — **S.** Amen.

(Na koncu prebraniga lista dajo mašnik znamenje z glavo, in strežej reče: **S.** Deo gracias.) Potem prenese str. mašne bukve na drugo stran altarja ter se na sredi pripogne; in potem gre zopet nazaj.

M. Dominus vobiskum. — **S.** Et kum Spiritu tuo.

M. Sekvencia sankti Evangelii sekundum (Mateum, Markum, Lukam, Joanem.) — **S.** Gloria tibi Domine.

(Se pokriža. Ko pa mašnik evangeli zberó, reče: *Laus tibi, Kriste.*) Zopet poklekne. Zdaj mašnik molijo „Kredo,“ ali pa tudi ne, potem pa se obernejo k ljudstvu ter rekó:

M. Dominus vobiskum. — **S.** Et kum Spiritu tuo.

Darovanje.

Pri darovanji, ko mašnik kelih odkrijejo, strežnik pozvončká, vstane potem, ter gre na altar postaviti obé verčici, in sicer verčico z vinam narpred; in ko mašnik v kelih nalivajo, čaka na strani. Potem vinsko verčico zopet na kraj postavi, verčico z vodo in umivalo pa vzame, in vlije mašniku nekoliko vode na perste, ktero z umivalam prestreže, ko je bil že popred rutico na altar djal, de se zdaj mašnik z njo obrišejo. Potem rutico zopet zravna, in verčice, ktere je na ploščico postavil, z njo pokrije. Nató gre na sredo altarja, poklekne, in ko mašnik pravijo: „*Orate fratres,*“ moli služabnik: *Suscipiat Dominus hoc Sakrificium de manibus tuis ad laudem et glóriam nominis sui, ad utilitatem kvokve nostram, tociúskve eklezie sue sankte.*

(Vstane in gre na desno stran.)

Sanktus in povzdigovanje.

M. Per omnia sekula sekulorum. — S. Amen.

M. Dominus vobiscum. — S. Et kum spiritu tuo.

M. Sursum korda! — S. Habemus ad Dóminum.

M. Gracias agamus Domino Deo nostro. — S. Dignum et justum est. Mašnik molijo na glas *prefacion* (predglasje.) Ko pa rekó: *Sanktus* (trikrat), zvončka strežnik, s trikratnim prenehanjem. Ko mašnik roke nad kelham derže in potem križ čez-nj storé, pozvončka strežnik v znamenje povzdigovanja; potem gre strežnik na sredo altarja, poklekne za mašnika, in prime konec mašniga plajša, ter ga poljubi ali kušne.) Ko mašnik govore:

M. „Hoc est enim corpus meum.“ in se priklonijo ter hostijo povzdignejo; tedaj strežnik trikrat pozvončka in sicer: 1. Kadar mašnik pokleknejo, 2. ko hostijo povzdignejo, in 3. ko jo zopet na altar položé. Ravno tako naj se strežnik pri povzdigovanji *keliha* obnaša, ko mašnik govore:

M. Hik est enim kaliks sanguinis mei.

Po vsakkratnim povzdigovanji naj se strežnik pokriža in trikrat na persi poterka itd. Ko pa mašnik pravijo :

M. „*Nobis kvokve pekatoribus,*“ in se na persi poterkajo, tudi ti stori tako, potem poljubi mašni plajš, in se verni na svoje poprešnje mesto.

M. *Per omnia sekula sekulorum.* — *S.* *Amen.*

Mašnik molijo „*Pater noster*“ ali Oče naš i. t. d.

M. *Et ne nos indukas in tentacionem.* — *S.* *Sed libera nos a malo.*

M. *Per omnia sekula sekulorum.* — *S.* *Amen.*

M. *Paks Domini sit semper vobiskum!* — *S.* *Et kum spiritu tuo.*

Od sv. obhajila do konca.

Mašnik molijo nadalje, in ko pravijo trikrat :

M. *Agnus dei* i. t. d. se tudi strežnik trikrat na persi poterka, in ko nadalje mašnik trikrat rekó :

M. *Domine! non sum dignus* i. t. d. pozvončka strežej vselej.

Ko mašnik koleno pripognejo, vstane strežej, se pripogne ter gre iz verčice vina vlit v kelih, kteriga mu mašnik nastavijo. Potem pa, ko mu ga še enkrat podajo, naj vlije vina in vode na perste, ktere v kelhu deržé. Potem postavi zopet verčice na mestó, ter mašne bukve z evangeljske strani prenese. Mašnik gredo molit in čez nekoliko časa se obernejo ter rekó:

M. Dominus vobiskum. — S. Et kum spiritu tuo.

M. Per omnia sekula sekulorum. — S. Amen.

M. Dominus vobiskum! — S. Et kum spiritu tuo.

M. Ite, missa est! ali: *Benedikamus Domino!* — *S. Deo gracias.*
O velikonočnim času pristavljajo mašnik:

M. Alleluja, Alleluja! — S. Alleluja, Alleluja!

Pri černih mašah pa pravijo še mašnik:

M. Rekviéskant in pace! — S. Amen. Potem poklekne strežnik (samo pri černih mašah ne) na sredi

altarja za mašnikam, kateri se obernejo in ljudstvo blagoslové, rekoč:

M. Benedikat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanktus! — S. Amen.

M. Dominus vobiskum! — S. Et kum spiritu tuo.

M. Initium sankti Evangelii secundum Joanem, Lukam, ... — S. Gloria tibi Domine!

Zdaj bero mašnik Evangelii sv. Janeza; če imajo pa kateriga družiga brati, bukev na listni strani ne zapró v znamenje, de jih naj strežnik na evangeljsko stran prenese. Ko mašnik evangelii odbero, reci:

S. Deo gracias.

In tedaj gre strežnik po bukve, podá mašniku pokrivalo ali bired, in sicer spod pred altarjem, in se pripogne, in gre pred mašnikam v žagrad nazaj.

3. Strežnik po sv. maši v žagradu.

Pridši v žagrad nazaj se strežnik z mašnikam vred križu prikloni, postavi bukve na pravo mesto, in se mašniku razpraviti pomaga ali kaj dru-

ziga postreže. Potem, če je oblečen, se sam sleče, in lepo tiho in spoštljivo iz žagrada gre.

Dostavek.

Večkrat je že med mašnikovim obhajilam, navadno pa še le po sv. maši sv. obhajilo za druge ljudi. Tedaj poklekne strežnik na vogel listne strani ter moli:

S. „*Konfiteor*“ i. t. d.

Po slednjih odveznih besedah mašnikovih odgovori strežnik:

S. „*Amen*.“

In ko mašnik hostijo vernim pokažejo, in trikrat porekó:

M. „*Gospod jaz nisim vreden*“ i. t. d. vselej strežnik pozvončka.

Po dokončanim obhajilu mašnik navadno še s *ciborjem* ljudstvu blagoslov podelé, in tudi med blagoslovljenjem naj strežnik zvončka.

Molitevne

B U K V I C E

za

otroke,

pa tudi za

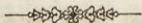
odraščeno mladost.

Jesus! uči nas Ti moliti!

I.

Vsakdanje molitve.

Jutrenja molitev.

Ko se zbudiš, reci:

*Vesel'ga se serca zbudim, o Bog,
Me dansi greha varuj in nadlog.
De bodem, daj mi, zvest služabnik tvoj!
Nebeški angel mi na strani stoj!*

(Urno vstani, ko se zbudiš; nič ne polegaj, in se lepó opravi. Moli potem jutrenjo molitev, pa bolj iz serca, kakor z jezikam.)

Moj Bog in Oče! k tebi povzdignem svoje perve misli. Molim te, in se ti zahvalim, de si me to noč obvaroval, in me današnji dan vesel'ga in zdraviga doživeti pustil. Zatoraj pa hočem dansi

tudi pobožin, pridin, slušljiv, pri-
jazen biti, in se posebno tistih
napak varovati, ktere nar bolj po-
gostama storim. Podeli mi, o Go-
spod, svojo pomoč in svoj nebeški
blagoslov.

O Jezus! moj nebeški učenik
in zveličar! za taboj hočem hoditi
po potu v večno življenje, kteriga
si nam sam pokazal.

Presveta Devica in mati Ma-
rija! bodi tudi moja mati! — Moj
sveti patrón in vsi svetniki božji!
prosite záme, de bi posnemáje
vaše svete zglede k vam prišel v
nebeško kraljestvo!

Ljubi angel-varh! vodi, svari,
váruij me.

In tedaj naj bodem pokorin in
pridin — v imenu Očeta † in Si-
na † in sv. Duha †; Amen.

Molitev pred učenjem.

O Bog! tvoja volja je, de bom že z mladiga ven in ven razumniši in boljši prihajal. Kako dobro je vendar záme, de imam tako lepó priložnost zató. Zatoraj pa hočem tudi dobro paziti, in tiho ter pri miru biti. **Sveti Duh!** razsvetli me, de vse, karkoli berem ali slišim, prav razumém, ohranim in spolnim, po **Jezusu Kristusu, Gospodu našim!** Amen.

Po učenji.

O Bog! lepa hvala tebi za poduk, kteriga sim bil deležin. Nočem ne dobrih naukov pozabiti, ampak pogostama bom nanje mislil, in se po njih tudi ravnal. Podeli mi za tó svoj blagoslov, po **Jezusu Kristusu, Gospodu našim!** Amen.

Pred jedjo.

O Bog! vse, karkol' imamo,
 Je mile roke tvoje dar!
 Zató ti čast in hvalo damo,
 Dobrotljiv sveta Gospodar!

Po jedi.

Za jed, pijačo bodi hvala,
 Za dobro vse ti vekomej;
 O deb' nam roka tvoja dala
 Potrebniža zdaj in vselej.

Kadar k molitvi zvoni.

Spomni se milosti polniga počesčenja, s katerim je Angel Gabriel Marijo pozdravil; zahvali se za neskončno ljubezen, ktera je Sinu Božjiga pripravila, de je na zemljo prišel, se včlovečil, in nas na lesu sv. križa odrešil, de bi večno življenje zadobili. Obljubi mu, de mu boš zvesto služil, in božjo voljo

spolnoval, kakor Marija. Ponovi svoje dobre sklepe, in prosi mocí, de bi se zvesto po njih ravnal.

Kader ura bije.

Zopet je ena ura minila. Kako sim jo porabil? Daj, o Bog! de bom vsako uro tako obernil, de bo tebi dopadlo in se bom srečne smertne ure nadjati mogel.

V skušnjavah.

Kako bi mogel toliko hudo-bijo storiti, pred teboj, vsigavedni, nebeški Oče! kako bi mogel grešiti, in svojo nedolžnost pogubititi? — Kaj bi mi greh pridobil, razun sramote in britkiga kesanja? Bog me obvárui! — Ohrani in obderži svojiga otroka, de ne pade!

Po storjenim grehu.

Oh, ali sim se vender pregrešil! O Bog! kako mi je žal, odpusti mi! V prihodnje se hočem skerbniši varovati in se s tvojo pomočjo poboljšati. Amen.

Podnevi misli večkrat.

Kjerkoli sim in kar storim,
Pred božjimi očmi stojim.

Večerna molitev.

*Minul je dan, nastaja noč,
Sim dobro dan preživel? —
Me var' nocoj nebeška moč,
In mirno se bom vlegel.*

In zvečer, kakor zjutraj povzdignem k tebi svoje sercé, o Bog, nebeški Oče! in se ti zahvalim za vse dobrote, ktere sim dans iz tvoje roke prejel; in za vse dobro, kar sim se dansi naučil, skusil, in s tvojo pomočjo

storil. **O** ko bi bil tvoje darove in dragi čas le tako dobro obrnil, de bi bilo tebi dopadljivo! **Ti** si vedno nar ljubeznjivši **Oče**; ko bi bil tudi jaz tvoj dobri, pridni otrok bil.

(Tukaj nekoliko pomisli, kako si se po dnevi zadržal v cerkvi, v šoli, doma, in tudi drugej, proti svojim staršem, učenkam, bratom, sestram, in družim ljudem, ali si kaj hudiga mislil, govoril, storil; ali si kaj dobriga opustil; kako si svoje sklepe spolnoval; in potem moli:)

Vsigavedni, večni **Bog!** **Oh**, ali sim dansi že zopet toliko pregrešil in toliko napačniga storil! **Iz** serca mi je žal, in milo te prosim odpušenja, nar boljši **Oče!** saj se v prihodnje ne sme nič več zgoditi. **Blagoslovi** in vâruj me nocošnje noč, de se morem jutri poboljšati in zamujeno prihiteti.

O Jezus, Gospod moj in zveličar! nate se še ozrem, preden svoje oči zatisnem. **Poglej** milo-

stivo name, in pomagaj mi, de ti bom vprihodnjič zvesteje služil.

Marija, mati mojiga odrešenika! Zvesti Angel-varh! Sveti patron! in vsi svetniki božji, hvalite Boga záme, ko bom počival. Naj o Bog, tudi verne duše v vicah počivajo.

*Bog! ti si moj, jaz sim tvoj,
V imenu Jezusov'm zaspim nocoj.*

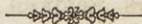
(Slači se sramožljivo in tihotno; 'zlasti, če moraš pri družih ležati, si misli:)

*Oko me gleda, ktero vidi vse,
Če tudi v tamni noč' zgodit' se če.*

II.

Sveta maša.

Sveta maša je nekervava daritev nove zaveze, vedni spomin in vedno ponavljenje kervave daritve, katero je Jezus opravil na križi. Nar imenitniši deli sv. maše so: *Evangelij*, *darovanje*, *posvečenje* ali *povzdigovanje* in *obhajilo*. Pri sv. maši mora kristjan Boga prositi odpušenja grehov, obžalovati jih, poniževati se in svojo voljo z mašnikovo združiti, zlasti pa naj pri povzdigovanji in sv. obhajilu kak dober sklep stori, naj se Jezusu daruje in z njim zedini.

Molitve med sv. mašo.

Začetek.

Nebeški Oče! v tvoji hiši sim zdaj, de bi bil pri presveti daritvi, ktero je Jezus Kristus, tvoj edinorojeni Sin, v vedni spomin svoje ljubezni postavil, in kjer se njegova prevelika daritev na križi zopet ponavlja.

Ta spomin naj mojo hvaležno ljubezin do tebe, o Bog! obudi, de se z Jezusam tudi jaz vsiga tebi darujem, in ti po njegovim zgledu do smerti zvest ostanem. Oče naš! — Češena si Marija! — Verujem. —

Evangelij.

O Bog! kako dober, ljubeznjiv Oče si proti nam, ki smo tvoji nepokorni kaznovanja vredni otroci: ker si nam svojiga Sinú poslal,

de bi nas od hudiga k dobrimu pripeljal, in nam nebeško kraljestvo pridobil. Brez njega bi bili mi vsi zgubljeni; po njegovim prihodu na svet pa smo blagor in milost zadobili. Čast in hvala ti bodi vekomaj zató, usmiljeni nebeški Oče!

Čast in hvala bodi tudi tebi, o Jezus! našimu božjimu učniku, odrešeniku in zveličarju! Ti si nam Boga razodeval kot nar boljšiga Očeta, kateri se naših slabost usmili, in nam naše grehe rad odpusti, če jih resnično obžalujemo in se poboljšamo. Z besedo in z djanjem si nam pokazal, kaj moramo storiti, de bomo Bogu dopadli, in zdaj in vekomaj srečni.

Oče naš i. t. d.

Darovanje.

Naj ti o Bog, dopade prečisti dar, kteriga ti mašnik daruje za nas grešnike, za vse žive in mertve. Sprejmi ga, o Bog, in usmili se nas, saj bo kmali premenjen v presveto telo in rešujo kri tvojiga preljubljeniga Sinú, nad kterim si nar večji dopadenje imel, On je bil nar pobožniši, nar boljši otrok; pri molitvi tako zbran, pri učenji tako pazljiv, v svojim obnašanji takó pametin, staršem tolikanj pokorin, proti vsim ljudem pa tako prijazin in dober. Kako te jaz posnemam, o Jezus? kako se vedem v cerkvi, v šoli, doma? — O Gospod, poln napak sim, usmili se me, in stori, de bom zvesto za teboj hodil in v vsim po tvojim zgledu ravnal.

Oče naš i. t. d.

Povzdigovanje.

O koliko truda in britkosti si prestal, de bi ljudi podučil in na pravo pot pripeljal! Zgolj dobrote si skazoval, in pomagal ljudem v težavah. Vse tvoje življenje je zgolj ljubezen. Bil si svojimu Očetu v vsim pokoren do smerti, in sicer do smerti na križi. Grozne bolečine si terpel, o Jezus, perbit na križ, s kervijo oblit, iz ljubezni do nas!

O Jezus! kolikošna je bila vender tvoja ljubezen do nas pregrešnih stvari! Kako bi te vender iz vsiga serca ne ljubil! Kako bi se ti mogel dovelj hvaležniga skazati! S čim bi ti mogel tvojo preveliko ljubezen poverniti?

Boga in ljudi moram, kakor ti, ljubiti, za teboj hoditi, tvoj zveličanski nauk zvestó v svojim

sercu ohraniti, tvoje zapovedi spolnovati, in greha se varovati, zavoljo kteriga si grozovito smert na križi storil.

Ali, kako malo sim te, o Bog, dozdaj ljubil, ter večkrat storil, kar si prepovedal; nisim ne tvoj hvaležni, pokorni otrok bil. Odpusti mi, nebeški Oče! žal mi je; pa poboljšati se hočem, in posebno tisto napako popraviti in se je odvaditi, ktero nar večkrat storim — in naj me še tako težko stane. Saj si tudi záme, o mili Jezus! nar grenkeji smert prestal. In ali naj ne bi tudi jaz rad in iz ljubezni do tebe, o Bog, kaj storil ali preterpel?

Oče naš i. t. d.

Obhajilo.

O Jezus, nisi se ne samo daroval za naše grehe; daješ se

nam celo zavžiti pod podobami kruha in vina, v hrano našim dušam, de bi nas popolnoma s seboj združil. Glej, o Jezus, vsiga se ti zročim, sprejmi moje serce, in stanuj v njem, vodi, ohranuj ga s svojim mesam in s svojo kervijo, ter posvečuj, de bo le v tebi srečno, in le pri tebi zveličano.

Oče naš i. t. d.

K o n e c.

Blagoslovi in krepčaj me, o Bog! de bom tudi spolnil, kar sim zdaj obljubil, de boš dopadenje nad menoj imel. Amen.

Pojdi in stori!

Molitve

po delih sv. maše uravnane.

Pripravljajanje.

O Bog! ponižno pridem v zbirališe tvojih častivcov, de bi bil pri tisti presveti daritvi, katero je tvoj Sin Jezus Kristus pri zadnji večerji postavil v vedni spomin svoje grozovite smerti na križi, katero zdaj mašnik na altariji ponavlja v tvoje počešenje, v zahvalo za vse tvoje dobrote, zlasti pa za dobroto odrešenja, v spravo in odpušenje naših grehov, v sprošenje tvojih nadaljnih milost in tvojiga usmiljenja za nas vse, za žive in mertve. In zatoraj hočem svoje oči in vse svoje misli le v to obrniti, de bom z vso zbranostjo to veličastno daritev ljubezni premišljevatı mogel.

Začetek.

(Mašnik se poniža pred Bogom, in ga prosi usmiljenja.)

Večni vsigamogočni Bog! kaj sim jaz pred teboj? reven otrok poln napak in slabost. In ti si nar svetejši, nar vekši Gospod nebes in zemlje, pa tudi naš preljubeznjivi Oče. Milostivo odpustiš svojim otrokam, če se le resnično poboljšati hočejo. Ves skesan spoznam svojo krivico, in s ponižnim zaupanjem te prosim, Oče, prizanesi mi! o Jezus, bodi mi milostiv! saj hočem pridniši, pobožniši biti! Gospod, usmili se! Kriste, usmili se mene, in nas vsih.

Gloria.

(Mašnik zapoje hvalno pesem z besedami angelskimi o Kristusovim rojstvu: „Čast bodi Bogu na visokosti“ i. t. d.)

Hvali, duša moja, Gospoda, nebeškiga Očeta, od kteriga vse

dobro dobivamo, ki je sam narvikši dobrota, stvarnik nebes in zemlje. Bodi hvaljen, Jezus Kristus, ti zvezda pravičnih, slava zveličanih, upanje ubožnih, zdravje bolnikov, prijatelj ponižnih in tolažba žalostnih; bodi v slednji sili moj varh in pomočnik! Vekomaj te hočem s svetim Duham hvaliti in moliti. Amen.

Dominus vobiscum.

(Gospod s vami! reče mašnik, obrnivši še zdaj in potlej večkrat k ljudstvu, de bi ga moliti opomnil.)

Vsigamogočni večni Bog! daj nam, prosimo te, po svoji modri dobrotljivosti, česar potrebujemo na duši in na telesu. In de bomo zadobili, kar si nam obljubil, nas uči, de bomo le prosili, kar je tebi dopadljivo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim! Amen.

List ali branje.

(Iz sv. pisma. Sirah 3. pogl.)

„Poslušajte, otroci, svarjenje očetovo, in bodite pokorni svojim staršem, de se vam bo dobro godilo. Bog je Očetu oblast čez otroke zročil, in materi oblast čez sinove.“

„Kdor svojo mater spoštuje, ga bo Bog blagoslovil; in kdor svojiga Očeta spoštuje, bo njegova molitev uslišana. — Kdor se Boga boji, svoje starše spoštuje.“ „Tedaj spoštuj z besedo in z djanjem svojiga očeta in svojo mater, de te bo Bog blagoslovil in pri tebi do konca ostal.“

Evangelii.

(Evangelii se pravi ves nauk in življenje Jezusovo, po slov: Veselo oznanilo, ker tolikanj veseliga za nas obsega. Ob nedeljah in praznikih se ga nekoliko bere in razlaga. Dobro pazi, in si zapomni, ter natanko spolnuj.

Blagor jim, kateri besedo božjo poslušajo in
jo spolnujejo.)

O Bog! če si mislim maliga Jezusa, kako pobožno je v templjnu molil, kako pazljivo je učenike poslušal, kako razumen je bil v svojih vprašanjih in odgovorih, kako ga je nar bolj veselilo bivati v hiši Očetovi, kako pokoren je bil svojim staršem, in kako je s starostjo tudi vedno modrejši in ljubeznjivši prihajal, pred Bogom in pred ljudmi; o takrat tudi mislim, kaj je Jezus storil? in kaj storim jaz? kaj bi Jezus namesti mene storil? — **O ljubeznjivi Jezus!** bodi mi v moji mladosti edini zgled, de se bom le po tebi ravnal in enkrat tudi k tebi prišel v nebeško kraljestvo! **Amen.**

Vera.

(Moli pobožno z mašnikam: *Vérujem v Boga Očeta* itd. in terdno skleni, po njegovi sv. veri živeti.)

Darovanje.

(Mašnik daruje kruh in vino.)

Sprejmi, o Bog! milostivo dar, kteriga ti mašnik daruje v tvojo čast in v naše zveličanje.

Z njim vred ti tudi jest darujem svoje serce, in se ti vsiga zročim. Saj ti, o Bog, nič dati ne morem, kar bi že tvoje ne bilo. Vse, karkoli sim, in imam na duši in na telesu, je le tvoj dar; zatoraj te prosim, daj mi, de ga bom obernal le v tvojo čast, po tvoji sveti volji in k tvojimu dopadenju. Dar, kteriga hočeš, je otroška pokoršina iz ljubezni. Nič družiga nočeš, razun, kar je dobro in meni v prid. To naj bo tudi moj terdni sklep, kteriga ti ponižno darujem. Vse svoje misli in želje, govorjenje in molčanje, svoje djanje in nehanje, svoje uče-

nje in početje, — vse britkosti in težave, darujem tebi, nebeški Oče! Naj ti dopade ta dar, in podeli mi moč, de bom hotel in spolnoval po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

(Zdaj pomisli, kaj imaš posebno na sebi popraviti. — Kaj bi bilo Bogu in tvojim staršem posebno všeč.)

Prefacijon.

(Mašnik ljudstvo opominja, de naj Boga serčno hvali in moli.)

Tudi jest ti pojem čast in hvalo z angeli in svetniki, ali vse češenje v nebesih in na zemlji te ne more, o Bog, zadosti častiti in hvaliti. Vender pa slišiš z dopadenjem tudi tihi glas svojiga otroka, če te s pobožnim sercam hvali in časti. O presveti Bog, vsigamogočni stvarnik nebes in zemlje, ki imaš oblast čez vesoljni svet, molim te ponižno, sliši glas tvoje

slabotne stvari, ktera ti v strahu
poje: Svet, svet, svet, Bog,
nebeški kralj! Čast in hvala ti
bodi vekomaj!

Spomin za žive.

Pa še bolj, ko vse hvalno
petje, ti dopade, o Bog, če tvoji
otroci na zemlji, kakor uni gori
v nebesih, iz bratovske ljubezni
eden za družiga prosijo. Prosim
te, o Bog, za vse ljudi, zlasti
pa za svoje ljube starše, učenike,
dobrotnike in prijatle. Poverni jim
ti, česar jim jest ne morem.
Blagoslovi njih ljubeznjivi trud in
skerb, de bodo veselje nad menoj
dočakali. Tudi za svoje brate in
sestre, za součence in druge do-
mače molim in prosim. — Vi bla-
ženi svetniki v nebesih, prosite za
nas, de bomo tudi mi, po srečno

dokončanim pobožnim življenji z vami Boga vekomaj hvalili in častili. Amen.

Povzdigovanje.

(Mašnik stori, kakor je Jezus storil pri zadnji večerji, kateri je kruh in vino premenil v svoje telo in svojo kri, in zapovedal rekoč: To storite v moj spomin. Tudi mašnik premeni kruh v pravo telo in vino v pravo kri Jezusovo, ter jo ljudstvu pokaže, de jo moli.)

O Gospod! vérujem, de je to tvoje presveto telo, katero je bilo za nas na križ pribito. **O** Jezus, molim te, kot živiga Boga pod podobo beliga kruha; v té upam, tebe ljubim, odpusti mi grehe moje.

O Gospod! terdno vérujem, de je to tvoja kri, katero si na križu prelil za naše odrešenje. **O** Jezus! rajši hočem umreti, kakor grešiti!

Po povzdigovanji.

(Moli z mašnikam.)

Poglej, o Bog, z dopadenjem na prečisti dar, kteriga ti z mašnikam prinesemo, v spomin Jezusa Kristusa, kteri je za nas umerl, pa zopet od mertvih vstal, in v nebesa šel, de bi tudi nas tje pripeljal, če bomo po njegovim zgledu živali.

O Jezus, kako bi se ti mogel za tvojo neskončno ljubezen dovelj hvaležniga skazati! Kako bi toraj iz ljubežni do tebe vsiga voljno ne storil, kar si zapovedal, ker si toliko iz ljubežni do nas storil in terpel? Kako moram vendar ves greh sovražiti, ker si ti zavoljo naših pregreh in hudobij na križi umerl in svojo predrago kri v naše odrešenje prelil!

Spomin za mertve.

Tudi za tiste duše, o Bog! ktere so se že s tega sveta ločile, te prosim, zlasti pa za tiste, za ktere sim posebno dolžan moliti, ker jim svoje ljubezni nič drugač skazati ne morem; saj prošnje, ktera iz ljubezni izhaja, gotovo ne preslišiš. O daj, de bodo kmali popolnoma očišeni in zveličani! de bi vsi enkrat pri tebi v nebesih se zopet sošli po Jezusu Kristusu. Amen.

Oče naš.

O ko bi te vsi, ki tvoje pre-sveto ime zgovarjajo, tudi prav spoznali in ljubili, in s pobožnim življenjem častili. Gospoduj ti v naših sercih, de bomo tvojo sveto voljo zvesto spolnovali, kakor angeli v nebesih! Daj nam dans in vsak dan, kar potrebujemo na du-

ši in na telesu! Odpusti nam naše dolge, in naše pregrehe, ktere serčno obžalujemo. Saj tudi mi odpušamo vsim, kteri nas žalijo. — Obvárui nas vsiga, kar bi nas v greh zapeljati utegnilo, obvárui nas greha, kot nar hujiga zlega, in podeli nam, milostivi Oče, mir in pokoj, de bomo s pomočjo tvo- jiga usmiljenja tebi dopadljivo ži- veli in umerli po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas! Kakor nedolžno jagnje si se pohlevno zročil svojim sovražnikam, in si med ludodelniki na križi umerl, de bi nam s svojo smertjo odpu- šenje grehov in večno zveličanje dosegel. Usmili se nas, in podeli nam svoj sveti mir.

Obhajilo.

(Mašnik zavžije telo in kri Jezusovo; skleni tudi ti z njim svoje hrepenenje po živim Jezusu.)

O preljubeznjivi Jezus! nisi se samo daroval za naše pregrehe, tudi v hrano si se dal našim dušam, de bi se nar terdneje z nami združil. Gospod! jest nisim vredin, de bi zdaj z mašnikam tvoje sveto telo zavžil pod podobo kruha; o, stori me bolj vredniga, preserčno te prosim; zakaj moje serce le po tebi hrepeni, in moja duša le tebe zaželi. Ali rekel si: „Moja jed je, spolniti voljo svojiga nebeški-ga Očeta.“ Steboj se bom sklenil, če bom voljo božjo natanko spolnoval, kakor si jo ti spolnoval, če bom pokorin, kakor si bil ti svojimu Očetu pokorin do smerti, do smerti celó na križi.

Po sv. obhajilu.

(Mašnik konča z molitvijo in blagoslovi
zbrano ljudstvo.)

Pustil si enkrat, o Jezus! pobožne otroke k tebi priti, jih ljubeznjivo blagoslovil ter rekel: „Njih je nebeško kraljestvo.“ In otrokam, kateri očeta in mater prav spoštujejo, je velika sreča in nebeški blagoslov obljubljen. Zatoraj te prosim: Blagoslovi me, mili Jezus! blagoslovi moje dobre sklepe, mojo pridnost, moje učenje in vse moje djanje. Ohrani me v dobrim, in obváruj me hudiga. Blagoslovi moje ljube starše, dobrotnike in predpostavljene, in poverni jim njih skerb s časnim in večnim veseljem!

Poln zaupanja v tvojo pomoč in v tvoj blagoslov hočem tedaj iti in storiti, kar mi bodo zapove-

dali, in kar sim se namenil. To
bodi blagi sad moje molitve in
daritve sv. maše!

Živo vérjem, terdno upam,

Serčno ljubiti te želim:

Daj mi, Bog, tvoj glas sprejeti;

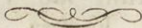
Zmotam pa serce zapreti,

Saj iz rok ljubezni tvoje,

Je prišlo življenje moje.

Vero, upanje povikšaj,

De v ljubezni ves gorim.

III.

Molitve

za spoved in sv. obhajilo.

Za spoved.

Molitev k sv. Duhu.

Bog, sveti Duh! že pri sv. kerstu si me obdaril s svojo posvečujočo milostjo. Pa, glej, zopet sim grešil in svojo dušo omadežval. Vender pa bi zopet rad, očišen po zakramentu sv. pokore, božji dobri otrok postal in ostal. Ali sam po sebi tega ne zamerem. Zatoraj te prosim, pridi mi s svojo milostjo na pomoč, de bom

vse svoje grehe in napake, kakor enkrat pred božjim sodnjim stolom, spoznal, iz serca obžaloval in objokoval, se jih odkritoserčno spovedal, in se resnično poboljšal; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

(Moli pobožno „Oče naš“ in „Češena si Marija,“ de se v tebi dopolni, česar si v molitvi Boga prosil, in de bo tudi Marija zate prosila.)

Spraševanje vesti.

(Ko si svojo vest natanko in skerbno sprašal, moli zbrano:)

O Bog! ti nočeš smerti grešnikove; temuč, de se preoberne in vekomaj živi. Sprevidil sim, de nisim živel po tvojih svetih naukih in tvojih zapovedih; grešil sim pred teboj in tvoje zapovedi prelomil; glej pa, skesan in objokan se hočem odkritoserčno svojih grehov obtožiti, in se po tvoji milosti in s tvojo pomočjo zopet s teboj in s

svojo vestjo spraviti. O Bog! poblagoslovi mojo resnično dobro voljo, de jo bom dopolnil, in tedaj svoje življenje resnično poboljšal sebi v večno zveličanje. Amen.

*Kesanje ter obžalovanje grehov
in terdni sklep poboljšanja.*

Moj Bog, nebeški Oče! hudo sim se nad teboj pregrešil, in nisim nič več vredin, tvoj otrok imenovan biti. Ali ti vender moj Oče ostaneš, in svojiga zgubljeniga otroká, ki se hoče zopet v tvoje naročje poverniti, z usmiljeno ljubeznijo zopet prejmeš. Glej, iz ljubezni do tebe sovražim ves greh. Odpusti mi zavoljo terpljenja tvojiga preljubiga Sinú. Saj te hočem odslé toliko bolj ljubiti, hočem pridno moliti, se učiti, pokoren biti, in se skerbno varovati, de se v noben greh več zapeljati

ne bom dal; ampak vselej in v vsim le tvojo voljo spolnoval. Pridi mojimu sklepu s svojo milostjo na pomoč, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim! Amen.

Molitev, preden pred mašnika poklekneš:

Bog! bodi mi v ustih in v sercu, de se odkritoserčno, čisto in ponižno svojih grehov spovém, de zadobim zveličansko odvezo in z njo sad odrešenja, kteriga je Jezus tvoj Sin s svojo drago krvijo, opravil za nas, in iz kteriga izvira vse odpušenje. Usliši me, Oče! Amen.

Po spovedi.

(Po opravljeni spovedi moli:)

O moj Bog in moj Gospod! zopet si zgubljeniga sinú v svojo milost prejel. Oznanil si mi po

častitljivim mašniku milost in odpušenje, mojimu sercu si mir in pokoj zopet podaril; zopet me tako očetovsko ljubiš, kakor bi bil zmiraj tvoj pokorni otrok ostal. Novo življenje, o usmiljeni Oče, si mi dans podelil, in to življenje hočem odslé le v to obračati, de ti bom tvojo milost ohranil; in rajši hočem umreti, kakor te z nar manjim greham razžaliti; iz vsih moči te hočem, o Gospod, in čez vse ljubiti, vse ljudi pa hočem resnično, kakor sam sebe, ljubiti. Tako hočem v prihodnje ravnati, tako v tvoji ljubezni živeti in umreti; potem bom kot tvoj dobri pokorni otrok enkrat k tebi v nebesa prišel, in se s teboj vekomaj veselil. Amen.

Sveta pokora.

(Ko si naloženo pokoro in molitve opravil,
moli:)

O ljubeznjivi Jezus! po častitljivim mašniku si mi grehe odpustil, in v njih zadostenje le majhno pokoro mi naložil, ktero sim po svoji moči in volji zvesto opravil, in tedaj te prav ponižno prosim, daj de mi bo ta sveta pokora v pravi dušni prid in v zveličanje. Odsle hočem le nad Jezusam in nad dóbrim veselje imeti. Kar sim se že tolikrat namenil in sklenil, se mora in naj se zdaj zgodi: resnično se hočem poboljšati, hočem pridin, pobožin postati prav po zgledu Jezusovim, in nič več nočem grešiti.

O Jezus! blagoslovi moje namene, moje sklepe; váruj me, de nobeniga greha več ne storim. V té zaupam, o Jezus, zakaj jest

sim slaba stvar; ti pa me boš okrepčal, in mi pomagaj, de bom svoje sklepe terdno spolnoval. Nič več nočem grešiti. Za tó mi podeli svojo božjo milost, svojo pomoč in svoj blagoslov! Amen.

Sveto obhajilo.

Molitev pred sv. obhajilam.

O Jezus! Sin živiga Bogá! moj Gospod in Zveličar! moj nebeški učenik in vodnik proti nebesam! moj odrešenik in sodnik! V té vérujem, verujem vse, kar si nam razodel, in nas tvoja sv. katoliška cerkev uči. Verujem, de te pod posvečeno podobo beliga kruha resnično prejmem. To vérujem po tvoji vsigamogočni neskončno resnični besedi: To je

moje telo. **O** Jezus! oživi in uterdi mojo vero.

Upam tudi od tebe, predobrotljivi in usmiljeni Jezus, odpusjenje grehov, in tvojo milost, da se bom poboljšal, in po zvestim spolnovanji tvojih svetih nauk in zgledov večno zveličanje dosegel. Ta angelska jed mi bodi krepčalo za pobožno življenje. Ker v tem zakramentu tebe prejmem, o živi Bog, stvarnik vsih reči, tedaj imam v tebi vse, karkoli si moram dobrobriga vošiti. Čeravno sim jaz tolikanj slab, reven in napačin, je vendar tvoja dobrotljivost še večji. Jest se ti preslab ne zdim, če sim le ponižin, če imam le dobro voljo in v te zaupam. Tvoje zaslužnje naj bo tudi meni v prid. Ohrani me, o Jezus, v tem veselim upanji!

O kako te zamorem dovelj

ljubiti, tebe, neskončna ljubezen!
 kateri si iz ljubezni do nas z ne-
 bes na zemljo prišel, in nar gro-
 zovitniši smert storil, in se zdaj
 sam sebe v hrano daš našim du-
 šam. O kakó mi je žal, de sim
 te dozdej takó malo ljubil! Iz
 vsiga sercá, in čez vse te hočem,
 o predragi zveličar moj! ljubiti, in
 svojiga bližnjiga zavoljo tebe, ka-
 kor si ti nas ljubil. Poblaži mi in
 posveti moje serce, o Jezus, po
 svoji sv. ljubezni v svoje stano-
 vanje. Amen.

Moj zveličar! tebe vžiti,
 Moja duša zdaj želi,
 Terdno se s teboj skleniti
 Od ljubezni hrepeni;
 O de b' vredin in pripravljen,
 Te pod svojo streho vzel!
 De b' očišen in ozdravljen,
 Dansi, Jezus, te prejel!

Po sv. obhajilu.

O Jezus! zdaj si pri meni, in v svojim sercu te imam. O Bog! molim te, in hvalim z vsemi angeli in vsemi nebeškimi prebivavci.

Oh, kaj sim jaz revna, slaba stvar, in pregrešni otrok, de ti k meni prideš in se v moje serce ponižaš! Ponižno padem prédte na kolena. Ti si moj Bog, moje vse!

Od kod ta nezaslužena, neprecenljiva milost? Od tvoje neskončne dobrotljivosti! kako se ti morem dovelj zahvaliti za vse tvoje dobrote, zlasti za to, nar vekši med vsimi!

Kako te morem vredno sprejeti; kaj ti prijetniga podariti, ljubeznjivi Bog! Glej, moje serce je pripravljeno. Popolnoma ga tebi zročim. Napravi si ga v vredno stanovanje, de se nobena slaba

misel, nobeno hudobno poželenje v njem ne pomudi.

O ti večna Ljubezen! Ogrej me, vnemi moje mlačno sercé za plamečo ljubezin do tebe! Pokončaj s tem svetim plamenam v meni vse, karkoli ti je ostudno in žaljivo.

Kakor si se ti zame popolnoma daroval, tam na križi in zdaj v presvetim zakramentu, tako se ti jest vsiga zročim z dušo in s telesam. Moj um naj nič družiga ne poželi, moje usta naj nič družiga ne govore, moji udje se za nič družiga naj ne pregibljejo, kakor, kar tebi dopade. Tvoj božji nauk bodi moji pameti vtisnjen, tvoj prelepi zgled mi bodi vedno pred očmi. Nobeno slabo poželenje, nobena skušnjava, nobena težavnost naj me od tebe ne zvodi. Ti mi bodi ljubši mimo ve-

soljniga sveta. Tebi hočem vekomaj zvest ostati.

Vse, karkoli sim in imam — že tako le tvoj dar — vse, kar me veseli, in vse, kar me težko stane, tebi darujem, naj ti dopade, o Bog! In tudi nar manjšiga greha se hočem tako skerbno, kakor nar hujiga zlega ogibati in varovati.

Ali, tolikanj slab sim in nespameten, kmalo zopet pozabim, kar sim obljubil, in se dam lahko zapeljati! O pridi takrat ti, serčno te prosim, moji slabosti na pomoč. Ti dobri pastir! vodi, ohrani, váruj me, de moje duše, za katero si že svoje življenje izdihnil, nikdar nobena reč tvoji roki ne upelja in ne pogubi. Ohrani mojo nedolžnost, in obderži me v svoji milosti, sicer sim vekomaj pogubljen.

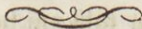
Ne ločim se popred od tebe, o Jezus, preden me ne blagoslo-

viš. Blagoslovi moje dobre namene, moje učenje, moje djanje, mojo rast v modrosti in v čednosti. Blagoslovi moje ljube starše, učnike in dobrotnike; blagoslovi moje brate in sestre, prijatle in znance; in tudi moje sovražnike; blagoslovi nas vse, ktere koli nas sitiš s svojo angelsko jedjó, de bomo tako pobožno živeli, de bomo enkrat v nebesih se zopet našli, in tvojo dobrotljivost vekomaj hvalili. Amen.

O moj Jezus!

Daj mi terdno stati moč',
 Varuj me v skušnjavah,
 De premagam greha noč',
 Reši me v težavah.
 Priti k tebi v nebo,
 Ljubi Jezus, daj mi to,
 Ker te tukaj vživat smem,
 Daj mi umreti srečno,
 De v veselje tvoje grem,
 In te vživam večno.

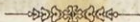

IV.

Premišljevanje in molitve

za

*posebniši čase in praznike cer-
kveniga leta.*

I. Advent.

Ljubi moj! ko so bili prvi starši grešili, in potem revni in nesrečni postali, se jih je usmilil ljubi Bog, ter jim obljubil odrešnika, ki jih bo greha in vsih njegovih hudih nasledkov zopet odrešil. Štiri tавžent let je odločil Bog nesrečnemu človeštvu do prihoda obljubljeniga odrešnika, de bi se želja po njem tolikanj bolj povikšala.

Pobožniši ljudje so res neizrekljivo željno ga pričakovali. Prišel je, in vsi, ki so po njem hrepeneli, in Boga ljubili, so se res močno nad njegovim prihodom radovali. Poslanec z nebes je prišel k ubogi, pa prav pobožni bogoljubni devici v Nazaretu, ter ji oznanil, de bo zdaj prišel zveličar svetá, in de bo ona mati tega odrešnika postala.

Glej tedaj, ljubi otrok! v spomin prihoda odrešnikoviga na zemljo in na hrepeneče pričakovanje tega nebeškiga poslanca, je cerkev štiri tedne pred božičem ravno kot podobo unih štiri tавžent let pred Kristusovim rojstvom odločila. Zakaj, čeravno je ta odrešnik že skoraj pred 2000 letmi rojen, vendar namen njegoviga prihoda še ni v vsih ljudeh doveršen. On hoče ob vsakim času v vsih ljudi

serca priti. Zatoraj naj vsi ljudje po njem hrepené, in ga vsi serčno pričakujejo, ga prav spoznajo in ljubijo kot svojiga odrešnika in zveličarja; vsi naj bodo z njim eno truplo, vsi njemu podobni, in vsi po njem dobri in zveličani.

V téh štirih tednih, ktere advent ali pripravljanje za prihodnji božični praznik imenujemo, moraš tudi ti, ljubi moj! Gospodu Jezusu pot poravnati v svoje serce, in se pripraviti, de ga boš v svoje serce prejel.

To se zgodi, če iz vsiga serca po Jezusu hrepeniš, in se trudiš, po njem vsih svojih grehov in napak očišen biti. Zatoraj ga pa moraš pogostama in serčno prositi, de bo namen njegoviga prihoda tudi nad teboj doveršen.

M o l i t e v.

Obudi, o Gospod! moje serce, de bo le po tistim hrepnelo, kar si mi obljubil. Jaz sim uboga slaba stvar, in potrebujem mogočniga pomočnika in odrešenika, de bi me mojih grehov in hudobnih nagnjenj, katerih brez njega premagati ne morem, odrešil. Jaz potrebujem zveličarja, de bi me ozdravil, in moje k hudimu nagnjeno sercé k dobrimu obernel, pobožno in tebi udano storil. Toliko nevarnost mi preti, v katerih se bom pogubil, če nimam nobeniga vodnika in otetnika, de bi me nevarnost varoval, v skušnjavah podpiral in nazadnje zveličal. Jezus Kristus, tvoj ljubeznjivi Sin, je ta odrešnik in zveličar, kteriga si vsim ljudem, in tudi meni obljubil. On hoče tudi k nam

malim, tudi k meni priti, in njegovo posebno veselje je med otroci bivati. Pomagaj mi toraj, nebeški Oče, de mu bom pot v moje serce pripravil, de bom po njem grehov očišen, in ves tebi dopadel. Amen.

2. Božič.

O Božiči ali prav za prav *sveti večer* obhajamo rojstvo včlovečeniga Sinú božjiga. O kako znamenita dogodba je to! Sin božji pride k ljudem na zemljo, in se kot majhno dete porodi!

In kako ponižno in v kako potrebnih okolišinah se je rodil! Marija, njegova mati je bila uboga judovska Devica. In ni se rodil v poglavitnim mestu Jeruzalemu, tudi ne v lepi kraljevi hiši, ampak v malim mestu Betlehemu, v hlevu; in ker njegova ubožna mati no-

béne postelje zanj ni mogla dobiti, ga je v jasli položila.

O kakošno veselje je bilo v nebesih, ko se je bil Sin božji prikazal, de bi grešno človeštvo odrešil in povelical. Angeli so prišli z nebes, de so ubogim pastirjem na polji pri Betlehemu to veselo dogodbo oznanili, in so slavo božjo po nebeških višinah prepevali. In pobožni pastirji se precej odpravijo, ter gredó v porodiše Jezusovo. O kolikošno je bilo njih veselje, ko malo dete božje ugledajo!

Ljubi moj! pomisli vender, kako bi bilo tebi pri sercu bilo vpričnimu, in bi bil maliga Jezusa v jaslih ležati vidil! Ali bi ne bil mislil: O kako dobrotljiv je naš nebeški Oče, de nam svojiga preljubljeniga Sinu na zemljo pošlje! Kako nas mora vender ljubiti! In

kako dober mora tudi Sin božji sam biti, ker je zavoljo nas nebesa zapustil in iz ljubezni do nas se včlovečil! **O** gotovo hoče tudi nas otroke sprejeti in zveličati, ker je sam tudi otrok postal, in nas tolikanj milo pogleduje! **O**, ali ga ne bomo preserčno ljubili, ker je nam tolikošno ljubezen skazal!

M o l i t e v.

Oče nebeški, daj de bomo tvojiga edinorojeniga Sinú kot svojiga zveličarja zaupljivo sprejeli, in de luč, ki ves svet razsvetljuje, po veri tudi v naši duši zasveti.

Oče! daj nam po tvojim blagoslovu v otroke božje prerojenim, in po njem kot deležem božjim v večno življenje enkrat obujenim biti. **O** Jezus! ti si vsim tistim, ki v té vérujejo, in te v veri in v lju-

bezni v svoje serce sprejmejo, oblast dal, otroci božji postati. Ti si naš brat postal, de bi nas v otroke svojiga nebeškiga Očeta pre-rodil. Podeli nam svojiga Duhá, de bomo ko deleži in otroci tvojiga Očeta, ko tvoji bratje na zemlji živali, mislili in ravnali, molili in delali. Okrepčaj nas, de bomo kakor ti, tvojiga Očeta ljubili, mu pokoršino skazovali, kakor si mu bil ti pokorin od jasel do križa; de bomo vse ljudi, kakor ti, tako bratovsko ljubili, jim služili in pripomogli v prid in blagor. Amen.

3. Obrezovanje Kristusovo.

Osem dni po porodu so nesli dete v tempelj k obrezovanju, in ga Jezusa imenovali. Bog sam je bil njegovi materi Marii, in njegovimu redniku Jožefu po Angelu

zapovedal, de naj ga Jezusa imenujeta.

Jezus je hebrejsko ime, in pomeni odrešnika, zveličarja.

Razun Jezusa ne zasluži noben človek tega imena; zakaj on je resnično zveličar in blagornik. On zamore blagorvati, pomagati, rešiti vsih nadlog. Koliko bolnikov je vendar ozdravil na zemlji! In to je že tudi storil, kar kraljuje v nebesih. Pa on ne ozdravlja samo telesnih bolezin, tudi greha ljudi ozdravlja, kateriga dušna bolezen imenujemo, ki je nar nevarniši, nar huji bolezen. On zamore nar huji grešnike, če se spokoré in vánj vérujejo, njih grehov jih očistiti, in jih že na tem svetu v notrenjim povelicati. Na unim svetu pa jih v notrenjim in vnanim popolnoma zveliča.

Ljubi moj! ali bi ne sprejel

tudi ti rad Jezusa kot svojiga zveličarja? Saj si ti že tudi večkrat grešil, in le pri Jezusu zamoreš odpušenje svojih grehov, in mōč za poboljšanje zadobiti. Utegneš tudi bolan biti ali v druge nadloge zaiti, in Jezus te vsih lahko odreši. Saj moraš tudi ti umreti, in bi rad v nebesa prišel, pa noben razun Jezusa te ne more od mrtvih obuditi in vekomaj zveličati.

O, zatoraj moli pridno in reci: „Ljubeznjivi Jezus! odpusti mi vendar vse moje grehe, in pomagaj mi v poboljšanje, stori me pobožniga in gorečiga, bodi mi pomočnik v slednji sili, in vzemi me enkrat k sebi v svetle nebesa!“

„Kristus“ je gerško ime in pomeni, kar hebrejsko ime „Mesija“, namreč maziljenca ali kralja. Zakaj nekdej so bili vsi kralji, preden so začeli vladati, z dragim

oljem po glavi maziljeni, in zato-
raj so bili tudi maziljenci Gospo-
dovi imenovani.

Jezus sicer ni bil z oljem,
ampak s sv. Duham maziljen in
napolnjen. On je zatoraj pravi
maziljenec Gospodov, gospod vsih
gospodov, kralj vsih kraljev.

In če je Kristus tudi tvoj
Gospod in kralj, tedaj mu bodi
zvest in pokorin, razveseljuj ga s
svojim življenjem, le vanj zaupaj,
in gotovo se ti bo že na tem svetu
milostiviga Gospoda skazal, in te
enkrat v svoje nebeško kraljestvo
poklical.

Tisti ljudje, kateri v Kristusa
kot v svojiga Gospóda in kralja,
v svojiga odrešnika in zveličarja
verujejo, se kristjanje (maziljeni)
imenujejo, ker je maziljenec njih
Gospod Jezus Kristus, v kteriga
verujejo.

Naše ime naj toraj nas opominja, de smo Kristusovi, in de moramo po njegovih zapovedih živeti; de moramo tedaj pravi kristjanje biti, to je: s svetim Duham maziljeni. Zakaj, če ne bomo v sebi imeli tistiga Duha, ki je bil v Jezusu, nas ne bo za svoje spoznal.

M o l i t e v.

Vsigamogočni večni Bog! ravnaj vse naše djanje po svoji sveti volji, de bomo vse, kar nam je storiti, v imenu tvojiga preljubljeniga Sinú Jezusa storili, in tako dobrih del vedno več obrodili. Duh tvojiga Sinú, tvoj Duh nas vladaj, de bomo kot pravi kristjanje ne samo v vsih rečéh le v té zaupali, in po Jezusu odpušenje svojih grehov zadobili, ampak tudi, z močjo sv. Duha obdarjeni, tvojo sveto voljo spol-

novali, in te na zemlji povikševali. Amen.

Na noviga leta dan.

O moj Bog! z današnjim praznikom obrezovanje Kristusoviga je združen tudi praznik noviga leta. S teboj tedaj, o Gospod! in po tebi pričnem novo leto svojiga življenja. Ali sim pač preteklo leto boljši in razumniši postal, ker sim toliko priložnost imel, se kaj dobriga naučiti in storiti? O Bog! ti pregledaš in pretehtaš moje serce! — Odpusti svojimu slabotnemu otroku, usmiljeni Oče! saj hočem to leto prav iz serca pobožin, in tebi v vsim pokorin biti. Zatoraj usliši mojo prošnjo. Daj mi pokornimu biti svojim staršem in učenicam, priljudnimu in postrežnimu proti svojim tovaršem, ponižnimu in ljubeznjivimu proti sled-

njimu človeku; daj mi čistih misel, sramožljivih lic, odkritoserčnemu v govorjenji, pridnemu in natankimu pri vsacim delu, in zadovoljnemu z malim biti. **O** nebeški **O**če! bo-
di slednjo uro tega leta moj **O**če. Usmili se me, in čuj nad menoj, de bodem tvoj, naj čujem ali spim, živim ali umerjem. **Amen.**

4. Razglašenje Gospodovo.

Ta dan se v cerkvi praznuje, de se obhaja spomin tiste imenitne dogodbe, ko je bil **Bog** svojiga **Sinú** tudi nejevernikom njih zveli-čarja razodel. **Dansi** je **Jezus** pervikrat nejevernikom se prikazal ali razodet bil, zatoraj se pravi temu dnevu: „razglašenje **Gospodovo.**“ **Jezus** namreč ni bil prišel, de bi samo **Jude** zveličal, **On** je prišel, za vse ljudi, tudi za never-

nike, na svét, de bi bil luč svetá, luč vsih narodov, in blagor Izraela.

De bi toraj nejeverniki kolikor mogoče naglo zvedili, de se je tudi njim zveličar rodil, je Bog čudovito uravnal. Trije modri možje z jutrovi deželi so bili prvi med nejeverniki, ki so zvezdo na nebu ugledali, in po nji spoznali, de se je zdaj v judovski deželi kralj rodil, ki bo svet razsvetlil in odrešil. Odpravijo se na pot, in gredó za čudno zvezdo, ki je pred njimi šla. Pridši v Jeruzalem, vprašajo: „Kje je kralj Judov, ki je rojen? Zakaj vidili smo njegovo zvezdo na Jutrovim, in smo ga prišli molit.“ Herodež kralj pa, to slišati, se prestraši in ves Jeruzalem z njim. In skliče vse vélike duhovne in pismarje ljudstva, in jih sprašuje, kje bi imel kralj Judov rojen biti. Oni pa mu rekó:

„V Betlehemu na Judejskim, zakaj takó je pisano od preroka Miheja: In ti Betlehem, zemlja Judova, nisi nikakor nar manjši med vojvodi Judovimi; zakaj iz tebe bo prišel vojvoda, kateri bo vodil moje ljudstvo Izrael.“ Herodež se razveseli, ker upá, de ga bo tolikanj ložé zaterl. Pa ta svoj namen je zvesto zatajeval, in se je hlinil, kakor bi tudi njega mikalo, rojeniga kralja molit iti. Tedaj je modre skrivej poklical, in jih skerbno izpraševal čas, v katerim se jim je zvezda prikazala; in jih je poslal v Betlehem, rekoč: Pojdite in skerbno oprašujte po detetu, in kadar ga najdete, pridite mi nazaj povedat, de tudi jest grem in ga molim. Modri gredó, in glej! zvezda, ktero so vidili na Jutrovim, je pred njimi šla, dokler ni prišla, in zgorej obstala, kjer je

bilo dete, kakor bi hotla reči: „Tukaj je, ki ga išete.“ In so šli v hišo, in so našli dete z Marijo, njegovo materjo, ter so padli in ga molili; in so odperli svoje zaklade, in mu darovali zlatá, kadila in mire.

Drugi dan so se hotli k Herodu verniti, in mu sporočiti, kje je kralj Judov. Ali Bog, dobro vedé, kakošne hudobne misli Heroda obhajajo, je pobožne modrijane v spanji posvaril, ne vračevati se k Herodu, in so se po drugim potu vernili v svojo deželo.

Tako se je Jezus že kot dete nejevernikom bil razodel! in naši predniki so bili tudi nejeverniki, zatoraj se smemo na ta dan prav iz serca veseliti, in Boga hvaliti, de je tudi naši deželi po njegovi milosti zvezda prisvetila, ktera nas uči Jezusa spoznavati in ljubiti.

O ljubi moj! ko bi vender sprevidil, kakošna milost in dobrota božja je to, ker je svojiga Sinú Jezusa Kristusa tudi nam razodel. Zatoraj se zavoljo te dobrote dansi tako serčno veseli, kakor so se modrijani, ktere imenujemo „sv. tri kralje,“ veselili. ko so vidili maliga Jezusa. Zraven pa moraš skerbeti, de boš Jezusa čedalje bolj spoznoval. Če boš zvesto spolnoval, kar te on uči, se ti bo vsaki dan nova zvezda prikazala, ti nova luč zasvetila, in tega spoznanja Jezusoviga ne boš za ves svet zamenjati hotel. Spoznanje in ljubezen Jezusova te bo popolnoma srečniga storila.

M o l i t e v.

O Bog! kteri si na ta dan svojiga Edinorojeniga nevernikam po zvezdni svetlobi in

vodbi razglasil, in se tudi nam po veri razodel, daj, de bo tvoja milost še prihodnjič naša vodnica, de bomo tje prišli, kjer bomo tvoje slave obličje v obličje gledati mogli po Jezusu Kristusu Gospodu našim.

O Bog, tvoj Sin se je dansi v človeški podobi, — v našim mesu, — pervikrat nevernikom prikazal; prosimo te, podeli nam milost, de bomo v sercu popolnoma prestvarjeni in ponavljeni po podobi tistiga, ki je bil po vnanjim nam enak, de bomo podobni včlovečenimu tvojimu Sinu. Amen.

5. Postni čas.

Pojdi sem, ljubi moj, in poglej ga, križaniga Jezusa! On ne visi zato na križi, ker je zaslužil; nikakor ne, on ni bil nobeniga terpljenja zaslužil. Ali Oče nebeški ga je poslal v terpljenje

in v smert za vse človeštvo; in on sam rad zanj terpi in umerje! — Po njegovim terpljenji in po njegovi smerti si tudi ti odrešen, to se pravi: ker je Jezus terpel in umerl, tedaj te nebeški Oče kot svojiga otroka ljubi; ker je Jezus terpel in umerl, lahko zadobiš odpušenje svojih grehov in večno zveličanje.

O, kdo bi bil to mislil! On je v tolikanji nedolžnosti rasel v hiši svojih staršev, on je bil tolikanj pobožin, in ko je bil odrasel, je hotel ljudem le pomagati; z nebeško prijaznostjo jim je rekel, kako naj živé, de bodo Bogu dopadli, in se enkrat v nebesih veselili. Kdo bi bil mislil, de bo mogel na križi umreti?

In de bi se vredno pripravili za obhajanje spomina njegoviga terpljenja in smerti je štirideset-

danski postni čas odločen; in pa tudi v spomin, ker se je Jezus 40 dni, in 40 noči v pušavi postil, predin je očitno učiti začel.

M o l i t e v.

O Jezus, Sin živiga Boga! usmiljeni odrešnik človeškega rodu, ki si se iz zgolj ljubezni in usmiljenja na križi zanj daroval, naj te ponižno mólimo in častimó! Resnično! veči ljubezen se ne dobi med ljudmi, kakor če kdo svoje življenje za prijatla da; in ti si terpel za toliko grešnikov, in svoje življenje dal za svoje sovražnike. Bodi ti večna hvala, ker si s svojo kervijo svoj nebeški nauk poterdil, nas s svojo kervijo grehov očistil, in vse vire nebeškega veselja odperl. Nikoli nočem tvoje dobrote pozabiti, in ne bleđa smert ne tihi grob me naj ne loči

od tvoje ljubezni; zakaj tvoj odrešenec sim. Podeli mi, o križani Jezus! le pravo pokoro in poboljšanje svojiga življenja; de bom za teboj hodil po potu, kteriga si mi v večno življenje pokazal. Umori v meni vse sovraštvo do mojiga bližnjiga; vnemi v meni ljubezen do tebe in do vsaciga; potem naj pride smert, kadarkoli hoče; vesel tedaj porečem: Gospod! v tvoje roke zročim svojo dušo; dokončano je; vzemi me k sebi, de bom vekomaj v hiši tvojiga Očeta prebival! Amen.

6. Cvetna nedelja.

Ko je Jezus že tri leta in čez z besedo in z djanjem spričeval, de je Sin božji, je vedil, de je že prišel čas, ko bo v Jeruzalemu s svojim terpljenjem in s

svojo smertjo naše odrešenje do-
versiti mogel.

Če ravno ga je strah in tre-
pet obhajal zavoljo tolikošniga ter-
pljenja, ga je vendar radovoljno
in stanovitno náse vzel; zakaj nje-
gova ljubezen do ljudi je bila
tolikošna, de jih je hotel večniga
pogubljenja oteti, naj ga težko
stane, kakorkoli hoče.

Ko se je velikonočni praznik
približeval, je šel v Jeruzalem, in
sicer takó, kakor je prerok Caha-
rija prerokoval: „Veseli se, hči
Sionska; raduj se hči Jeruzalem-
ska! glej, tvoj kralj gre k tebi;
pravičen je in blagovit; pa ponižno
gre k tebi, in jezdi na oslici z
žrebetam.“ (Cah. IX. 9.)

Pa čeravno je bil ta vhod
ponižin, je bil vendar tudi slove-
sen in slaven; zakaj kraljevo čast
so Jezusu skazovali; kot Mesija

in judovskega kralja so ga pozdravili. Veliko ljudi je bilo svoje oblačila po potu razgernilo, in drugi so nastiljali z oljkovino (zatoraj se tudi imenuje ta praznik cvetna nedelja). Ljudstvo pred njim in za njim je veselo klicalo: „Slava Sinu Davidovimu, slava mu, ki pride v imenu Gospodovim, slava kralju Izraelskimu!“

Jezus pridši v Jeruzalem, gre v tempelj. Tukaj je bilo razun trume družih ljudi tudi mnogo otrok, kateri so Jezusa s posebno radostjo sprejeli ter klicali: „Osana (slava) Sinu Davidovimu!“ — Imenitni ljudje so hotli to otrokam braniti, Jezus pa je zavoljo tega otroke pohvalil, ter rekel ljudstvu: „Ali niste brali, kaj je pisano: Iz ust malih in doječev si hvalo si napravil.“

Ljubi moj! tedaj vidiš, de

Gospoda veseli, če ga otroci ljubijo in ga hvalijo. Stori mu tedaj tudi ti to veselje, moli ga, hvali, prepevaj njegovo slavo, živi po njegovi zapovedi, in ne odjenjaj, če te drugi zavoljo tega grajajo ali ti očitajo. Le misli si, in vendar hočem storiti, saj vem, de ima to moj zveličar rad.

M o l i t e v.

O Jezus, premilostivi, nar pohlevniši kralj! tudi malih otrok usta utegnejo tvojo hvalo poviševati in tvojo slavo poveličevati; podeli tudi mojimu sercu, de te bo o slednji priliki veselo slavilo, in tvoje ime hvalilo. Naj bo vedno prénapolnjeno | te vnetosti, de bodo tudi moje usta vedno polne tvoje časti in hvale.

Prišel si v svojo vlast, pa tvoji te niso sprejeli. Otroci pa

so te radostno sprejeli, in so se veselili nad tvojo slavo. O, napravi si pot tudi v moje serce, de te bo veselo kot svojiga Gospoda in kralja sprejelo, se ti popolnoma zročilo, in tebi zvesto ostalo v življenji in v smerti! Amen.

7. Véliki četertek.

Nekoliko dni po svojim častnim vhodu v Jeruzalem, v četertek zvečer se je Jezus s svojimi dvanajstemi učenci zbral, v neki hiši v mestu, de bi z njimi po judovski šegi velikonočno jagnje jedel, v spomin čudopolne rešitve Izrael-skiga ljudstva iz Egipta.

Po jedi je postavil Jezus za vekomaj sveto večerjo, ali zakrament sv. rešnjiga Telesa, ter zapovedal, v njegov spomin ga obhajati, do njegoviga prihoda. Zato je vzel kruh v roke, ga bla-

goslovil, prelomil, ter dal svojim učencam, rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ Potem je vzel kelih, v katerim je bilo vino, je zahvalil in jim dal, rekoč: „Pite iz njega vsi! Zakaj to je moja kri nove zaveze, ktera bo za njih veliko prelita v odpušenje grehov.“

Potem vstane od večerje, in dene s sebe svoje oblačilo, in vzame pert, ter se opaše. Potlej vlije vode v medénico, in začne umivati učencam noge, in brisati s pertam, s katerim je bil opasan. Po tem ponižnim umivanji se je zopet k mizi vsedel, in je tolikanj ljubeznjivo in nebeško svojim učencam govoril, kakor še nikdo na zemlji ne. O, te zadnje besede Jezusove bi mogel večkrat v Evangelii brati, in potem bi se prav do Jezusa vnel, in popolnoma vanj zaupal.

Po svojim poslednjim pogovoru z učenci, je vstal, in je šel na Oljsko goro, in sicer na pristavo, ki se ji pravi Getsemani.

Tukaj pa je Jezus tako žalosten in otožin začel prihajati zavoljo naših grehov, de je kervav pot potil, in so ga smertne težave obhajale. O ljubi otrok! tukaj bi bil mogel svojiga zveličarja viditi, kako je tudi za tvoje grehe take neizrekljive težave terpel, kako je molil, padši na svoj obraz, ter rekel: „Oče, če je mogoče, naj gre od mene ta kelih; pa vender ne, kakor jaz hočem, ampak kakor je tvoja volja!“ Tu tedaj vidiš, kako se je v nar britkejši terpljenje iz ljubezni do tebe udal! Ali smeš to takó lahko pozabiti, in še grešiti, preširno in svojeglavno delati, dobro vedé, kako je Jezusa težko stalo, de je svojo

voljo zatajil, in po volji Očetovi nar huji nar britkejši zá te terpel? Misli na Oljsko goro, na Jezusov trepet in dušne težave, kadar te bo težko stalo, svojo voljo zatajiti, in po volji svojih staršev in učenikov se ravnati.

Ta dan ljubi moj! je zatoraj prav imeniten dan, kteriga nam je neskončna ljubezen Kristusova, ponižnost in poterpežljivost njegova prevelika vekomaj nepozabljiviga storila. Ta večer namreč se je začelo njegovo britko terpljenje, in popred je še postavil čudopoln spomin svoje ljubezni — zakrament presv. rešnjiga Telesa, v kterim nam je svoje telo v jed, in svojo kri v pijačo zapustil, de bi nas po njem vsih zasluženj, blagoslova, milosti in usmiljenja božjiga, ktere nam je s svojim dušnim in telesnim terpljenjem, in s svojo

prelito kervijo pridobil, deležne storil; zakaj zakramnt presv. reš- njiga Telesa ni samo slovesen spomin njegoviga blagovitiga terpljenja in britke smerti, ampak tudi pravo udeljenje zasluženj njegoviga terpljenja in smerti. Zatoraj naj se v tebi, ljubi moj! veliko hrepenenje, in serčno poželenje obudi Telo Gospodovo zavžiti; zakaj tukaj ti več podeli, kakor moreš prenesti. On ti ne podeli samo nar boljših darov, celo samiga sebe se ti da. On tukaj sam k tebi pride, de bi se vekomaj s teboj združil, in bi te tako poveličal. in osrečil, kakor je sam na desnici nebeškiga Očeta. O veseli se dneva, ko boš vreden spoznan, pristopiti k zakramentu presvetiga rešnjiga Telesa!

M o l i t e v.

O preljubeznjivi Jezus! kateri si v zveličansk spomin svojiga terpljenja in svoje smerti presveto rešnje Telo kot spominek svoje neskončne ljubezni postavil, podeli nam milost, de bomo ravno tako serčno po tem nebeškim kruhu hrepeneli, kakor si ti serčno želel, s svojimi učenci velikonočno jag-nje jesti; daj tudi, de bomo po tej skrivnostni jedi tvojiga telesa in tvoje kervi v veri, v upanji in v ljubezni tako uterjeni, de nam zavžitje tega živiga kruha ne bo v kazen in pogubljenje, ampak v prid in večno zveličanje. Amen.

8. Vélíki petek.

O kakó posebne reči so se ta dan godile! Ko je bil Jezus véliki čertek zvečer od svojiga

učenca Juda Iskarjota njegovim sovražnikom izdan, in so ga vjetiga, kakor razbojnika zvezaniga, vso noč po krivim tožili, ga zasramovali, bili in vanj pljevali, so ga v petek-jutro prav zgodaj pred veliko sodnijo Judovsko peljali, ga ondi po krivim tožili, ko goljufa in zapeljivca, ga zopet bili in gerdovali in v smert obsodili. Potem so ga peljali k rimskemu oskerbniku Pilatu, in k kralju Herodu. Povsod so ga zasramovali; vendar pa nar bolj pri Pilatu, ker so ga vojaki v sramoto po kraljevo oblekli, mu bič v roke dali, na glavo pa ternjevo krono potisnili, in ga neusmiljeno tolkli. Pilat ga je tudi dal bičati, kar je bilo neznano huda kazen; in ko je bil Jezus ves stopen in s kervjo oblit, ga je Pilat ljudstvu pokazal, de bi se ga bilo usmililo. Ali ljud-

stvo, razdraženo od vikših, je kričalo: „Proč z njim; križaj ga!“ Potem je Pilat poterdil smertno sodbo, že poprej od višjiga duhovna sklenjeno, ter zapovedal, de naj ga križajo.

In zjutraj ob devetih so Jezusa peljali na moriše. Težki križ je mogel sam nesti. Na moriši, Golgati po imenu, so Jezusa na križ pribili, na katerim je mogel šest ur v nar hujih bolečinah viseti. Pa ni terpelo samo njegovo teló zavoljo premnogo ran in udarcov, ktere je že pred križanjem prejel, zavoljo žebljev, ktere so mu zabili skozi roke in noge, zavoljo razpetja na križi, zavoljo oslabiljenosti in skeleče žeje, — tudi na svoji duši je nar huji bolečine terpel viditi pregrešno ljudstvo, ki ga je po nedolžnim na križ pribilo, in ga še na križi

razpetiga, kar more, zasramuje. Kar ga je pa nar huje bolelo, je bila presilna množica pregreh, ktere je vsih ljudi náse bil vzel, in za ktere je zdaj terpel. In tolikošna je bila njegova britkost, de je na križi zavpil: „Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil!“ Nazadnje pa je prišla ura, ko je môgel zaklicati: „Dokončano je!“ — „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo!“ — In ko je to izrekel, je nagnil glavo, in svojo dušo izdihnil.

To se je zgodilo veliki petek ob treh popoldan.

Kdo bi bil vender mislil, de se bo Sinu božjemu takó na zemlji zgodilo? de bo on, čista nedolžnost, edini svetnik, ki ni ne nar manjšiga greha storil, tako neskončno mogel terpeti? de bo mogel začetnik življenja, vsigamogočni

stvarnik kakor razbojnik tako grozovito smert na križi storiti? —

Saj si pač lahko misliš, ljubi moj! de Sin božji ni zavoljo sebe tolikanj terpeti in umreti mogel. Sveto pismo nam razločno pravi, de je za naše grehe umerl „de je bil zavoljo naših pregreh ranjen, in zavoljo naših grehov tepen, de je zavoljo našiga mirú terpel, in de bi s svojimi ranami naše rane ozdravil“.

Ko bi Jezus ne bil za nas terpel, in se na križi za nas daroval, bi ne mogli zveličani biti. Vsi ljudje bi bili pogubljeni, ker so vsi grešniki. Zdaj pa, ker je Sin božji grehe vesoljniga sveta nase vzel, in nas z Bogam spravil, ne smejo nič več vsi pogubljeni biti. Vsi utegnejo zveličani biti, če le hočejo. Kdor svoje grehe obžaluje, se Jezusoviga križa

objema, in s serčno zahvalo véruje in spozna, de je Jezus Kristus tudi zanj umerl, kdor ga kot svojiga usmiljeniga odrešnika ljubi, vanj zaupa, in se mu popolnoma zroči, zadobi po njem odpušenje svojih grehov. Bog Oče ga zopet milostivo sprejme, mu podeli novo moč, de zamore po volji božji živeti, zadobi mir božji in radost sv. Duha v svojim sercu, in enkrat večno zveličanje. Pogubljeni bodo le tisti, kateri samovoljno zamudé, de bi se te milosti vdeležili, kateri za Jezusa ne marajo; vanj živo ne vérujejo, ga ne ljubijo, ampak zaničujejo ali celó zametujejo. Oh! saj tacim ni pomagati, ker ediniga otetnika, ki ga je Bog grešnikom poslal, sprejeti nočejo.

Ljubi otrok! pomisli vender, de je Sin božji tudi tebe tolikanj ljubil, de je zató tako neizrekljivo

terpel, in tako grozovito smert storil, de bi te večne smerti in večniga pogubljenja odrešil in zveličal. Tudi zate se je dal s pestmi biti, zasramovati, bičati, s ternjem kronati; tudi zate je bil od take dušne britkosti občutil; tudi zate je bil od Boga kakor zapušen; tudi zate je prelil svojo predrago kri na križi; in je tudi umerl. — Glej, kako te je vender ljubil! Ali ga nočeš tudi ti tako ljubiti? —

Oh, ko bi ti nič zanj ne maral, njegovo pomoč zametal, in svoje grehe in napake bolj ljubil, kakor njega, kako bi ga vender s svojim obnašanjem žalil! Ali bi bilo to prav? Ali ni že dovolj zavoljo tebe terpel? Ali smeš še greh ljubiti, kateri je tvojimu zveličarju tolikošno terpljenje naklonil? — Če pa hvaležno njegovo pomoč prejmeš, če ga iz vsiga

serca ljubiš, in se mu vsiga zročiš; ga nar bolj razveseljuješ, in tudi zate je to nar večí sreča. On ti že tukaj daje mir in pokoj, te dela zadovoljniga, in veseliga; tamkaj pa te stori večno srečniga.

M o l i t e v.

Prosim te, o Oče nebeški, glej milostivo na svoje otroke, za ktere se je tvoj Sin, naš Gospod Jezus Kristus, sovražnikom v roke dal, in na križi umerl.

Serčna hvala tebi, ljubeznjivi Gospod in zveličar Jezus! ker si tudi zame, kakor za vse ljudi, živel, terpel in umerl. Podeli mi milost, de bom iz ljubezni in hvaležnosti le tebi živel, terpel in umerl, in te potem vekomaj ljubil, hvalil in častil. Amen.

9. Vélíka noč.

V véliki petek — večer je Jezus umerl in je bil pokopan. O kako so žalovali njegovi prijatli, in kako so mogli njegovi sovražniki se veseliti mené, de je za vedno pokončan!

Ali žalost njegovih prijatlov in veselje njegovih sovražnikov je bilo kratko. Jezus je spolnil svojo obljubo, ktero je večkrat pred svojimi učenci izrekel, prerokbo namreč, „de bo tretji dan zopet od mertvih vstal.“

Komaj je bil tretji dan po njegovi smerti napočil, je Kristus že zopet živ in ves v veličanski slavnosti iz groba vstal. In še tisti dan se je prikazal svojim žalujočim prijatlam, kateri so se ga silo obveselili, viditi namreč svo-

jiga preljubljeniga Gospoda zopet živiga pred seboj.

Štirideset dni je še na zemlji bival, se večkrat svojim učencam in prijatlam pokazal, se z njimi prav prijazno pogovarjal, zlasti od svojiga nebeškiga kraljestva, v katero bo slednjiga vanj verujočiga sprejel.

Vstajenje Kristusovo, ljubi moj! je še zdaj za kristjane posebno imenitna in vesela dogodba. Ona nam spričuje, de je Jezus resnično preljubljeni Sin božji, in de zvesto spolnuje svoje obljube in prerokbe. O kako koristno je za nas, ker vemo, de naš vsigamogočni, dobrotljivi, zvesti zveličar ni nič več mertev, nič več v grobu, ampak de živi in bo vekomaj živel.

Ker je Jezus vstal, terdno vemo, de bomo tudi mi po smerti

zopet vstali. Kakor je gotovo Jezus svojo besedo spolnil in tretji dan zopet iz groba poln slave vstal, ravno takó bo tudi spolnil, kar je rekel: „Prišel bo čas, ko bodó vsi, ki so po grobéh, moj glas slišali in iz njih vstali.“

Ljubi moj! če imaš Jezusa rad, in po njegovi volji živiš, se ti smerti ni treba bati. Jezus, čez kateriga groba noč nič ni zamogla, bo tudi tebe obudil v veliko boljši življenje, kakor je sedanje. On ne bo samo tvoje duše zveličal, ampak tudi tvoje teló tolikanj olepšal, in s svetlobo in neumerjočnostjo obdal, kakoršno je bilo njegovo telo o vstajenji. Nikar ne obupaj, če tvoje sedanje umerjoče teló oboli, če postane hrom in pokveka: to vse bo o vstajenji zginilo. Nikar ne obupaj, če ti smert ljube znanice, domače, in

prijatle odnese; saj bodo enkrat zopet obujeni kakor ti, in v kraljestvu Jezusovim jih boš zopet dobil.

M o l i t e v.

O Bog, nebeški Oče, dans si po svojim Edinorojenim smert premagal, in nam vrata v večno kraljestvo odklenil! Zatoraj te prošimo, daj, de nam tvoja nezaslužena milost s svojim dihlejcem vse dobre sklepe v nas obudi, de jih bomo s tvojo pomočjo natanko spolnovali, de bomo, kakor je Jezus od mertvih vstal, tudi mi boljši življenje pričeli, greh popolnoma zapustili, in le pravico ljubili, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

10. Vnebohod Jezusa.

Štirideset dni po svojim vstajenji je Jezus zemljo zapustil, ter

se vernil v nebesa, od kodar je bil prišel.

Peljal je svoje učence venkaj iz Jeruzalema seboj na Oljsko goró. Tu se je od njih poslovil, svoje roke čeznje stegnil, ter jih blagoslovil. Potem se je vzdignil proti nebesam. Učenci so ostermeli za njim gledali, dokler jim ga ni oblak zakril.

Od tistihmal ni Jezus nič več vidno se na zemljo prikazal. Oslavljen sedi zdaj na desnici božji, na prestolu božjim. Vsa oblast mu je zročena v nebesih in na zemlji.

Pa čeravno nič več vidno na zemlji ne biva, je vender, pa nevidno in v duhu še zmiraj pri vernih na zemlji, in jim slednji dan svojo vsigamogočnost in ljubezen skazuje. Njegova zadnja beseda pred vnebohodom je bila: „Glejte, jest sim z vami vse dni

do kónca svetá.“ Resnično, ljubi moji! kdor vanj véruje, in ga ljubi, slednji dan okuša in skuša njegovo vpričnost, njegovo mogočnost in milost, njegovo pomoč in podporo. On ostane pri nas — ker svojih ne more zapustiti.

Pa enkrat bo še na zemljo prišel. To je sam mnogokrat rekel; to sta tudi angela povedala, ki sta se bila učencam prec po njegovim vnebohodu prikazala. „Ta Jezus“ sta rekla, „kteri je pred vami vzet v nebesa, bo zopet prišel, kakor ste ga vidili proti nebesam iti.“ Pa kadar bo zopet prišel, se ne bo narpred rodil ko ubogo dete; ampak z veliko krepostjo in slavnostjo, z vsimi svojimi svetimi angeli na oblakih nebá, bo vse mertve obudil, bo vse ljudi sodil, in pravične v svoje kraljestvo sprejel, hudobne pa, ki nje-

govim besedam niso verjeli, in njega niso poslušali, vekomaj pogubil.

In, kakó se bodo tisti takrat veselili, ki so ga ljubili, vanj zapupali in po njegovih zapovedih živeli! In kakó se bodo tisti prestrašili in jih bo groza spreletela, ki so ga zaničevali, in mu niso hotli pokorni biti!

O ljubi moji! kakó je vender koristno, Jezusa ljubiti, se mu vsiga zročiti, in le njegovo voljo spolnovati! O tedaj se nam ni treba prestrašiti, ko bo prišel sodit žive in mertve! Tedaj se nam ni treba bati, de bi iz njegovih ust začuli grozne besede: „Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni oginj!“ ampak takrat bomo zaslišali mile besede: „Pridite k meni vsi, vi blaženi mojiga Očeta! in posedite kraljestvo, ktero

vam je pripravljeno od začetka sveta!“

M o l i t e v.

Vsigamogočni Bog! terdno verujemo, de je na današnji dan tvoj Edinorojeni, naš zveličar, v nebesa šel. Podeli nam toraj, ker za svojim zveličarjem še ne moremo iti s tem truplam, de bodo vsaj naše serca v nebesih prebivale po Gospodu našim Jezusu Kristusu! Amen.

Premili Jezus! podaj svojim otrokam podporno roko svojo s svetlih nebes, de bodo iz vsiga serca po tebi hrepeneli, in česar te zaupljivo prosijo, z veseljem sprejeli. Amen.

II. Binkoštni praznik.

Deset dni po vnebohodu Jezusovim, ali pa petdeset dni po

njegovim vstajenji se je ljubezen Jezusova in njegova vsigamogočnost nad učenci prav posebno skazala.

Učenci Jezusovi, in vsi, ki so ga ljubili, so se bili binkoštni praznik vsi zbrali. In nanagloma se je zaslišalo močno šumenje, kakor šumenje silovite sape; in plameni, kakor goreči jeziki so se prikazali nad zbranimi učenci; to je bilo znamenje sv. Duhá, s katerim so bili napolnjeni.

Tako se je dopolnilo, kar je sv. Janez od Jezusa prerokoval; „de bo namreč s svetim Duham in z ognjem kerstil.“

Čudne in velike so bile dari, podeljene učencam od svetiga Duha. Neznano veselje je vse obšlo, in so Bogu hvalo prepevali. Ptuje jezike so govorili, katerih se nikdar niso učili; in take čudeže so de-

lali, kakoršne Jezus, kar jim je veliko veliko pomagalo pri oznanovanju evangelja med ptujimi nejevernimi ljudstvi. Posebno pa je bilo serce učencov po sprejetji sv. Duha močno spremenjeno. Veliko slabost in napak, ki so jih poprej imeli, vse so bile zdaj kakor zginele. Popred so bili boječi in maloserčni, zdaj pa pogumni in vsi vneti za Kristusovo ime in njega oznanovanje; poprej so bili precej časti lakomni in nevošljivi, zdaj pa iz serca ponižni in priljudni. Zlasti pa so bili zdaj vsi goreči ljubezni do Jezusa, de so zdaj zavoljo Njegoviga imena nar huji težave nase jemali, voljno vse terpele, za nobeno zasramovanje, in nehvaležnost se nič ne menili, in se celó veselili, če so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusa tepeni ali umorjeni biti.

Na učencih Jezusovih se toraj lahko sprevidi, koliko dobriga de zamore sv. Duh v človeškim sercu storiti. Sv. Duh jim je podelil vso krepost in moč, ktere jim je bilo treba, ter jih za vse djanje in za vse terpljenje pripravljene storil, kar so mogli po Jezusovi volji terpeti! In takó zamore sv. Duh tudi v tebi, ljubi moj, vse dobro storiti, kar Bog od tebe hoče. On zamore tudi tvoje serce spreobertiti, ga poboljšati in ponoviti.

Če želiš sv. Duha prejeti, moraš le pridno in resno zanj prositi; zakaj naš Gospod Jezus Kristus ga je vsim, ki vanj verujejo, tedaj tudi tebi, obljubil rekoč: „Če očetje na zemlji, ki niso nikdar tolikanj dobri kakor Bog, svojim otrokam dobre darove delé, kolikanj bolj bo nebeški Oče svojiga Duha tistim dal, ki ga prosijo

zanj.“ Prosi toraj, ljubi moj, slednji dan, de bi ti podelil nebeški Oče sv. Duha, in gotovo ga boš prejel.

M o l i t e v.

O Bog! kateri si dansi v duše svojih vernih po razsvetljenji sv. Duha pravo spoznanje in pravo veselje vlil, daj, de bo tudi v naše duše sv. Duh prišel, in z njim pravo spoznanje resnice in veselje nad njegovimi darovi, po tvojim Sinu, Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

12. Praznik presv. Trojice.

Oče, Sin in sveti Duh, vsi trije so eno Božje bitje, so le en sam Bog, in zatoraj se imenujejo trojedini Bog, ali sploh sveta Trojica. Té presvete skrivnosti ne razumeš, ljubi moj otrok! pa to ti

nič ne škoduje. Dovelj je, de veš, de je Bog Oče, kateri človeštvo tolikanj ljubi, de je svojiga edinorojeniga Sinú za vse ljudi v terpljenje in smert poslal, de se nobeden, ki vanj véruje, ne bo pogubil, ampak vekomaj živel. Dovelj je, ker veš, de je nam Jezus Kristus sv. Duha od Očeta poslal, kateri od Očeta in Sinú izhaja, in v pobožnih sercih prebiva, kakor v posvečenim tempeljnu, jih posvečuje in zveličuje. Zdaj to véruješ, in trojediniga Boga moliš; enkrat pa ga boš gledal obličje v obličje tam gori v nebesih kraljujočiga med zveličanimi duhovi.

Kar ti mora zdaj posebno imenitno biti, je to, de si v imenu tega trojediniga Boga keršen. Zakaj Jezus Kristus je nekoliko pred svojim vnebohodom svojim učencam zapovedal, de naj vse

tiste, ki njegov nauk náse vzamejo, tudi kerstijo. „Pojdite,“ jim je rekel, „po vsim svétu, učite vse narode, in keršujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha, ter jih učite vse spolnovati, kar sim vam zapovedal.“

Ta kerst v imenu Očeta in Sina in sv. Duha je zate kaj pomenljiv. Bog Oče te je pri sv. kerstu v svoje otroštvo prejel; on ti je tukaj obljubil, de bo vekomaj tvoj Oče, te na duši in na telesu preskerboval, ti v slednji sili pomagal, vse tvoje stopinje vodil, in ti vse k dobrimu obernil, če mu boš ko zvest otrok pokoršino skazoval, le vanj zaupal, in ga kot nar boljšiga Očeta ljubil.

Bog Sin ti je pri sv. kerstu obljubil, vsiga greha te očistiti, in te enkrat v svoje nebeško kraljestvo vzeti, če boš vanj veroval,

mu ljubezen skazoval, in do konca zvest služabnik ostal.

Tudi sv. Duh ti je pri sv. kerstu zagotovil, de te bo posvečeval, te za vse dobro vnemal in podpiral, te v britkostih in terpljenji tolažil, in s terpljenjem in veseljem k večnemu življenju pripravljaj, če se mu boš le dal voditi, in njegovimu navdajanju se pokorniga skazoval.

O koliko dobriga si vender od tega trojediniga Boga že prejel, koliko smeš še pričakovati! Veseli se, ker ti je tolikošna sreča namenjena, in moli pridno k Bogu Očetu v imenu Jezusovim, s pomočjo sv. Duhá, de boš vsiga dobriga, ktero ti je obljubljeno, časno in večno deležin.

M o l i t e v.

Bog Oče, stvarnik in oskerbnik vsih stvari! **Bog Sin**, odrešnik in zveličar! |vodi serca pozemeljskih otrok k tebi, de bodo oginj sv. Duha prejeli, de bodo stanovitui v veri, in neutrudljivi v dobrih delih, po **Jezusu Kristusu**, Gospodu našim! Amen.

13. Praznik presv. rešnjiga Telesa.

Pri zadnji večerji, ktero je Jezus s svojimi učenci obhajal, ni hotel samo spomina nase, ampak celó samiga sebe nam zapustiti. On je hotel samiga sebe nam podeliti (svoje telo in svojo kri) v hrano našim dušam, de bi nas kakor ude seboj (z glavó) združil, in vekomaj v nas, v naših dušah ostal. V ohranjenje tedaj, v povikšanje in okrepčanje duhov-

skiga življenja nam je Jezus to nebeško jed ljubeznjivo zapustil. In kdor vredno tega kruha je, bo vekomaj živel!

M o l i t e v.

O preljubeznjivi Jezus! za to nebeško dušno jed, katero si nam v zakramentu presv. rešnjiga Telesa v spomin svojiga britkiga terpljenja in svoje grozovite smerti, in v znamenje svoje neskončne ljubezni podaril, ti bodi neprenehana hvala, in naj priserčniši zahvala! **O** ko bi mogel svojo hvaležnost ti vedno skazovati s pobožnim, tebi dopadljivim življenjem! Resnično, preljubi Jezus, to je moj terdni sklep, le tebi z nar zvestejšim spolnovanjem svojih dolžnost dopasti, bodi moja edina nar veči skerb. Pomagaj mi k temu s svojo milostjo, in daj, de si bom tvoje

terpljenje in tvojo smert prav k pridu obernil, in s spolnovanjem tvojiga sv. nauka in s posnemanjem tvojiga prelepiga zgleda enkrat v tisto srečno prebivališče prišel, kjer z Očetam in sv. Duham živiš in kraljuješ vekomaj! Amen.

14. Nedelja.

Pri Judih in kristjanih je en dan v tednu posebno pokoju in božjemu počeseňju posvečen. To je božja naredba, toliko stara, kakor svet stoji.

Potem, ko je bil Bog v šestih dneh nebo in zemljo, in vse, kar je na nebu in na zemlji, vstvaril, je sedmi dan počival od vsih svojih del, ki jih je storil, in je blagoslovil sedmi dan in ga je posvétil. (Bukve stvarj. 2. 3.) — Ta sedmi dan je Bog sabotni dan ali dan počivanja (nedeljo) ime-

noval, in je že pervim staršem, potem pa tudi Izraelskimu ljudstvu zapovedal, de morajo ta dan v njegovo počesenje posvečevati in ga v pokoj za teló ter v skerb za dušo obračati.

Bog je toraj s prav dobrotljivim namenam ta dan pokoja odločil. O kako težko bi bilo za uboge, ko bi nobeniga pokojniga dne ne imeli, in bi vse dni neprenehama delati mogli! In kako bi veči del ljudi popolnoma zapozabljal za večno srečo svojih duš skerbeti, ko bi vse svoje dni le v pozemeljskih opravkih in skerbeh preživeli, in ko bi nobene nedelje ne bilo, o kateri bi se utegnili v besedi božji in nauku Jezusovim podučevati!

Judje praznujejo svojo saboto še zmiraj sedmi ali zadnji dan v tednu, mi kristjanje pa praznuje-

mo prvi dan v tednu, namreč v nedeljo. Tako so delali že prvi kristjanje, zavoljo tega posebno, ker so v nedeljo nar veči veselje doživeli, ker je bil njih preljubi Gospod in zveličar Jezus Kristus ta dan od smerti vstal. Zatoraj so nedeljo tudi Gospodov dan imenovali, to je dan, kateri naj se ves Gospodu, njegovimu spominu, in spominu njegoviga veseliga in častitiga vstajenja posvečuje.

Ljubi moj! zahvali tudi ti Boga zató, de je v prid in blagor človeštva taki dan pokoja vstanovil! Veseli se slednjo nedeljo, ker je Bog tolikanj ljubeznjiv Oče vsih ljudi, ki tako dobro za njih dušo in telo skerbi! Veseli se pa tudi vsako nedeljo, ker je Jezus tvoj zveličar, ki je tudi za te umerl in ta dan od smerti vstal.

Če hočeš pa ob nedeljah svo-

jiga Bogá in zveličarja prav počastiti, glej, de ti bo vsaka nedelja korist in blagor donesla. Moli ob nedeljah še pridniši, kakor druge dni, beri kaj dobriga, in bodi v cerkvi prav zbran in pazljiv, in nikar nobeno nedeljo očitne službe božje ne zamudi.

O kakó si škódujejo mladi ljudje, kateri nedelj v svoj prid ne obračajo, in redko v cerkev hodijo, ali pa, če grejo kterikrat v cerkev, se prav nespodobno obnašajo! In kakó pregrešno je, če se nedelje celó z neugnanimi veselnicami tratijo, ktere duši in telesu neznano škodujejo!

M o l i t e v.

O Bog! ti si tistim, ki te ljubijo, nevidne dobrote in blagote pripravil; vnemi ljubezen do tebe v naših sercih; de te bomo v vsih

rečeh, in čez vse reči ljubili, in vsih tvojih obljub, ktere vse hrepenenje presegajo, deležni postali.

Vsigamogočni, večni Bog! tvoje čezmerno usmiljenje da njim, ki te prosijo, vselej več, kakor prosijo, in prositi morejo. Zli tedaj dans nad nas svoje usmiljenje! — Odpusti nam, kar nam naša vest očita, in podeli nam, česar se komaj upamo prositi, po Jezusu Kristusu. Amen.

Posebno nedeljsko opravilo.

Terdni sklepi

pobožniga otroka, kako se hoče ves teden vesti in zadržati.

1. Preden grem spat, in ko se zbudim, se hočem Bogu za njegove dobrote zahvaliti, in se zopet njegovimu očetovskimu varstvu priporočiti. Zjutraj hočem

terdni sklep storiti, de se bom dobro zadržal, in se posebno tistih grehov in napak ogibal, ktere so mi nar navadniši. Zvečer hočem svoje podnevno zadržanje premisliti, se pred Bogam svojih storjenih grehov kesati, in resnično poboljšanje obljubiti.

2. Tudi po dnevi hočem večkrat na svojiga ljubiga nebeškiga Očeta misliti, in se spominjati svojih storjenih obljub. Njegova volja in njegove dopadenje mi bodi čez vse. Rad in pobožno hočem moliti, in se ne k molitvi še le opominjati dajati. Spoštljivo v cerkvi, in pazljiv na besedo božjo in vse dobro, kar slišim, vidim, se učim, hočem biti, de mi bo vse v veliko korist.

3. Svojim ljubim staršem hočem svojo hvaležno ljubezen in spoštovanje s posebno pokoršino

skazovati, brez godernjanja, brez samoglavnosti. Razveseljevati jih hočem s svojim dobrim obnašanjem, in vso žalost od njih odvracati. Saj vidim, kako dobro mi hočejo, in de le moja srečo pospešujejo. Tudi veliko bolj vedó kakor jaz, kaj de je zame koristno ali škodljivo. Zatoraj pa si hočem njih blagoserčne opomine zapomniti, in njih naredbe spolnovati, čeravno bi me kaj družiga mikalo. Saj bo to moja lastna sreča. Zanikerni in nehvaležni otroci si sami nesrečo nakopujejo.

4. Kakor svoje starše, hočem tudi svoje učenike, ko dobrotnike, častiti in ljubiti. Nikoli jih nočem z lenobo ali razposajenostjo žaliti. Saj se tolikanj trudijo z mojim podukam, de bi bil tudi jest enkrat kaj prida in pošten človek. Zatoraj pa se hočem resnično tru-

diti, de bom vedno razumniši in boljši prihajal. Lepi čas in lepa prilika, kakoršna je zdaj, se nikdar več ne poverne. Kar bom zdaj zamudil, je za vedno zamujeno; česar se bom zdaj naučil, mi bo zmiraj hasnilo; zakaj zaklad je, kteriga mi nikdo unesti ne more. Postopanje pa je začetek vsih hudobij.

5. Proti svojim bratom in sestram, tovaršem, domačim in sosednjim ljudem in proti vsim družim hočem priljudin, prijazin in postrežin biti. Vedno hočem misliti, kaj de bi jaz rad ali nerad imel, ko bi namesti uniga bil. Nikoli nobenimu nočem nalaš nagajati, ga nadlegovati ali mu škodovati, in nikdar ne nar manjši ptuje reči se polastiti, še ne poželeti je ne. Bodi mi veselje, družim kaj postreči, kakor znam

in utegnem; to me bo pri Bogu in pri ljudeh ljubeznjiviga delalo. Kakor se bom jest proti družim obnašal, se bodo tudi drugi proti meni obnašali.

6. Če se mi bo kaj žaliga storilo, nočem preobčutljiv biti, in se ne razjeziti; morde se ni tako hudo mislilo; saj tudi jest večkrat kaj pregrešim, saj mora tudi Bog in ljudje mnogo zmenoj poterpeti in mi prizanašati, kakor jest želim, de bi se mi odpustilo, ravno tako hočem tudi jest vsim iz serca odpušati. Rajši hočem krivico terpeti, kakor krivico delati; nikoli nočem svojim nasprotnikom kaj hudiga želeti ali privošiti, ali celó nad njimi se maševati, ampak hudo z dobrim jim povračati. Z ljubeznjivim obnašanjem, z mirovitim odjenjevanjem bom veliko več pridobil, in zraven še sam pokoj

vživam. Nikoli pa nočem, de bi drugi kaj zoper me tožiti imeli.

7. Če se družim dobro go-
di, ko bi tudi boljši imeli, kakor
jest, jim hočem iz serca privošiti,
in se z njimi veseliti. Nikoli pa
nočem gerdobni nevošljivosti v svo-
jim sercu prostora dovoliti. Zado-
voljen hočem biti s tem, kar mi
starši ali dobrotniki dajó, zakaj to
je zame nar boljši. Če imam, o
Bog, tvojo milost, in pa dobro
vest, sim dokaj srečin in vesel.

8. Nikoli se nočem prevzet-
no čez druge povzdigovati, ali se
memo njih boljšiga misliti. Saj je
vse, kar je na meni, in kar imam
dobriga in lepiga, le dar božji.
Kolikor srečniši sim, toliko po-
nižniši in miloserčniši moram biti.
Pri Bogu velja le dobra volja in
pridnost, komur je več podeljeniga,
se bo tudi več od njega tirjalo.

9. Napak družih nočem zasramljivo grajati, razglasovati in tožiti; ampak jih le milovati, in sebi v posvarjenje obračati; bolj hočem sam nadse paziti, kakor na druge. Beži od mene veselje nad družih škodo, ali pa druge v kazen ali v sramoto pripravljati, ali pa potuhnjeno temu se posmehovati. Tudi se nikjer nočem vmeševati, kar mi nič mar ni; raznašanja se hočem varovati, ktero prepire in sovraštvo napravlja, in bi nazadnje tudi mene vsim pristudilo.

10. Spotama, ko bom svojo storjeno pregreho spoznal, hočem hiteti, de jo po svoji moči zopet popravim, razžaljene hočem odpusjenja prositi, in kdor me razžaljenja spomni, se mu zahvaliti. Ostudno laganje in tajeenje hočem neprenehama sovražiti. Zakaj s

tem bi se še hujih kazin vredniga storil, celó svojo vero pogubil, bi bil pred Bogom in pred ljudmi osramoten, in nazadnje morde še terdovratnež, ki se nič več ne da poboljšati. Le odkritoserčnost bo vedno moj pravi dobiček.

11. Bog hoče, de se tudi veselim. Koliko lepiga in dobriga utegnem viditi, slišati, vžiti, in občutiti. Kolikor razumniši in pridniši, toliko več veselja si utegnem napraviti. — Moji blagi starši, in prijatli, in vsi bližnji, me ljubijo, in mi toliko veselja delajo! Pa to veselje si moram s pridnostjo in z lepim vedenjem zaslužiti; potem se mi bo še bolji godilo. Le s pobožnimi otroci se hočem nedolžno razveseljevati, pa tudi v dovoljenih veselicah zmerno se obnašati. Kar je preveč, ni zdravo,

ampak škodljivo, ne samo pri jedi in pijači, ampak pri vsih rečéh.

12. Lakomnost in sladnost bi me v veliko nespodobnost zapeljale. Zatoraj nočem nikdar nič poželeti, kar mi vest prepoveduje poželeti. Česar bi se ne upal pred svojim staršem storiti, ali pa jim povedati; česar bi se kasneje kesal, in bi me skerbelo, ne more praviga veselja donesti, mora gotovo kaj hudiga biti. Če se moram že ljudi anati, kolikor bolj se moram bati, de bi svojiga vsigavedniga svetiga Boga s tem ne razžalil. Zatoraj me nima nikdar nobena naslija, nobeno poželenje v greh zapeljati. S sramožljivostjo hočem svojo nedolžnost in svoje telo onečišenja varovati, in vedno čednosti zvesto služiti. Nedolžno, tihotno, pametno in pohlevno bodi moje vedno obnašanje.

O Bog, nebeški Oče! vpričo tebe storim te svete sklepe. Pomagaj mi jih zvestó spolnovati po **Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.**

(Sprašuj pa pogostama svojo vest, kako si te obljube spolnoval, in po spoznanji svojih slabost in pregreškov obudi serčno kesanje:)

Oh, moj Bog! ali sim že spet tvoje svete zapovedi prelomil, in svoje terdne sklepe zanemaril. **Osramoten in skesan** spoznam svojo krivico, in ne morem nič družiga storiti, kakor ponižno se na persi terkati in jokaje reči: „**O usmiljeni Oče,** odpusti mi vender še takrat, zavoljo **Jezusa Kristusa.** S tvojo pomočjo se hočem poboljšati in vprihodnjič toliko skerbniši se varovati. Celó moje pregrehe naj me svaré, de naj nikar preveč v sé ne zaupam, ampak se terdno tebe oklépam, o **Bog!** S tvojo

pomočjo in z veči pridnostjo hočem zamujeno prihiteti, in storjeno húdo popraviti, čuti in moliti, de zopet v skušnjavo ne padem, vedno tēbe pred očmi imeti, in toliko gorečniši ljubiti, kolikor milostivši mi odpustiš, rajši hočem nar huje terpeti, celó umreti, kakor te še kterikrat le z majhnim greham vedama razžaliti.

14. Praznik cerkveniga posvečenja.

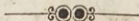
O Bog! ti si neskončno, povsod vprično bitje, ki nebo in zemljo ohranja; v nobeno zidovje, sozidano od človeških rok, te ne morejo okleniti, ali vender se ti, o mogočni Bog, tempeljni in altarji stavijo, de te ljudje v njih molijo in povikšujejo. Dansi obhajamo praznik posvečenja naše cerkve v tvojo čast in hvalo.

Ta cerkev tedaj je hiša božja;

tukaj se shajamo, kakor otroci v hiši svojiga očeta, tukaj te molimo in slavimo ko svojiga nar vekšiga Boga in Očeta; tukaj te prosimo pomoči in zljajšanja v stiskah in potrebah; tukaj se dan za dnevam nekervavi dar sv. maše ponavlja, kteriga je tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus v odpušanje naših grehov kervavo na križi opravil, tukaj poslušamo besedo božjo, ktero nam mašnik v naše podučanje in poboljšanje, v naše okrepčanje in utolaženje oznanujejo.

O premogočni Bog, kako je vender ta hiša sveta! Slednjikrat hočemo s pobožnim sercam vanjo priti, in se vselej spomniti, de smo v cerkvi, v svetim hramu. Resnično, sveta je ta hiša božja. Nikdar naj je z nespoštljivostjo ne oskrunjajmo, zakaj hiša je milosti in blagoslova.

Čast in hvala ti bodi zato, sveti Bog! — O Gospod! daj nam vrednim biti, de se bomo kot tvoji pravi otroci v cerkvi zbirali; in se ondi tvojimu mogočnimu varstvu in tvoji pomoči priporočali po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

P r a z n i k i

prečiste Device Marije, matere božje.

1. V god in praznik prečistiga spočetja.

Presveta Devica in mati božja! ti si prečisti tempelj, v katerim je Večna Beseda meso postala, in človeštvo nase vzela; sprosi nam od Vsigamogočniga, kateri je tolikošne čudeže nad teboj storil, mi-

losti, de bomo tako šli s tega sveta, kakor si ti zagledala svetlobo dneva, namreč brez greha, brez madeža, dopadljivi pred Bogom, in srečni vekomaj. Amen.

2. V god rojstva Marijniga.

Sveta Marija! ktera si bila od Boga zmed milijonov zvoljena mati našiga odrešnika; tebe je Bog z milostmi obdaril: zakaj od tebe je izhajal blagornik svetá in tolažba Izraelova. Naj ti bo moje počešenje dopadljivo, in sprosi mi s svojo priprošnjo milost, de bom po tvojim zgledu zvesto živel; de bom tako živo veroval v Bogá, kakor ti; tako terdno vanj zaupal, kakor ti; takó stanovitno nadloge in britkosti prenašal, kakor ti, de bom tako zvest in pokorin, kakor ti; de bom po tvoji prošnji nazad-

nje tako srečin, kakor ti v nebeškim kraljestvu! Amen.

3. V god oznanjenja Device Marije.

Prečista Devica! preblažena mati Jezusova! tebi bodi naše počesenje posvečeno. Tvoja vera, tvoja ponižnost, tvoje zaupanje v božjo neskončno previdnost, tvoja poterpežljivost, tvoja čista ljubezen do Boga in do ljudi nam bodi vedno v spominu, de te bomo bolj z enakim djanjem, kakor z besedami počastovali. Prosi za nas slabotne ljudi, de bomo okrepcani z milostjo božjo, njegovo voljo spolnovali in dolžnostim svojiga stanu zvesto zadostovali. In tedaj upamo po usmiljenji božjim, po zasluženji tvojiga Sinú Jezusa Kristusa, in po tvoji materni priprošnji, de bomo tje prišli, kjer se ti po srečno dokončanim terpljenji

vekomaj s svojim Sinam zveseljuješ! Amen.

4. V god očiševanja ali svečnico.

Prečista mati Jezusova! ktera si radovoljno in veselo postavo očiševanja dopolnila, sprosi nam, de bomo tudi mi po tvojim prelepim zgledu se ravnali, in postavo Gospodovo z veseljem in z udanostjo spolnovali, de bomo tudi mi Gospodu dopadljivi, in vekomaj osrečeni! Amen.

5. V god vnebovzetja Marije prečiste Device.

Marija presveta! ktera v oslavljeni lepoti na sedežu v nebeškem kraljestvu gospoduješ, in z neba visočine svoje milostive darove zlivaž, ozri se tudi usmiljeno na nas; naj ti hvala dopade, ktero ti iz gorečiga serca prepevamo; poseb-

no pa obudi v nas oginij prave vnetosti v zvesto spolnovanje tvojih preblaženih čednost! Ker pa nam naše moči za tó ne zadosté, sprosi nam nebeške pomoči, de se bomo zapeljavam greha krepko ustavljali; in sprosi nam moč, de bomo vselej hotli in tudi storili, kar nam donese večni mir; de bomo vekomaj srečni po Jezusu Kristusu! Amen.

Zapovedani

prazniki svetnikov.

1. V god in praznik vsih svetnikov.

Izvoljenci božji! kateri zdaj po minulih težkih skušnjah in britkostih pred prestolam Jagnjeta božjiga stojite, prosite za nas, svoje brate in sestre na zemlji, in učite

nas hoditi po potu, po katerim ste vi tolikanj stanovitno hodili; sprositate nam od Boga živo djansko vero, terdno zaupanje, in neugasljivo ljubezen do Boga in svojiga bližnjiga; sprositate nam moč, de se bomo grehu krepko ustavljali in se ga skerbno ogibali; prositate za nas, de bomo srečno dokončali svoje življenje, in potem deležni postali tistiga veselja, katero je Bog od vekomaj že izvoljenim odločil v svojim kraljestvu! Amen.

2. V god in praznik sv. Štefana.

O Bog! podeli nam milost, de bomo svoje sovražnike ljubili, ker dansi praznik perviga svetiga mučenika (marternika) obhajamo, kateri je po zgledu svojiga nebeškiga učenika tudi za svoje sovražnike molil. Daj nam, de bomo, kar nad Tvojim služabnikom sv.

Štefanam častimo, tudi mi v djanji spolnovali, po Gospodu našim! Amen.

3. V god in praznik sv. Jožefa.

Sveti rednik Jezusa Kristusa! tvoj zgled mi bodi močan nagib, de bom z gorečim sercam voljo božjo vneto in zvesto spolnoval. Sprosi nam od tistiga, ki ti je bil včlovečen Bog, ves pokorin, in ima vso oblast v nebesih in na zemlji, de me tudi, ako mi iz nar modrejših namenov križe in težave pošlje, s pomočjo tvoje milosti v njih zveličansko prenašanje pripravljeniga in terdniga stori; nazadnje te prosim, de bom tudi jest, kakor si ti svoje življenje pokojno, poln zaupanja in pokoršine v rokah svojiga Jezusa in ljube družice Marije sklenil, v pokoršini in v zaupanji pod varstvam

Jezusovim in Marijnim s tega sveta se ločil. Amen.

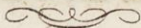
4. V god in praznik sv. aposteljnov Petra in Pavla.

O Bog, usmiljeni Oče! čigar nar veči veselje je viditi ljudi k boljšemu spoznanju in v djansko spolnovanje čednosti priti; prepodi vso preširnost iz naših serc, obváruj nas vsih nevarnost greha, in podeli nam po svojim preljubim Sinu Jezusu Kristusu milost, de bomo po častnim zgledu tvojih sv. aposteljnov se ravnali, se greha skerbno varovali, in svoje življenje resnično poboljšali, de se bomo enkrat ž njima vekomaj veselili v tvojim nebeškim kraljestvu, ktero si vsim tistim obljubil, ki tvojo presveto voljo spolnujejo. Amen.

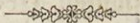
V dan spomina vsih vernih duš.

Usmiljeni Bog! prosim te, naj ti bodo duše naših mertvih bratov in sester tvoji neskončni očetovski ljubezni priporočene. Naj tvoji revni otroci popolnoma okusijo, kako ljubeznjiv in usmiljen Oče de si. Iz vsiga serca te prosim, in iz zgolj ljubezni, naj bodo vsi mertvi tvoji očetovski milosti priporočeni. Naj ti, o Gospod! ta prošnja dopade, in naj število zveličanih ven in ven veči prihaja. Vžgi nam pravo ljubezen do vsiga dobrega, in gnjušenje nad vsim hudim, de bomo sprevidili, kakošne žalostne nasledke de imajo naše pregrehe za večnost. In potem smemo enkrat v tvoje neskončno usmiljenje zaupati, ktero nam je obljubljeno po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

V.

Mnogoverstne posebne molitve za otroke.

Zahvalna molitev.

Dobrotljivi Bog in Oče! tebi se zahvalujem, de sim in de živim. Ti si moje telo vstvaril, z udi in počutki, s kterimi utegnem tolikanj dobriga, prijetniga in koristniga se lotiti, storiti in občutiti. Kako reven bi bil, ko bi bil svojiga vida in sluha oropan, ko bi ne mogel ne govoriti, ne slišati, ne hoditi, in ne delati!

Koliko veseliga in dobriga sim že v svojim življenji zavžil! Kolikokrat si mi, o Bog! že ska-

zal svojo ljubezen in svoje varstvo! Ni mi dozdej po tvoji skerbniosti še manjkalo ne hrane ne obleke; in veliko nesreč in nadlog si me dozdej že obvaroval. Za vse to ti bodi serčna zahvala, ljubi Oče nebeški!

Tudi za svoje ljube starše, brate in sestre, prijatle in dobrotnike, za vse se ti zahvaljujem, kateri mi dobro hočejo in záme skerbé. Od tebe izhaja, de me ljubijo, in mi dobrote morejo skazovati.

Posebna zahvala pa ti bodi, o Bog! ker si mojo neumerjočo dušo po svoji podobi vstvaril, in z. umam obdaril, de zamorem dobro in hudo ločiti, tebe, svojiga stvarnika, spoznati in ljubiti, in tebi enak, svet in zveličan postati.

Zahvaljujem se ti nadalje za vsako dobro misel, ki mi jo vdaš;

za vsak zveličansk nauk in opomin, kteriga slišim; za vsak koristni poduk, kteriga sim ali doma, ali v šoli, ali pa v cerkvi deležin.

Iz vsiga serca pa se ti zahvaljujem, o Bog! za neizrekljivo milost, ker si svojiga preljubljeniga Sinú Jezusa Kristusa na svet poslal, in ga meni učenika, odrešnika in zveličarja odločil; za vse, kar je zame terpel in storil, kar sim od njega prejel, ali pa še upam.

O moj Bog! kako si vender dober, predober! Kako bi se ti mogel dovelj zahvaliti. Nikoli nočem tvojih dobrot pozabiti, ker vsaki dan vidim, kakó de mi dobro hočeš, hočem tudi tvoje svete zapovedi zvesto spolnovati; zakaj tudi te si mi le iz ljubezni dal. Voljna pokoršina in dobro obračanje tvojih darov ti je nar ljubši

zahvala. Nikdar nikoli nočem družim nevošljiv biti, ker imajo več, ali pa jih zaničevati, ker so bolj pičlo obdarjeni kakor jest. Tvoja ljubezen naj tudi mene ljubeznjiviga, miloserčniga in dobrotljiviga dela. Že zdaj se hočem truditi in se pripravljati, de bom zamogel enkrat tudi svojim bližnjim koristiti in kaj dobriga storiti. Tudi hočem z vsém zadovoljin biti, karkoli mi pošlješ in z menoj storiš; in se ti vsiga zročiti! Kakó terdno zamorem v té zaupati! Od Boga, svojiga Očeta, ki mi je že tolikanj dobriga storil, pač ne morem nič razun dobriga pričakovati zdaj in vekomaj. Amen.

Prošnje.

Moj Bog in Oče! saj ti ni treba še le praviti, česar potrebujem. Boljši veš, kakor jest, in

si privoljin mi vse podeliti, kar mi je potrebno in koristno. Vender te smem in moram zaupljivo prositi, kakor otrok svojiga očeta, de vedno bolj spoznavam, de se imam za vse le tebi zahyaliti, in vse le od tebe pričakovati, de se vadim tvoje darove ceniti in jih dobro obračati. — O kakošna sreča je zame, de znam moliti, in se iz priprostiga serca s teboj smem pomenkvati, o ljubeznjivi Bog! —

Narpred te prosim tvoje pomoči, de bom pobožin otrok, in vedno pobožniši prihajal; de bom svoje napake poboljšal, in svojo nedolžnost ohranil, ktera je moja nar veči dražčica. Brez tebe ne premorem nič; s tvojo pomočjo pa zamorem vse, če le resnično hočem, in pri svojih prošujah tudi dobre sklepe delam.

Obujaj toraj vedno v meni

dobre misli, in serčno gnjušenje nad vsim krivičnim, sramotnim in pregrešnim ter me vsih hudobnih tovaršij, skušnjav in zapeljanja obvaruj. Daj, de bom razumen, in vnet za vse dobro in tebi dopadljivo.

Ohrani mi, dokler je tvoja sveta volja, zdravje in brihtnost, starše in dobrotnike. Blagoslovi in varuj me na slednjim potu.

Odpusti mi moje grehe, in pripomagaj mi k resničnemu popoljšanju in k vednemu napredovanju v čednosti, de zamorem vedno veselo in zaupljivo k tebi se ozirati, in po dobro dokončanim življenji enkrat k tebi v nebesa priti; kakor si vsim svojim pokornim otrokam obljubil, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Priprošnje.

Oče nebeški! ti hočeš, de se vsi tvoji otroci ko dobri bratje in sestre med seboj ljubijo; in dopadljivo ti je, če si dobro, kateri si sicer privošijo, pa dati ne morejo, od tebe sprošajo. In Jezus uči, de naj za nas vse prosimo.

Narpred te prosim za svoje ljube starše, katerih Oče si tudi ti. Poverni jim vse dobro, ktero so mi že od mojih prvih let vsaki dan storili. Blagoslovi njih trud in skerb, plačaj jim že tukaj na zemlji, in enkrat vekomaj v nebesih. Naj veliko veselja nad menoj doživé, in enkrat sad svojiga truda uživajo! Ohrani mi jih še dolgo, in naj bom enkrat opora, in tolažba njih starosti. Obváruj me, o Bog! de jim ne bom s slabim obnašanjem življenja grenil in jih žalil,

kar bi jih prezgodaj pod zemljo spraviti utegnilo.

Blagoslovi, o Bog! moje ljube učenike, dobrotnike in prijatle, moje brate in sestre, vse, ki mi dobro hočejo; ne daj, de bi nobeniga sadu v meni ne obrodilo, kar mi dobriga storé ali povedó, de se njih ljubezni nevredniga ne storim.

Ako bi mi kdo kaj žaliga storil, ali kaj hudiga mi nameroval, tudi njega blagoslovi, in na boljši pot pripelji! Daj mu veselje ljubezni občutiti, odpusti mu! Kakor mu ti, o Bog, odpusti, mu hočem tudi jest iz serca odpustiti; vsiga se hočem ogibati, zavoljo česar bi čez me mogel tožiti, in s prijaznim obnašanjem ga skušati pridobiti.

Oh, moj Bog! toliko revnih, zapušenih ljudi je na zemlji. Saj jih bolj poznaš, kakor jest. Tebi

njihovimu Očetu, jih priporočam, ker jim drugači pomagati ne morem. Tolaži, opiraj in krepčaj jih za poterpežljivost in udanje v tvojo sveto voljo, in v zaupanje v té.

Usmili se, o Bog, zmotenih in grešnikov. Pripelji jih zopet na pravo pot resnice in pobožnosti. Obvaruj nedolžnost zapeljanja, berzdaj preširnost stermoglavne mladosti, in uterdi pobožne v njih dobrih sklepih.

Daj nam, de bomo razumni, izurjeni, pobožni ljudje vzrastli, in nadjanja in upanja ne podirali, ktero v nas stavijo.

Še te prosim, ljubi nebeški Oče! usmili se tudi mertvih vernih, okrajšaj jim čas očiševanja v vicah, kateri so v veri v té umerli, pa sadú svoje vere še ne vživajo; očisti jim madeže, de bodo kmalo

mogli iti v nebeško prebivališče, in se vekomaj pred tvojim obličjem veselili. In takó, o nebeški Oče, pripelji nas vse v tvoje nebeško kraljestvo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Gospodova molitev.

(To molitev nas je naš Gospod Jezus Kristus sam učil, ter pokazal, kako in česa de naj Boga prosimo. Pa s to molitvijo nam ni hotel samó besed na jezik pokladati, ampak posebno pobožniga duha v nas obuditi; s kterim naj za njim molimo. — Pomisli, s kom de govoriš, česa smeš prositi, in tvoje serce naj govori, ne samo usta. Ne hiti preveč! boljši je enkrat prav, kakor še tolikrat slabo. Premišljuj večkrat naslednje razlaganje:)

Oče naš, kteri si v nebesih! — Bog, Oče naš! Mi vsi, tvoji otroci, s serčnim zaupanjem in v bratovski ljubezni eden za druziga molimo. Kakor povsod, kjerkoli se navkviško ozremo, nebesa nad seboj vidimo, tudi svoje

serca k tebi povzdigujemo, in ti gledaš z očetovsko ljubeznijo doli na nas z neskončne visočine. In z vernim sercam molimo:

Posvečeno bodi tvoje ime! —

O ko bi vender vsi, ki tvoje ime zgovarjajo, tudi prav te spoznali, de bi te čez vse ljubili! Le s pobožnim življenjem te človek nar bolj časti, o nar svetejši Bog!

Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, takó na zemlji! —

Tam gori se tvoja sveta volja natančno in zvesto spolnuje. **O** ko bi jo tudi mi na zemlji takó spolnovali, kako dobro bi bilo na svetu! Saj hočeš le, kar je prav in dobro. In tedaj se zgôdi v vsim od nas in z nami tvoja sveta volja!

Daj nam dansi naš vsakdanji kruh! — Oče! dobro veš, česa tvoji otroci na duši in na telesu potrebujejo; dovelj si bogat

in dobrotljiv, de nam potrebno podeluješ. In dansi te zopet prosimo, ker slednji dan tvojih dari potrebujemo. Vse hočemo s hvalo iz tvojih rok prejeti, zmerno uživati, tudi drugim radi podeliti, in dobri biti, kakor si ti dober. Blagoslovi nas!

Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom! — Oh, zavaljo svoje nepokorsine in zanikernosti smo namesti dobrot, katerih te prosimo, veliko bolj kaznovanja zaslužili. *Odpusti nam, milostivi Oče!* naše pregreške, ktere serčno obžalujemo. Resnično se hočemo poboljšati in tudi svojim razžaljivcam iz serca odpustiti.

In ne vpelji nas v skušnjava! — *O Bog!* ti poznaš naše slabosti, obvárui nas nevarnih priložnost, in zapeljivost greha.

Podpiraj nas, de jih bomo mogli premagati, ohrani nas v molitvi in bdenji, de v skušnjave ne pademo.

Temuč reši nas hudiga! — Nar huji zlega, ki je greh, in vsih družih zlegov, ktere je greh seboj na svet pripeljal, nas enkrat s srečno smertjo odreši.

Amen! — *Zgôdi se!* — Res, zgodilo se bo, kakor smo prosili, v imenu Jezusovim, po njegovim napeljevanji, po njegovih besedah; ako nam je le tudi iz serca šlo. Upamo, o Bog! v tvojo vsigamogočno dobrotljivost, v tvojo obljubo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha od vekomaj do vekomaj. Amen.

Angeljsko češenje.

(Na čast Marije.)

Bodi počešena tudi od nas, milosti polna Devica! Še zdaj se veselimo nad nebeškim počešenjem, in oznanilam, ki ti je ovestilo, kaj je Gospod s teboj namenil v blagor svetá. Blagoslovljena si med ženami, nar bolj oblagodarjena med množico žen! Ves keršanski svet te slavi. Razlila si nad človeštvo nar večí blagoslov po posvečenim sadu svojiga telesa! Mati Jezusa Kristusa! kako ljuba in častljiva si nam zavoljo njega. Na svojim naročji ga nam kažeš, in našo vnetost nanj obračaš. Njemu naj zaupamo in njega slušamo; le po njem bomo osrečeni.

Sveta Marija! tvoje sveto življenje, tvoja neomadežvana čednost te je v čast matere božje

postavila. Tvoj prelepi zgled, tvoja deviška čistost in tihota, tvoja tihotna ponižnost in udanost v voljo božjo, tvoja živa vera, tvoja djan-ska ljubezen, tvoja stanovitna zvestoba in pokoršina, tvoja neutrudljiva pridnost in poterpežljivost nam bodi kot čisto zerkalo v posnemalnje vedno pred očmi.

Prosi za nas uboge grešnike! de bi se mogli tedaj grehov varovati, in se zmiraj poboljševali, de se bomo o smertni uri pred tvojim Sinam Jezusam Kristusam, svojim zveličarjem in sodnikom čisti prikazali! Amen.

(Pri požnikranski molitvi so prikladane skrivnosti nar posebniši. Premišljuj jih, in v serce si jih vtisni, ljubi moj! počesu mater Jezusovo tudi kot tvojo mater s pravo pobožnostjo in popolnoma udanim sercam. Premišljuj nje prelepi zgled ter reci:)

*Marija! bodi mi mati,
Jest bodem ti sin.*

K svetimu angelu varhu.

O ljubeznjivi Bog! kako si vender dober proti nam ljudem! Celó svojim angelam si zapovedal, de naj nas po vsih naših potih vodijo in várujejo. Kako te moremo za tvojo očetovsko skerb-
nost dovelj hvaliti!

Pa tudi tebe, sv. angel-varh, serčno hvalim za tvojo zvestobo in ljubezen, ktero si mi dozdej skazoval. Odpusti mi, če sim ti bil večkrat nepokoren. Vodi me, prosim te lepó, še nadalje in me váruj; zakaj slaba, neskušena stvar sim, sto in sto nevarnostim razpostavljena na duši in na telesu. Kakó mi je vender tvojiga varstva treba, de ne omagam! Opominjaj, svari me, naganjaj me k dobrimu, utegaj me od hudiga, po glasu moje vesti. Saj hočem tvoje vda-

janje slušati. Če mi kaj hudiga na misel pride, si hočem kar reči: „Angel božji stoji pri tebi, spoštuj njegovo vpričnost, sramuj se pred njim, in ne žali ga z grehom.“ O kakošno veselje bo potem zame in zate, ko bom tebi pokoren, pod tvojim vodstvom popolnoma prišel k Bogu prišel! O kako ti hočem hvalo vediti, nebeški moj vodnik in varh! Kako hočeva skupaj Gospoda vekomaj v nebesih slaviti! Amen.

*Angelčik, angelčik moj,
Ti bod' moj, jaz naj bom tvoj!
Kdar grem počivat in spat,
Reci mi zdravimu vstati!
Kadar pa zadnja bo noč,
Pridi ti meni v pomoč;
Spremljaj dušico mojo
K Jezusu v sveto nebo!
Oh angelčik moj,
Na strani mi stoj!*

K svojimu patrónu.

Sveti I. I. tvoje imé, ktero sim pri sv. kerstu dobil, me vedno spominja, de moram tudi jest sveto živeti, de bom zveličan kakor ti. S tem pogojem so me kerstili, in zdaj sam svojimu ljubimu Bogu obljubo ponovim, ktero so namesti mene pri sv. kerstu storili — de bom Boga čez vse, bližnjiga pa, kakor sam sebe ljubil, zapovedi božje zvesto spolnoval, greha se varoval, in skozi in skozi po svoji sveti veri živel.

Sprosi mi za tó milost od Bogá. Sveti I. I. in spodbadaj me s svojim lepim zgledam, de naj hodim za teboj po potu pobožnosti, de bom tudi jest enkrat v nebesa prišel, in se s teboj vekomaj veselil. Amen.

K svetniku,

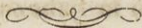
kteriga god in praznik se obhaja, ali kteriga hočeš posebno počastiti.

Sveti I. I. čast in hvala bodi Bogu za vse njegove milosti, s kterimi si nekdej tolikanj dobriga storil, in se posvetil ter večno življenje dosegel. Občudujemo zdaj tvoje djanje, čislamo tvoje zasluge, obhajamo tvoj spomin, in cerkev nam tvojo visoko čednost v počešenje postavlja — vse v večji čast božjo in Jezusovo, — ravno tista milost se tudi mene ponuja n deli; le zvesto naj jo obračam v svoj prid, in pridno z njo vred delam, kakor ti. Sicer še ne morem vsiga storiti, kar si ti storil; ali vender zamorem po svoji moči dobro, ktero mi volja božja napovedujejo, iz ljubezni do Boga storiti. Lahko morem in tudi mo-

ram po tvojim zgledu pobožno moliti, se pridno učiti in delati, voljno slušati, svojo terdovratnost, svoje nagnjenje do hudiga, in svoje merzenje do dobrega premagovati, svoje napačnosti popravljati, proti družim prijazen, postrežin in pohleven, v terpljenji poterpežljiv, v vsim vedenji pa čistoten, pameten in pobožin biti, in zmiraj boljši prihajati.

Če bom v majhnim zvest in natank, mi bo Bog vedno veči milost in krepost podeljeval. Po takim morem biti in naj bom tudi jest zveličan, kakor ti, sv. I. I. Prosi zame Bogá, de se bo gotovo zgodilo! Amen.

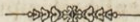

VI.

Popoldanje

ali

večerno opravilo.

Izreke iz sv. pisma.

*Začetek modrosti je strah božji.**Spominjaj se svojiga stvarnika v svoji mladosti.**Kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu, in Bog v njem.*

Pobožno branje.

Spoznanje in počešenje božje.

moj Bog! kolikokrat si se vender že meni, slabimu otroku, tako natanko in ljubeznjivo razodel; de te morem kot stvarnika nebes in zemlje, kot nar višjiga Gospoda in vladnika svetá, kot našiga pra-

viga Očeta spoznati, častiti in ljubiti, čeravno te z očmi ne vidim.

Iz tvojih del in naredb sije tvoja vsigamogočnost, modrost in dobrotljivost. Vse ti kliče: „O Bog! kako si velik, kako si dober!“

In res, o moj Bog! vse si lepó, in dobro naredil; in ti storiš, de še dalje terpi, in se v nar boljším redu ohranja. Ti daješ moč, in rast in življenje; ti skerbiš za ohranjenje brezšteviline množice ljudi, in žival. Ti veš in pripraviš vse, kar je vsakimu treba in koristno; ti skerbiš za vse, tudi za nar manjši stvari. Vse s svojo ljubeznijo obsegaš; zakaj vse hočeš razveseliti in osrečiti.

Groza nas bi mogla obhajati pred tvojim neskončnim veličastvam, ko bi tvoje očetovske prijaznosti do nas ne znali, ktero si nam po svojim Sinu Jezusu Kri-

stusu razodel in zagotovil. Po njem smo zvedili tvojo neskončno ljubezen, po njem smo pridobili zaupanje v té, kakor otroci do svojiga nar boljšiga očeta. Slavi toraj, duša moja! Gospoda, povikšuj njegovo imé od vekomaj do vekomaj. Amen.

Strah božji.

Vedno in povsod si pri meni, o Bog! in me váruješ. Tvoja nevidna vpričnost mi bodi vedno pred očmi, de se bom, čeravno bi me nikdo ne vidil, vender zmiraj pošteno, sramožljivo in sicer tako dobro vedel, de boš nad menoj dopadenje imel. Kako vesel utegnem potem biti, kako radostno se k tebi ozirati, nebeški Oče, če se bom kot tvoj dobri otrok obnašal in vedno dobro vest si ohranil, o váruj me preširnosti in samopaš-

nosti, de ne bom nikdar kaj hudiga storil, ali le samo mislil, zavoljo česar bi se mogel sramovati in bati svojih staršev in družih ljudi. In čeravno bi tudi skrivej ostalo pred ljudmi, bi vender tebi, o vsigavedni Bog! dobro znano bilo. — Ti vidiš, ti slišiš vse. Cló moje serce ti je vse očito. In kako bi mogel kdaj ošabne, nevošljive, maševavne, nečiste misli radovoljno v svojim sercu nositi! Tedaj bi se ti mogel neskončno studiti, presveti Oče! in ravno tako bi bil kazni vreden, kakor ko bi bil že res hudo storil. Tvojimu vsevidnimu očesu, tvoji vsigamogočni roki ne morem nikjer uiti. Ti sovražiš húdo, in kjer si neskončno dobrotljiv, moraš tudi neskončno pravičin biti. Tvoja modrost je tako naredila, de se vsak greh, poprej ali pozneje, časi tudi

za vekomaj, z žalostnimi nasledki — z bolečino, škodo, sramoto — kaznuje. Kako nespametin in nesrečin bi toraj bil, ko bi se dal v greh zapeljati. Zatoraj si nam marsiktero reč, po kateri večkrat hlepimo, prepovedal; ker nas hočeš hudiga obvarovati in svariti. Po svojih zapovedih nam naznajaš, kaj nam je storiti, de bomo dobri in zveličani. Kot moder in ljubeznjiv Oče želiš nar veči srečo svojim otrokam.

Če opominjevanj in posvarjenj, ktere mi daješ po mojih starših in po moji vesti, ne poslušam, grešim, zapravim tvojo milost in svojo nedolžnost, zaslužim kazen, in se moram, če se ne poboljšam, vekomaj pokoriti.

Vender, zopet se usmiliš svojiga zgubljeniga nesrečniga otroka, mu odpustiš, ter zopet v svojo

ljubezen prejmeš, kadar svojo pregreho spozná in obžaluje, in se resnično hoče poboljšati; in ti sam mu podaš svojo podpiravno roko; zatoraj bodi češen, hvaljen trojni Bog, Oče, Sin in sv. Duh, vekomaj. Amen.

Veselje in ljubezen do Bogá.

O moj Bog! kako se vender veselim tvojih neskončnih popolnamast, čeravno jih tako pičlo razumém. Kako ljub si mi vender in častitljiv! Vse, kar je lepó in dobro, je od tebe, in je v tebi, o nar večí dobrota! Kako vesel in srečin sim, de te poznam in te morem ljubiti. Dobrotljiv si in dovolj bogat, de mi daš, kar je záme resnično dobro; tebi je nar boljši znano, in vedno le nar boljši hočeš. Vsa tvoja vsigamogočnost

in modrost je zgolj ljubezen, in ti sam si čista ljubezen.

Kako dobro je zame, de živim pod tvojo očetovsko oblastjo in pod tvojim varstvom, in de nisim sam sebi prepušen; de sim ves pod tvojo oblastjo, ves tvoj — de sim tvoj otrok, ravno takó, kakor angeli v nebesih!

Kako pokojin in zavarvan sim, če te vselej slušam, se po tebi ravnám, te vedno pred očmi imám, in se vsiga tebi zročim; ti me varuješ, ti vodiš, ti blagosloviš! kaj mi more manjkati? Česa se mi je bati? — Ničesar ne. Le greha se moram varovati, de se mi kaj hudiga ne pripetí. — Ohrani me, o Bog! v svoji sveti ljubezni, in varuj me vedno s svojo mogočno milostivo rokó. Amen.

Počeseenje božje.

O Bog! kako te morem dovolj hvaliti in slaviti! Vsa hvala v nebesih in na zemlji je še premajhna; ali vendar ti dopada tudi mili glas tvojiga otroka na zemlji, če izhaja iz ljubezni vnetiga serca. Ti ne gledaš na veliko lepih besed in vnano lepoto, ampak le na serce in djanje. Le ljubezen hočeš od nas in pokoršino iz ljubezni. — Po dobrim vedenji svojih otrok hočeš česen biti! Kolikor pridniši in pobožniši in pokorniši bom prihajal, kolikor več dobriga se bom naučil in storil iz ljubezni do tebe, toliko bolj ti bom dopadal. To bodi moj terdni sklep, in dar, kteriga ti darujem.

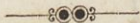
Vse, karkoli dobriga vidim, skusim in zavžijem, naj me tebe spominja, ker vse od tebe izhaja!

Le tebi gre čast! Vedno spominjanje náte me ohranuj v nedolžnosti, veseliga in krepostniga; me ohranuj zadovoljniga z vsim, kar koli mi storiš ali pošlješ; voljniga in umniga za otročjo pokoršino, in polniga zaupanja v tvojo očetovsko skerbno in pomoč; poterpežljiviga in stanovitniga, ko bi me kaj težko stalo, ali kako terpljenje zadelo.

Kakor si ti dober, o Bog! hočem tudi jest dober biti proti svojimu bližnjimu; — priljuden, postrežin, mirovit, nezamerljiv. Rad hočem podeljevati, pomagati, razveseljevati, kolikor morem, in se že zdaj pripravljati, de bom enkrat kaj prida, dober človek — v tvojo čast, po tvoji sveti volji. — Tako hočeš, o Bog, de naj te častim, s pokoršino iz ljubezni. Tako naj vse svoje življenje Bogu posvečujem.

In kako veselo ti morem služiti, ker me hočeš tolikanj obilo zato poplačati. Že na tem svetu se mi bo dobro godilo; z dobro vestjo, in mirniga serca bom veselo in zadovoljno živel, in se enkrat, ko bom odrasel, nad dobrim se zveseljeval, česar sim se v mladosti naučil in navadil. In po tem kratkim življenji na zemlji si mi obljubil večno veselje v nebesih. Tam te bom popolnoma spoznoval, te z vsimi angeli in svetniki hvalil in slavil, in v tvoji ljubezni večno zveličanje vžival po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Litanije in molitve.

---

1. Litanije vsih svetnikov.

Gospod usmili se nas!

Kriste usmili se nas!

Gospod usmili se nas!

Kriste sliši nas!

Kriste usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni
Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

Vsi sveti angeli in arhangeli, za
nas Boga prosite!

usmili se
nas!

za nas Boga
prosi!

Vse svete verste zveličanih duhov,
za nas Boga prosite!

Sv. Janez Kerstnik, za nas Boga
prosi!

Sv. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas
Boga prosite!

Sv. Peter,

Sv. Pavl,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

za nas Boga prositi!

Vsi sveti aposteljni in evan-
 gelisti, } Boga prosite!
 Vsi sveti učenci Gospodovi, } za nas
 Vsi sveti nedolžni otroci, }
 Sv. Štefan, }
 Sv. Lovrenc, } za nas Boga prosi!
 Sv. Vincenc, }
 Sveta Fabjan in Boštjan, } Boga prosita!
 Sveta Janez in Pavl. } za nas
 Sveta Kozma in Damian, }
 Sveta Gervazi in Protazi, }
 Vsi sveti marterniki, za nas Boga
 prosite!
 Sv. Silvester, }
 Sv. Gregor, }
 Sv. Ambrož, } za nas Boga
 Sv. Avguštín, } prosi!
 Sv. Hieronim, }
 Sv. Martin, }
 Sv. Miklavž, }
 Vsi sveti škofje in spoznovavci, za
 nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Benedikt,		
Sv. Bernard,		
Sv. Dominik,		
Sv. Frančišk,		

Vsi sveti mašniki in levitje, za nas Boga prosite!

Vsi sveti menihi in pušavniki, za nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Agata,		
Sv. Lucija,		
Sv. Neža,		
Sv. Cecilija,		
Sv. Katarina,		
Sv. Anastazija,		

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostiv! zanesi nam,
o Gospod!

Bodi nam milostiv! usliši nas, o
Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva, in vse hu-
de volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

Od večne smerti,

Skozi skrivnost svojiga svetiga
včlovečenja,

Skozi svoj prihod,

Skozi svoje rojstvo,

Skozi svoj kerst in sveti post,

Skozi svoj križ in terpljenje,

Skozi svojo smert in svoj
pokop,

reši nas, o Gospod!

Skozi svoje sveto vstajenje,
 Skozi svoj čudni vnebohod,
 Skozi prihod tolažnika sv.

reši nas,
 o Gospodi!

Duha,

Na dan sodbe,

Mi grešniki, prosimo te, usliši nas!

De nam zanesesh,

De nam odpustiš,

De nas k pravi pokori pripelješ,

De svojo sv. cerkev vladaš in ohraniš,

De pastirja apostolskiga in vse cerkvene stanove v svoji sv. veri ohraniš,

De sovražnike sv. cerkve ponizaš,

De keršanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ,

De vsimu keršanskemu ljudstvu mir in edinost daš,

prosimo te, usliši nas!

De nas vse v svoji sveti službi
poterdiš in obderžiš,

De naše misli k nebeškim že-
ljam povzdiguješ,

De vsim našim dobrotnikam
večne dari dodeliš,

De duše naše, naših bratov,
bližnjih in dobrotnikov več-
niga pogubljenja rešiš,

De sad zemlje daš in ohraniš,

De vsim vernim dušam večni
pokoje dodeliš,

Da nas uslišiš,

Sin božji,

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste sliši nas!

Kriste usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

prosimo te, usliši nas!

Kriste usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d.

Ÿ. In nas ne vpeljaj v skušnjavao,

Ř. Temuč reši nas hudiga. Amen.

69. Psalm.

Bog! pridi mi na pomoč:
Gospod, hiti mi pomagat.

Omoteni naj bodo in osramo-
teni, kateri mi strežejo po življenji.

Naj bodo nazaj pahnjeni, ino
kri jih naj sprehaja, ki mi hudo
želijo.

Odstopijo naj v sramoti, ki
se mi posmehujejo.

Vsi pa, ki tebe išejo, se naj
v veliki sreči veselijo, in naj rekó:
Poveličan bodi Gospod: kateri lju-
bijo tvojo zveličanje.

Jaz sim pa reven in ubog,
o Bog! pomagaj mi.

Pomočnik moj in Odrešnik moj
si ti; Gospod! nikar se ne mudi.

Čast bodi Bogu, Očetu in
Sinu ino svetimu Duhu; kakor je
bila od začetka, ino zdaj, in vse-
laj ino na vse večne čase. Amen.

Ÿ. Pomagaj svojim služabnikom,

R. Kteri v tebe, o Bog, zaupajo.

Ÿ. Bodi nam, o Gospod, mo-
čen turn,

R. Pred sovražnikom!

Ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik
pri nas.

R. In otrok krivice se naj ne loti,
nam škodovati.

Ÿ. Gospod, ne ravnaj z nami po
naših grehah,

R. In ne vračuj nam po naših hu-
dobijah!

Ÿ. Molimo za svojiga Papeža (I),

R. Ohrani jih, Gospod! oživljaj
ino osreči jih na zemlji, in ne

daj jih v voljo njihovih sovražnikov,

V. Molimo za svojiga škofa (I),

R. Gospod! ohrani jih, ino varuj jih vsiga hudiga.

V. Molimo za svojiga cesarja (I),

R. Gospod! osreči jih, ino usliši nas, kadar te za njih prosimo.

V. Molimo za svoje dobrotnike,

R. Poverni, o Gospod! milostljivo zavoljo svojiga imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrobriga storijo.

V. Molimo za verne mertve,

R. Gospod! daj jim večni mir, ino večna luč jim naj sveti.

V. Naj počivajo v miru,

R. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj,

R. Daj dobro svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog!

Ÿ. Pošli jim, Gospod! pomoč s
svetiša,

℞. In varuj jih s Siona.

Ÿ. Gospod! usliši mojo molitev.

℞. Ino moje vpitje naj do tebe
pride.

M o l i m o.

Za odpušanje grehov.

O Bog! kterimu je lastno, se vselej usmiliti in perzanesti, sprejmi naše pohlevne prošnje, de nas, ino vse svoje služabnike, ktere grehov ketina zvezane derži, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo, o Gospod! molitev teh, ki te pohlevno prosijo, in perzanesi tem, ki svoje grehe spoznajo, de nam odpušanje ino mir dobrotljivo podeliš.

Skaži nam, dobrotljivo, o Gospod, svojo neskončno milost, de nas, ne samo od grehov od-

vežeš, temuč tudi od šib, ktere si zavoljo njih zaslužimo, odrešiš.

Bog, kteriga greh razžali, pokora potolaži, poglej milostljivo na prošnjo k tebi kličejočiga ljudstva, ino šibe tvoje jeze, kterih smo zavoljo svojih grehov vredni, od nas odverni.

Za papeža.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika (I.), našiga Papeža, ino vodi jih po poti večniga življenja, de bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želeli, ino z vso močjo storili.

Za škofa.

O Bog! pastir ino vižar vsih vernih, poglej milostljivo na svojiga služabnika (I.), našiga škofa, kterih si pastirja .... ske cerkve postavil; dodeli jim, de tem, čez

katere so postavljeni, z besedo ino djanjem k dobriemu služijo, in tako enkrat s čedo sebi izročeno večno življenje dosežejo.

Za cesarja.

O Bog! varh vsih kraljestev, ino zlasti keršanskiga cesarstva, dodeli svojimu služabniku našimu cesarju (I.) tvojo moč, s katero se sovražniki premagajo, spoznati ino častiti, de, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi s tvojo pomočjo mogočni ostanejo.

Prosimo te, vsigamogočni Bog! de tvoj služabnik, naš cesar, ki so vikšo deželsko oblast iz tvojih rok prejeli, tudi na vseh čednostih rastejo, in čedalje terdneji prihajajo, de se z njimi prevideni ostudnosti pregreh varvati, svoje sovražnike premagati, in k tebi, ki si

pot, resnica ino življenje, po tvoji volji priti zamorejo.

Za mir.

O Bog! od kteriga svete želje, prave misli ino pravične djanja izhajajo, daj svojim služabnikom tak mir, kakor ga svét ne more dati, de bodo naše serca tvojim zapovedim udane, in časi s tvojo pomočjo brez strahu pred sovražniki varni ino mirni.

Za pravo pobožnost.

O Bog! vžgi naše serca z ognjem svojiga svetiga Duha, de ti bomo s čistim telesam služili ino z očišenim sercam dopadli.

Za verne mertve.

Bog! Stvarnik ino Odrešnik vsih vérnih! dodeli dušam svojih služabnikov ino služabnic odpušanje vsih grehov, de milostljivo

odpušanje, kteriga so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Za dobro srečo svojiga dela.

Začni, prosimo, o Gospod! s svojim Duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo pomočjo, de se vse naše molitve ino dela vselej s teboj začno, ino s teboj začete, v tebi končajo.

Za žive ino mertve.

Vsigamogočni večni Bog, kteri gospoduješ čez žive ino mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere ino djanja za svoje spoznaš: pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, ali so še pri življenju, ali so se že iz tega sveta ločili, po prošnji vsih tvojih svetnikov po tvoji dobroti odpušanje vsih svojih grehov dosežejo.

Za vse potrebe vsiga keršanstva.

Vsigamogočni, večni Bog, Gospod nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se čes vsih vernih kristjanov, ker se je za nje tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno dal grešnikom v roke, in je tudi svojo drago Kri na lesu svetiga križa za nje prelil. Odverni nam po njem, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Razsvelli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas prav vižajo, in si resnično perzadenejo za vse, kar zamore k tvoji božji časti, k našimu zveličanju, in k

miru ino sreči vsiga keršanstva
 perpomoči. Dodeli nam, Bog miru!
 pravo edinost v veri brez vsega
 razdertja. Spreoberni naše serca
 k pravimu poboljšanju našiga živ-
 ljenja. Vnemaj v nas ogenj svoje
 ljubezni. Daj nam goreče želje po
 vsim, kar je prav, de Ti bomo,
 kakor pokorni otroci v življenji in
 smerti prijetni in dopadljivi.

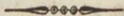
Prosimo tudi, kakor hočeš,
 de imamo prositi, za svoje prijatle
 in sovražnike, za zdrave in bolne,
 za vse žalostne in revne kristjane,
 za žive in mertve.

Tebi bodi vselej priporočeno,
 o Gospod! vse naše djanje in ne-
 hanje, vse naše delo in opravilo,
 naše življenje in naša smert. Daj
 nam svojo milost tukaj vživati, in
 tamkej z vsimi zvoljenimi doseči,
 de te bomo v večnim veselji in
 zveličanji hvalili in častili. To nam

dodeli, o **Gospod**, nebeški **Oče!** po **Jezusu Kristusu**, tvojim ljubim **Sinu**, **Gospodu** našim in **Odrešniku**, kateri z teboj in svetim **Duham** enak **Bog** živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. **Amen.**

Pred sv. rešnjim Telesam.

O Bog, kateri si nam pod prečudnim zakramentam spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, prosimo, svete skrivnosti tvojiga **Telesa** in tvoje **Kervi** tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. **Kteri** živiš in kraljuješ z **Bogam Očetam** v edinosti svetiga **Duha**, **Bog** od vekomaj do vekomaj. **Amen.**

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni
Bog!

Sin, vsiga svetá réšnji Bog!

Svéti Duh, resnični Bog!

Svéta Trojica, en sam Bog!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

usmili se
nas!

za nas Boga prôsi!

Mati našiga stvarnika,
 Mati našiga odrešnika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica vérna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,

za nas Boga prôsi!

Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža poerba-
 niga greha spočéta,

za nas Boga pròsi!

Jagnje božje, ki grehe sveta od-
jemplješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta od-
jemplješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta od-
jemplješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena si Marija.

M o l i t v e.

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil,
 R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kteri si nam v pre-
 čudnim zakramentu spomin svojiga
 terpljenja zapustil, daj nam, te
 prosimo, svete skrivnosti tvojiga
 telesa in tvoje kervi tako častiti,
 de sad tvojiga odrešenja vedno v
 sebi čutimo, kteri živiš in kraljuješ
 z Bogam Očetam v edinosti sv.
 Duha Bog vekomaj Amen.

K sveti Devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč perbežimò,
 o sveta Božja porodnica! ne za-
 verzi naših prošenj v naših potre-
 bah, temuč reši nas vselej od vsih
 nevarnost. O častitljiva in bla-
 žena Devica, naša gospa, naša
 srednica, naša besednica, naša

pomočnica. **S** svojim Sinam nas spravi; svojimu Sinu nas priporôči; svojimu Sinu nas izrôči.

Ů. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

Ř. De bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vli, de, ki smo po angelovim oznanenji včlovečenje Kristusa, tvojiga Sina, spoznali, po njegovim terpljenji in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

K sv. Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ki ga je postavil Gospod čez svojo družino.

Ů. Prosi za nas, sveti Jožef!

Ř. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, de, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

K sveti Devici, materi Marii.

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evni otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad tvojiga telesa, o milostiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija.

V. Prosi za nas, sveta božja
porodnica.

R. De bomo vredni obljub **Kri-**
stusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni, večni **Bog!**
ki si dušo in telo častite device
materie Marije, de bi vredno pre-
bivališe tvojiga Sina biti zaslužila,
s pripomočjo sv. Duha pripravil;
daj, de bomo, ki se njeniga spo-
mina veselimo, po njenih milosti-
vih prošnjah od prihodnjih zlegov
in večne smerti rešeni.

Za vse potrebe.

Ponižno, **Gospod!** te prosimo,
razveži po svoji milosti naših gre-
hov vezi, in ohrani po prošnjah
svoje izvoljene Matere, ljube de-
vice Marije, in vsih svojih svet-
nikov nas svoje služabnike, naše

dobrotnike in naše pahištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi, dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to občino z vsimi, ki v nji prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodinj, in dodeli milostivo vsim vernim kristjanam, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I. in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi z nebes doli na nas, in bodi

vselej nad nami. Po Gospodu našim, Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč vstani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . . (petkrat.)

Tri božje čednosti.

V e r a.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh; kateri si vse vstvaril, kateri vse ohraniš in vižaš, kateri dobro plačuješ in hudo štrafuješ. Verujem, de se je Sin božji včlovečil, de nas je s svojo smertjo na križu

odrešil, in de nas sv. Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostelni oznanovali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog, stori močnejši mojo vero!

Upanje.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, de mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe od obličja do obličja gle-

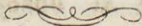
dati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov vse to doseči. Upam to od tebe zato, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočin, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj **Bog!** ljubim te iz vsiga svojiga sercá, čez vse, ker si nar večí dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vredin. Ljubim te tudi zató; ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezin; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi **Gospod!** bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca

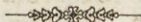

ljubiti želim in si za to terdno prizadevam, mi je iz serca žal, de sim tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe svojiga stvarnika, odrešenika in posvečevavca razserdil. Žal mi je, de sim grešil, de sim tebe, svojiga vsigamogočniga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta razžalil. Terdno sklenem vse grehe in vse hude priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojiga otroka, in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga božjiga Sina, Gospoda našiga in zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

VII.

Sveti križev pot.

Pripravljanje.

Jezus, premilo Jagnje božje! pobožno hočem zdaj preišljevati, po kako težavni bolečine polni poti de si pred nami v nebesa šel. Tudi hočem pomisliti, kako naj zdaj pobožno živim, de bom k tebi enkrat v nebesa prišel. Amen.

I. Jezus je v smert obsojen.

O predobrotljivi Jezus! kot včlovečeni Bog se daš v smert obsoditi, de si obsojo v večno smert od mene, uboziga grešnika, odvernili. Oh, to je zadosti, de

rani moje serce, in de objokujem vse svoje pregrehe, ktere so krive tvojiga krivičniga obsojenja v smert. Zatoraj naj mi teče solzá vir; in k tebi kličem: **O** moj Jezus! usmiljenja te prosim, in milosti.

Oče naš . . . Češena . . .
Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas.

II. Jezus vzame križ na rame.

Ti, o Jezus! vzameš težki križ na ramo, de bi me z bremenam svojih groznih bolečin odrešil, in me zopet pokrepčal, ki me je ranil smertniga greha strup, o kolikošna ljubezen! S čim sim jo zaslužil? Oh, tolikrat sim lomil tvoje zapovedi, in jih otresal kot težak jarm, ter sim mislil: Nočem ne pokoren biti! Iz globočine mojiga serca mi je žal. Odpusti

mi, zveličar moj! te grehe, in ne daj, de bi še nadalje tvoj lahkotni sladki jarm otresal, ampak ga voljno in spokorno prenašal.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

III. Jezus pade prvič pod križem.

O Jezus! ti padaš na tla, pod silno težkoto leseniga križa, tebe popuščajo moči, ki si sam zgolj krepost. Oh, ali ni moj nemirni kazni vredni napuh kriv tvojiga padanja, ter moja pregrešna odjenljivost in moja nepobožnost? O ljubi Jezus! zopet te vzdigujem v mislih ter te serčno prosim, de bi mi s svojo milostjo pomagal, de bi vedno po potu tvojih svetih zapoved hodil, in nikdar v noben greh ne padel.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas.

IV. Jezus sreča svojo žalostno mater.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutil Jezus, kadar je srečal s križem Marijo, svojo mater. Oh, kako žalostno je bilo Marijino serce, kadar sta se onadva srečala! O jaz, nehvaležna duša, jaz sim s svojimi grehi nabrusil ostri meč, kateri je vajne serci ranil. Ves pokoren in ponižen ležim pred vama, odpustita mi, — iz serca mi je žal. Po svoji milosti mi dodelita, de nikdar več ne grešim, temuč vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišlujem in objokujem, in tako vredno pokoro storim.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas.

V. Šimen Cirenejski Jezusu križ
odnaša.

Od vsih, o Jezus, tudi od svojih učencov si bil zapušen. Nobeden ti ni hotel križa pomagati nositi! Oh, tudi jaz sim bil terdovraten in zanikern, in sim križ, ki mi ga je tvoja dobrotljiva roka na ramo devala, nejevoljno nosil in otresal. Dodeli mi moč, de bom vprihodnjič vse križe in težave in slednje terpljenje, kterokoli mi boš naklonil, s tvojo pomočjo rad prejemal, de se bom tvojih zasluženj vredniga storil.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod!
usmili se nas.

VI. Veronika poda Jezusu potni pert.

O kako srečin bi bil, ko bi z obrazam Jezusovim v svojim sercu živel in z njim v večnost šel! O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveti obraz svojiga obličja, de bom brez nehanja nate mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo hraniti, in moje oči bodo vselej solze točile zavoljo mojih pregreh.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

VII. Jezus pade drugič pod križem.

O mikdar prehvaljeni, prečastitljivi Jezus! vidim sicer, de omagan na zemlji ležiš, vender

te molim in častim svojiga vsigamogočniga Bogá. Prosim, poteri moj napuh, odvzemi mojemu sercu vso prevzetnost, de bom svojo nečimurnost spoznal, vse zaničevanje s ponižnim sercam nase jemal, s tim pa srečo zadobil, tebi, ki na zemlji ležiš, pomagati, in tako tudi s teboj v nebeškim kraljestvu povikšan biti.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VIII. Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Moji grehi, o Jezus! so krivi tvojiga terpljenja; pa, oh, okdod pride, de se moje serce ne topi solz prevelike žalosti? Solz, o Jezus! solz prosim, de bi z objokanimi očmi in s skesanim sercam tistih milost deležin postal, ktere si ti žalostnim ženam skazal. Oh,

o Jezus! ne obračaj od mene svojih milostivih oči, poglej me žalostniga grešnika, de bom tudi jest ves potolažen na zadnjo uro te viditi mogel.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

IX. Jezus pade tretjič pod križem.

O vsigamogočni Bog, kateri si nebó in zemljo iz nič vstvaril, in jo tudi ohranjaš, kdo te je tako neusmiljeno na tla vergel? Oh, kako neznano težki so moji grehi, s katerimi sim te tolikrat razžalil. Tolikrat si mogel pod težkim križem zame pasti! V kateri brezen neki bi bil že pahnjen zavoljo svojih hudobij, ko bi me tvoje terpljenje otelo ne bilo. O Jezus! nikar ne pripusti, de bi se v svojih grehah pogubil, in bi bil obsojen v

peklenški oginjš, temuč podeli mi milost, de bom zopet vstal k večnimu življenju. —

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

X. Jezusa slečejo.

O žalostni Jezus! kakošen razloček je med menoj in med teboj. Ti si ves ranjen, poln grenkost, in ves s kervjo oblit; jest pa sim ves nečimurn, poln sladkost in le po veselicah hrepenim. Oh, nisim ne na pravim potu. Jezus! ti me pripravi na pravi pot! Stori de mi bo vse pregrešno veselje grenko in zoperno, in de bom bolj tvoje terpljenje občutil, ter svojo staro nečedo slekel in noviga človeka oblekel, de bom vreden postal, s teboj v nebesih se večno veseliti.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas!

XI. Jezusa na križ pribijejo.

Kakor nedolžno jagnje, o Jezus! se daš peljati v mesnico, de ti hudobni rabeljni roke in noge razpotegnejo, in z žebli prebodejo. O Jezus! vli v moje serce strah in ljubezen do tebe, in ker so moji grehi tisti žebli, s kterimi so te na križ pribili, stori s svojo milostjo, de bodo vse moje hudobne želje in nagnjenja na letá križ pribite, in tamkaj umorjene, de bom v življenji in v smerti s teboj križan biti, in tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamôgel.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas.

XII. Jezus na križi povišan umerje.

Dopolnjeno je! — O moj ljubeznjivi zveličar! vem in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so te tako neusmiljeno umorili. O grozne bolečine, ktere si preterpel, in — jaz sim jih bil kriv! Oh, nisim vreden ne, nobene milosti. — Ali kakošno veselje in zaupanje občuti moja duša, ki te sliši tudi za tiste prositi, kateri so te križali. — O moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim tudi jaz vsim iz serca, in jim vse dobro želim. Odverni moje serce od vsiga pozemeljskiga, in povišaj ga k sebi, ter ga po svoji ljubezni tako s teboj skleni, de se nikdar od tebe ločilo ne bo, de bom tudi jaz enkrat slišal: „Še dans se boš z menoj v nebesih veselil!“

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas!

XIII. Jezusa s križa vzamejo in v Marijno naročje položé.

O usmiljeni Jezus! čeravno si
môgel, si vendar nisi hotel s križa
pomagati, ampak na njem umreti,
de je naše odrešenje popolnoma.
Ti pa, o kraljica vsih mučenikov!
kdaj bom jaz prav sprevidil tvojo
žalost in tvoje terpljenje? Kdaj
bom milost zadobil; de bom ve-
selje v svojim sercu občutil, ker
s teboj terpim? O velika Gospa!
sprosi mi milost, de noč in dan
svoje grehe objokujem, kateri so ti
tako žalost naklonili, de bom takó
objokan, v zaupanji in ljubezni do
tebe umerl, po smerti pa vekomaj
živel s teboj.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod,
usmili se nas!

XIV. Jezusa v grob položé.

O usmiljeni Jezus! kateri si po takó kervavim potu iz ljubezni do mene hodil, častim te in molim v grob položeniga. Daj mi, o milostivi, de bom tudi jest grehu umerl, in s teboj sklenjen s tem križevim potam k novimu življenju vstal, in se v tvoji milosti s tega sveta ločil. O ko bi jaz vender vedno tvojo voljo spolnoval, vse pregrešne nagnjenja v sebi zaterl, sveta se ogibal, in svoje življenje s teboj v Bogu združil. Po zasluženji britkiga svojiga terpljenja in po viru svoje rešnje kervi mi dodeli, de bo zadnjo uro moja jed tvoje presv. rešnje telo; moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef, in moje zadnje zdihovalje s tistim

sklenjeno, s katerim se je na križu tvoja duša od trupla ločila, de bi tako z živo vero, z terdnim upanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umerl, in s teboj vekomaj živel.

Oče naš... Češena... Čast...

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

M o l i t e v.

O večni Bog, nebeški Oče! zavoljo tiste ljubezni, s katero si ti svojiga Sina Jezusa Kristusa zame na svet poslal, in s katero me je on s svojim britkim terpljenjem in grenko smertjo odrešil, ti darujem v znamenje svoje preserčne zahvale ta križev pot; vzemi ga v povikšanje svoje časti, v zahvaljenje za vse meni in drugim podeljene milosti, v odpušenje grehov vsiga svetá, in vernim dušam v pomoč.

O milostivi nebeški Oče, poglej ranjeno obličje svojiga Sina, Jezusa Kristusa, usliši glas njegove svete kervi, in bodi mi ubogimu grešniku milostiv! Amen.

Hvaljen bodi naš križani zveličar Jezus Kristus, in Marija njegova žalostna mati!

Litanije

od terplenja Jezusoviga.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni

Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog!

Sveti Duh, resnični Bog,

} usmili se
nas!

Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, kateri si ponižno v Je-
 ruzalem šel,
 Jezus, kateri si svojim učen-
 cam noge umival,
 Jezus, kateri nam kakor živi
 kruh moč daješ,
 Jezus, kateri nas s svojo sveto
 kervjo razveseljuješ,
 Jezus, za trideset srebernikov
 prodan,
 Jezus, na svoji duši do smerti
 žalosten,
 Jezus, kateri se v vertu Getce-
 mane kervav pot potil,
 Jezus, na Oljski Gori od an-
 gela krepčan,
 Jezus, od Judeža Iškarjota
 Judam izdan,
 Jezus, z vervmi in verigami
 zvezan,
 Jezus, od svojih učencov za-
 pušen,

usmili se nas!

Jezus, pred Ana in Kajfa
 postavljen,
 Jezus, za uho udarjen,
 Jezus, po krivim tožen,
 Jezus, trikrat od Petra za-
 tajen,
 Jezus, kakor hudodelnik Pilatu
 zročén,
 Jezus, v belim oblačilu zani-
 čevan,
 Jezus, manj kakor razbojnik
 Baraba cenjen,
 Jezus, neusmiljeno bičan in
 tepen,
 Jezus, v škerlatast plajš za-
 ničljivo oblečen,
 Jezus, s ternjem kronan,
 Jezus, v sveti obraz pljevan,
 Jezus, s terstam po glavi
 tolčen,
 Jezus, nedolžno v smert ob-
 sojen,

usmili se nas!

Jezus, hudobnim Judam v ob-
 last dan,
 Jezus, s težkim križem ob-
 ložen,
 Jezus, kakor nedolžno jagnje
 k smerti peljan,
 Jezus, na gori Kalvarii do
 naziga slečen,
 Jezus, skoz roke in noge na
 križ prubit,
 Jezus, kateri si na križi za
 sovražnike prosil,
 Jezus, na križi od Judov za-
 ničevan,
 Jezus, od leviga hudodelnika
 na križu preklinjan,
 Jezus, kateri si desnemu hudo-
 delniku, ki se je spreobernal,
 sveti raj obljubil,
 Jezus, kateri si na križu svojo
 žalostno mater učencu Ja-
 nezu priporočil,

usmili se nas!

Jezus, na križi z jesiham in
 žolčem napajan,
 Jezus, kateri si vse dopolnil,
 kar je bilo od tebe prero-
 kovano,
 Jezus, svojimu nebeškemu Očetu
 do smerti pokoren,
 Jezus, kateri si na križu svojo
 dušo v roke nebeškiga Očeta
 izročil,
 Jezus, kateri si na križi z nag-
 njeno glavo umerl,
 Jezus, na križi s sulico v serce
 preboden,
 Jezus, s častjo s križa snet,
 Jezus, v tančico zavit,
 Jezus, v nov grob položen,
 Jezus, kateri si Očake iz tam-
 nic rešil,
 Jagnje božje, ki grehe sveta od-
 jemlješ, zanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta od-
 jemlješ, usliši nas, o Gospod!

usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta od-
jemlješ, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil,

R. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v pre-
čudnim zakramentu spomin svojiga
terpljenja zapustil, daj nam, te
prosimo, svete skrivnosti tvojiga
telesa in tvoje kervi tako častiti,
de sad tvojiga odrešenja vedno v
sebi občutimo.

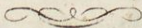
Daj nam, o dobrotljivi Jezus!
de, ker zavoljo svoje slabosti v
tolikanj težavah omagujemo, po

zasluženi tvojiga terpljenja novo moč zadobimo.

Dodeli nam, ki smo zavoljo svojih grehov neprenehama pokorjeni, de bomo po tvojim terpljenji milostivo rešeni.

O Jezus! kateri si hotel na križu za nas umreti, de si našimu sovražniku oblast do nas odvzel, pomagaj nam s svojo milostjo, de tudi čast vstajenja dosežemo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d. (petkrat.)

VIII.

P E S M I.

Perva pesem pri sv. maši.

Kirje.

1.

Pred stolam tvoje milosti,
 Tvoj verni ljud kleči,
 In tebe, Bog, v ponižnosti
 Svoj'ga serca časti;
 Stor' milost jim, katir želé
 V solzah oprat lastne dolgé,
 Odpusti, Oče, grešnikom,
 In skaži se dobrotljiv nam,
 Dobrot — ljiv — nam,
 Dobrotljiv skaž' se nam.

2.

Ob dare tvoje smo prišli,
 Kakor zgubljeni sin,
 In kakor ovce smo zašli,
 Zgubili tvoj spomin,
 Al Oče vsiga usmiljenja,
 Na serca polne zgrevanja

Z dopadajenjem dol' poglej,
 In svojo milost zopet daj,
 In mi — lost — dej,
 In milost zopet dej.

3.

Saj delo smo vsi tvojih rok,
 In tvoja lastna stvar,
 Opri slabosti svoj'h otrok,
 Ti velki Gospodár.
 Za spravo zdaj darujemo,
 Tvoj'ga Sinú zročujemo,
 O Bog, skoz' njega sveto kri,
 Vse naše grehe nam omi,
 Vse nam omi,
 Vse grehe nam omi.

Glorija.

Čast bodi po višavah,
 Bogu na vekomej;
 In mir po vsih širjavah,
 Na zemlji bod vselej.
 V ponižnosti pojemo
 Teb' hvalo, trojni Bog!
 Od tebe le prejmemo
 (Rešenje iz nadlog.) *dvakrat.*

Evangelij.

Iz tvojih ust izide
 Svet evangelium,
 Na dno leto se snide
 Vseh kristjanov um,

Modrost nas sama viža,
 Resnica nas uči:
 Kdor pód-njo se poniža,
 (Ves srečen tak živi.) *dvakr.*

Kredo.

1.

Gospod, pred tabo s trepetanjem,
 Te tvoja revna stvar spozná;
 In verje z živim spoštovanjem,
 V tebe praviga Bogá.
 Tud' verje v tvoj'ga ljub'ga Sina,
 Spočet'ga od svetiga Duha,
 Ko Jesova ga korenina,
 (V devikšim cvetji je scvelá.)

2.

De je prišel iz zgolj ljubezni,
 Ljudi nas spraviti, Bog! s tebo!
 De nase vzel je vsih bolezní,
 Prelil na križi kri svojo.
 De spet je vstal; pekel premagal,
 Na desnim tebe zdaj sedi:
 De nas bo enkrat vse prevagal,
 (Sodnik pravični vsih stvari.)

3.

De sveti Duh nam cerkev viža,
 De bo do konca vedno z njó:
 De, kdor se k njem v solzah približa,
 Od grehov spet očišen bo:

De enkrat zopet bomo vstali
 Vsa svetih družba sprosi nam,
 De bomo skupaj gor vživali,
 (Življenje večno z Jezusam.)

Darovanje.

1.

Tvoj mašnik zdaj daruje,
 Gospod leté darí,
 Z njim tud' tvoj ljud zdihuje,
 In s sercam kvišk' puhtí.
 Čist kruh je, in vino,
 Za grehe naše dar.
 K Sinú tvoj'ga spominu,
 (Je obložen altar.)

2.

Vzem', Bog, letó darvanje,
 Dobrotni Oče naš,
 Oméči te zdihvanje,
 De nam spet milost daš.
 Le smert in kri presveta,
 Tvoj'ga ljub'ga Sinú
 Nam daja up, de vzeta
 (Ta prošnja bo v nebó.)

Sanktus.

1.

Poj: Sveti, sveti, sveti,
 Je Bog in naš Gospod,
 Z angelci pójte: Sveti
 Si ti Bog Sabaót.

V nebesih in na zemlji,
 Vso hvalo čast vselej,
 Stvari, Bog, svojih jemlji
 (Zdaj in na vekomej.)

2.

Veseli skup pojemo
 Iz serca vnetiga,
 Živó ga vsi sprejmemo
 Za svojiga Bogá;
 Ko nam v imenu pride,
 Gospoda našiga,
 Ves svet se k časti snide,
 (Sinú njegoviga.)

Po povzdigovanji.

1.

Poglej, o Oče, z visokosti
 Ves milostiv na ta altar,
 Ti nanj postav'mo po dolžnosti,
 Zdaj tebi ves prijeten dar.
 Ta dar je sam tvoj Sin edini
 Iz zgolj ljubezni darovan:
 Za nas prisojen umornini
 (Strašno na križi bil zaklan.)

2.

Slabosti on vse naše nosi,
 De nas pripravi v sveti raj:
 On pri Očetu za nas prosi,
 De z njim živel' bi vekomaj.

Naj te ljubezen ta ognjena
 Po prošnji, Jezus, omeči,
 De se ta tvoje smerti cena
 (Nad nami nikdar ne zgubi.)

Agnus dei.

Poglejte božje jagnje
 Kak toči svojo kri,
 Kako zdaj glavo nagne,
 Kako za nas medlí.
 On grehe nam odjemlje,
 On nosi vse dolgé:
 Pokrajne cele zemlje
 (Po njem le mir dobé.)

Duhovno obhajilo.

(Gospod! jest nisim vreden,)
 Dé b' tebe dans zavžil,
 (Al' reci, de bom vredin,)
 Ter bodem zopet živ.
 V duhu te prejeti
 Iz serca jest želim.
 (Daj ženin naš presveti,)
 De milost zadobim.

Konec.

Daritev smo končali,
 Ta dar je, Bog, tvoj Sin:
 (Mi smo vsi skup) spoznali
 Tvojih darov spomin.

Po njemu smo prejeli
 Rešenje z naših vez,
 Zdaj zadnjič nam dodeli
 (Svoj blagoslov z nebes.)

Druga pesem pri sv. maši.

Kirje.

Pred Bogam pokleknimo,
 Povzdignimo sercé,
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje.
 Ta dar presvete maše,
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj zбриše grehe naše,
 Naj varje nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga;
 Oh, težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da.
 Marija, vsi svetniki,
 Pomoči pros'mo vas,
 Smo grešniki veliki,
 O Kriste, usmil' se nas!

Glorija.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem;

Kje milost božja dala,
 Rešenje vsim stvarém.
 Bog! hvalo ti pojemo,
 Prišel si greh odvzet;
 Ti večno čast dajemo,
 Ti sam, o Bog! si svet.

Evangelij.

Bog sam nam oznanuje
 V življenje srečno pot;
 Tamoto razsvetljuje,
 Nas varje grešnih zmot.
 Kristjani poslušajmo,
 Kaj Jezus nas uči;
 Po njem se vsi ravnajmo,
 De vsak svetó živi.

Kredo.

To verjem, Bog nebeški,
 De ti si stvarnik moj;
 Odrešil rod človeški
 Je Sin edini tvoj.
 Svet' Dub v nas prebiva
 Od Jezusa poslan;
 Njegovo moč dobiva
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
 Kar je tvoj Sin učil,
 V katoljski cerkvi hranil,
 K' je zanjo kri pretil;

To verjem vse resnično,
 Le, Bog! pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 De pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi, Bog, Oče večni,
 Od nas prečisti dar,
 Ga grešniki nesrečni,
 Damo na tvoj altar;
 Za svoje hudobije,
 In celiga svetá,
 Naj nam jih čisto zmije
 Nam tvojo milost da.

Ponižno vsi pošljimo
 Ta sveti dar v nebó;
 Gospod Bogá prosimo,
 De mu prijeten bó.
 De naj mu bo češenje,
 Spodobna večna čast,
 De dušam da življenje,
 Vsi cerkvi božji rast.

Sanktus.

Svet, svet, svet Bog nebeški!
 Oblast imaš čez vse,
 Ves svet, ves rod človeški
 Ti hvalo čast dajé.
 Naj vselej hvaljen bóde
 Češen in povikšvan,
 Zveličat vse narode
 Nam od Boga poslan.

Po povzdigovanji.

O angelci hitite,
 In pridite z nebés,
 Z nam sveti kruh molite,
 Ni več kruh, Bog je rés.
 Počutkam vsim telesa
 Je Jezus tukaj skrit;
 De b' skoraj šli v nebesa
 Ga gledat' in častit.

Ti Jezus, se usmili,
 Duš bratov in sestric,
 De bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 De gremo k teb' prebivat,
 Nam grešnikom tud' daj
 Nebeško luč uživat,
 S svetniki vekomaj.

Naš duh, o Bog! ti poje;
 Češen hod' Oče ti,
 Kraljestvo pridi tvoje,
 Naj se, kar češ, zgodi;
 Daj nam naš kruh, jed zdravo,
 Dolge odpusti nam,
 Ne peljaj nas v skušnjavao,
 Otmí sovražnikam.

Med sv. obhajilam.

Moj Jezus! tebe vžiti
 Iz serca jaz želim;

Pa k teb' ne morem priti,
 Ker toljkokrat grešim.
 Operi dušo mojo,
 Slabosti njene veš,
 Pokaži milost svojo,
 De v duhu v mene greš.

O Jezus! k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 De duša moja vidi
 Dobrote tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 De dušo mi živiš,
 Z menoj se terdno skleni,
 Me srečniga storiš.

Pri koncu sv. maše.

Svet dar smo dokončali,
 Odpeli čast Bogú;
 Očetu darovali
 Njegoviga Sinú.
 Mertvim in živim sprava
 Za grehe naj bo to;
 Naj nam bo vsim zastava,
 De pridemo v nebó.

Pesem pred pridigo.

O Jezus! duša moja
 Je žejna, slišat te,
 Beseda lepa tvoja
 Resnica sama je.
 Oznani nam povelje
 Življenje večniga,
 Besedo, ki veselje,
 Neskončno srečo da.

Tvoj nauk nam tamoto
 Duš naših razsvetli,
 Človešk'ga uma zmoto
 Tvoj nauk razjasni.
 Adamov sam od sebe
 Je slep; in kaj hudo,
 Kaj dobro je, brez tebe
 Razložil človek ne bo.

Beseda tvoja kaže,
 Kaj dobro je, kaj ni,
 Če naša pamet laže,
 Nas ona podučí.
 Letá nam da spoznanje,
 De čednost vidimo,
 In hudo grešno djanje
 Od nje razločimo.

Oh! ostra je, boleča,
 In dušo v živo skli,
 Ognjena je, goreča,
 Pa vender tud hladí;

Zobilša vero našo
 K' jo večkrat slišimo;
 Daj vselej nam to pašo
 O Bog, te prosimo.

Nekter, prav sam od sebe,
 K nesreči svoj' goljfan,
 Dokler ne sliši tebe
 Tiči v pregreh' zaspan.
 Ti k duši greš zaspani,
 Ter grešnika zbudiš,
 Mu praviš: grešnik vstani,
 De večno ne zaspíš!

O de b' beseda tvoja
 Ne vtihnila nikdar,
 O daj, de duša moja
 Prejema ta tvoj dar;
 Daj v križih, daj v skušnjavah,
 V skerbah nam, Bog, ga daj,
 Nas veseli v težavah
 Nas pelji v sveti raj.

Adventna pesem.

Vi, oblaki, ga rosite!
 Ali zemlja naj ga da!
 Ve, nebesa ga pošljite
 Skor zveličarja sveta!
 Milo so ljudje zdihvali,
 V grehah in v tami ječali;
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzel.

Oče se nebeški vsmili,
 Vidi toljko bolečin,
 De bi se ljudje rešili,
 Se ponudi božji Sin;
 Dvico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Lej pokorno je sercé,
 Kar Gospod mi zapové.

Zgodba sveta in vesela
 Nam odklene vsim nebó:
 Lej, Devica je spočela,
 In Beseda je mesó!
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Njega milost zahvalimo.
 Blagor tebi, grešni svét!
 Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,
 Glas nebeški kliče nas;
 Dan se bliža, noč odganja
 Zdaj prihaja srečni čas.
 Odverzimo vso hudobo,
 Oblecimo pa svetlobo.
 De preide grehov noč,
 In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,
 Svet apostelj nas uči,
 Ne nečisto, ne požrešno,
 Nevošljivost naj beži;

Naj se vsak pred njim poniža,
 Kterga prihod se nam bliža,
 De bo s čistim sercam vsak,
 Le zveličarju enak.

O zveličar! pridi skoraj,
 De se spolni, kar želim,
 O prinesi moč od zgoraj,
 De se čisto spokorim;
 Ti prinesi mir nebeški,
 De ga vživa duh človeški.
 Daj de pridem sodnji dan,
 Med ovce, na desno stran.

Božična.

Kar je že dolgo želel svet,
 Nocoj se dopolnuje,
 Odrešenik, Marije cvet,
 Do nas se ponižuje;
 Pastirjem angelci pojó,
 Veselje prinesejo;
 Prišel zveličar na zemljo,
 Zato mu čast dajejo.

On, Bog, ima čez vse oblast,
 Pa vender lej ljubezni!
 Zakril je z mesam svojo čast,
 Ozdravit nas v boleznih.
 Nebesa vse so njega dom,
 Pa hoče v jasli priti:

De jest prevzeten več ne bom,
Me mora to učiti.

Le greh Adamov ino moj
Ga je na zemljo spravil;
Odrešit svet se je nocoj,
Med grešnike postavil.
Iz serca z angelci bom pel:
Bogu čast po višavah!
De nas je grešnike sprejel;
Zveselil v vsih težavah.

O Jezus, moj Odrešenik!
Serce ti hvalo poje,
In preden si serdit sodnik,
Poslušaj prošnje moje:
S pastirji pred teboj klečim,
De me ne boš pogubil;
Le tebe jest ljubiti želim,
Ker si me ti pred ljubil.

Za mé si se nocoj rodil,
In hočeš záme vmreti;
O daj, de več ne bom grešil,
O daj sveto živeti!
Scer zdaj zastonj zame terpiš,
Zastonj boš zame križan,
Če me v slabosti zapustiš,
Sim vekomaj ponižan.

O Jezus! milost le mi daj,
Ne bom Boga pozabil;
Prišel bom k tebi v sveti raj,
Ki si me vanj povabil.

Ljubezen te je na zemljo ,
 Nevrednimu mi dala;
 Ljubezen, upam, bo v nebó
 Me k tebi pripeljala.

Terpljenje Jezusovo.

Daj mi, Jezus, de žalujem,
 Smert, terpljenje objokujem,
 K' si ga jagnje, ti prestal,
 Grehe zbrisal, milost dal.
 Jezus, daj de tvoje rane
 Nas presunejo kristjane,
 To terpljenje prebritko
 Nam pomoč naj v smerti bo.

Nas odrešit, smert si zvolil
 Pred Očetam trikrat molil,
 Si kervavi pot potil,
 Kelh terpljenja čisto 'spil.
 Jezus itd.

Tolovaj' so te obdali,
 Te zvezali in peljali,
 Uklenili ti roké,
 Ktere celi svet deržé.
 Jezus itd.

Trinogi so te sodili,
 Križaj ga, — hudobno vpili,
 Tepli, bili, de se kri
 Iz bolečih ran cedi.
 Jezus itd.

Ternje bôde čelo tvoje
 Za velike grehe moje,
 Tebi, Jezus, kralj sveta!
 Žeslo, terst se v roke da!
 Jezus itd.

Oh, na križ so te razpeli,
 In na križi te še kleli,
 Oh za nas si toljk terpel!
 In za naše grehe vmerl!
 Jezus itd.

Naši grehi so te zdali,
 Tebe, Jezus, zasramvali,
 Za naš greh tepen si bil,
 In na križi kri preлил.
 Jezus itd.

Daj nam tebe le iskati,
 Svoje grehe objokvati,
 De se tvoja rešnja kri,
 Kdaj nad nami ne zgubi.
 Jezus itd.

Velikonočna pesem.

1.

Zveličar gre iz groba
 Ob moč je smert, trobnoba!
 Velikonočno jagnje bil,
 Je zame drago kri preлил.
 Alleluja!

2.

Otet je človek, rešen!
 In v brezen satan trešen!
 Smert nima svoj'ga žela več,
 Odpert je grob in kamen preč.
 Alleluja!

3.

Odrešil je očete
 Veliko časa vjete;
 Častito jih pelja sebó
 V zaperto z greham pred nebó!
 Alleluja!

4.

O kak se svetjo rane
 Neusmiljeno mu dane!
 Veselje angeljsko verši,
 De smert je mertva, nas uči!
 Alleluja!

5.

Je terdna naša vera,
 Resnica jo podpira:
 Zveličar je od smerti vstal;
 Tud' nas ne bode grob končal.
 Alleluja!

6.

Le kratka noč bo v grobi,
 Ker angel kmal' zatrobi;
 Telo tud' potlej popeljá
 Zveličar v raj, in smert nehá.
 Alleluja!

7.

Dopolnit naše želje,
 Pripravit nam veselje,
 Greš ti, zveličar pred menoj,
 Prišel bom, upam, za teboj.
 Alleluja!

8.

Življenje ponoviti,
 Takó v nebó daj priti,
 Kjer pri Očetu ti sediš,
 Pravičnimu plačil' deliš.
 Alleluja!

9.

Pred sodbo tam postavljen,
 Po svatovsko napravljen,
 S kervjo bom jagnjeta opran,
 Med tvoje svate svat odbran.
 Alleluja!

10.

Alleluja! Alleluja!
 Alleluja! Alleluja!
 Po svoje, Jezus, bratam brat,
 Daj tudi nam od smerti vstat!
 Alleluja!

Binkoštna pesem.

Prid' sveti Duh! aposteljnám dan,
 Ker si bil dansi vanje poslan,
 De čuda božje pravijo,
 Sovražnikam se vstavijo.
 Prid' sveti Duh! te prosi kristjan.

Prid' sveti Duh! daj svoje dari,
 In jih med svoje verne razli;
 Resnico de poslušajo,
 In nje sladkost okušajo.
 Prid' sveti Duh! razsvetli nas.

Prid' sveti Duh! omeči serce,
 Zažgi nam v sercih svete želje;
 Ljubit', kar je pravičniga,
 Sé varvati krivičniga.
 Prid' sveti Duh! ljubezni sveté.

Prid' sveti Duh! podpiraj slabost,
 Poterdi v sercih pravo svetost;
 Daj, de se ne spodtaknemó,
 V ljubezni ne premaknemo.
 Prid' sveti Duh! ti naša krepost.

Prid' sveti Duh, ti zvesti vodnik!
 Veselje naše, naš pomočnik!
 O vodi nas do večnosti,
 Pripelji nas do srečnosti.
 Prid' sveti Duh! ti naš poterdnik!

Sveto rešnje telo.

Pridi molit, o kristjan,
 Od ljubezni svete vžgan,
 Kjer je Jezus v zakramentu
 Iz ljubezni dan.

Tukaj so svete reči:
 Jezusa teló in kri,

Duša, ktera njega vživa,
Se ne pogubi.

Bod' češen, odrešnik!
V nodlogah pomočnik,
Svojim vernim, tebi zvestim
Varh in učenik.

Posvečuj nas ti zares,
Čudapolni kruh z nebes!
Ti otmi nas vsih nevarnost
Duš ino teles.

Spokorjenja daj solzé,
Grehov zbriši nam dolgé,
Vera, upanje, ljubezen,
Naj v nas goré.

Kadar umerje teló,
Vzemi dušo ti v nebó,
De se bomo veselili
Vekomaj s teboj.

Čast Marije.

Ko v jasnim pasu primigljá
Že zvezdica daničica;
Se čuje milo že zvonjenje —
Marii čast in počesenje,
In z zlato zoro vse časti:
„Češena si, Marija, ti!“

Ko višé sije solnčice,
 Dviguje se, na poldne gre,
 Se čuje zopet nam zvonjenje —
 Marii čast in počešenje;
 Čez hrib in plan se oglasi:
 „Češena si, Marija, ti!“

In kadar solnčice ljubó
 Nam za goro žari slavó,
 Se glasno čuje še zvonjenje —
 Marii čast in počešenje.
 V večernim hladu se glasi:
 „Češena si, Marija, ti!“

„Češena si, Marija, ti!
 Naj se glasi do krajev dni,
 Naj čuje vedno se zvonjenje —
 Marii čast in počešenje.
 Nebo in zemlja naj glasi:
 „Češena si, Marija, ti!“

Slava Marii, materi naši.

Tebe, Marija, želim poslaviti,
 Šopek cvetlični prinesem ti v dar.
 Sklenil sim zvesto te vselej ljubiti —
 O ne zaverzi darilca nikdar.

Zgornji veršiček je limbarčik beli,
 Čistiga serca podoba naj bo!
 Čistost darujem na duši ti celi —
 Daj mi storiti po sklepu serčno!

Druga cvetica, vijolica mala,
 Lepa podoba ponižnosti je;
 S sercam ponižnim, kot ti si kazala,
 Tako obljubim posnemati te!

Tretja cvetica, kot iskra žareča,
 V šopku tak svitlo naproti miglja;
 Tako zdaj klije ljubezen goreča.
 K tebi, o Mati! iz mojga sercá!

Vse, kar premorem, darujem veselo,
 Tebi, ki mati vse milosti si;
 Oh, kako rado pač serce bi pelo
 Slavo ti večno iz cele moči!

V sreči, nesreči in britki težavi.
 Tebe, o Mati, bom zmiraj častil,
 Upam pa tudi, de v rajski bližavi,
 S tabo tam gori se bom veselil!

Z a h v a l n a.

1.

Hvala bod Gospod Bogu!
 Vse stvari ga zdaj molite!
 Stvarnika, dobrotnika,
 In Očeta ga častite!
 Kerub, Seraf mu pojó,
 Hvali zemlja in nebó.

2.

Sveti, sveti, svet' Gospod!
 Vse je polno tvoje hvale;

Trume zvoljenih, o Bog!

Večno čast ti bodo gnale,
Vsi svetniki te časté,
Vsi pravični te slavé.

3.

Češen bodi, trojni Bog!

Oče, Sin in ti Duh sveti!
Cerkve tvoje nauk ves
Moramo zvesto verjeti;
Jezus Kristus, božji Sin
Je zapustil ga v spomin.

4.

O preljub' zveličar naš!

Koljka je ljubezen tvoja!
V grehe sim bil zakopan,
Revna je b'la duša moja,
Ti pa prideš k nam na svet,
Smert, pekel in greh zatré.

5.

Večni Bog, in kralj nebes,
Se poniža brat nam biti;
Nam živi in nam vmerje,
Nam nebesa zaslužiti;
Njega sveta rešnja kri
Nas očisti vse ljudi.

6.

Na desnici božji zdaj
Ga še imamo pomočnika,
Sodnji dan ga grešnik bó
Vidil ostriga sodnika.
Milost, grešnik, le dobiš,
Dokler še na svet' živiš.

7.

Jezus bod' usmiljen nam,
 V službi svoji nas ohrani,
 Kri si svojo dal za nas,
 Greh končaj, pri nas ostani;
 Pelji naše duše v raj,
 Delež zvoljenih nam daj.

8.

Svoje ljudstvo srečno stor'
 Zdaj in vselej nas obvari;
 Obdaruj in povikšuj
 In zveličaj svoje stvari;
 Hvalo bomo peli ti
 Tukaj in u večnosti.

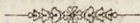
9.

Milostiv nam bodi dans,
 Pota v grehe nam zagradi;
 Sveti in preljubi Bog!
 Daj de stor'mo dobro radi.
 V tebe upamo vsak čas,
 De ne boš zaverigel nas.

*Hvalimo Očeta in Sina s svetim
 Duham. Hvalimo in povikšujemo ga
 vsak čas.*

OBSEŽEK.

Poduki in branje za otroke.

I. Oddelek.

Pervi poduk od Bogá za ljube otroke.

	Stran.
Od Bogá	3
Od Jezusa Kristusa	13
Od sv. Duhá	22

II. Oddelek.

Mali katekizem in kratek poduk za spoved in sv. obhajilo za otroke.

Katekizem	27
1. poglavje: vera	28
2. poglavje: upanje	30
3. poglavje: ljubezen	32
4. poglavje: sv. zakramenti	34
5. poglavje: kersanska pravica	36

Poduk za spoved in sv. obhajilo.

I. Od spovedi.

Pregovori iz sv. pisma	40
Zgubljeni sin	41

II. Pripravljanje za spoved.

1. Prosi sv. Duha na pomoč	44
2. Sprašuj svojo vest	45
Spovedno ogledalo za otroke	45
3. Kes in obžalovanje	48
4. Spoved	51
5. Zadostenje	54

III. Od sv. obhajila.

Presveto rešnje Telo	56
--------------------------------	----

IV. Pripravljanje za sv. Obhajilo.

Jezus nas vabi k sebi	59
Sveto obhajilo	60
Po svetim obhajilu	60
Konec	61

III. Oddelek.

Pot proti nebesam za otroke ali opominjevanje k čednosti	62
--	----

IV. Oddelek.

Od streženja pri sv. maši.

1. Strežnik v žagradu pred sv. mašo	71
2. Strežnik pri altarji med sv. mašo	72

3. Strežnik po sv. maši	81
Dostavek	82

Molitevne bukvice za otroke.

I. Vsakdanje molitve.

Jutrenja molitev	85
Molitev pred učenjem	87
Molitev po učenji	87
Molitev pred jedjo	88
Molitev po jedi	88
Kadar k molitvi zvoní	88
Kadar ura bije	89
V skušnjavah	89
Po storjenim grehu	90
Večerna molitev	90

II. Sveta maša.

Molitve med sv. mašo	94
Molitve po delih sv. maše uravnane	100

III. Molitve za spoved in sv. obhajilo.

Molitev k sv. Duhu	115
Spraševanje vesti	116
Kesanje ter obžalovanje	117
Spoved	118
Sv. pokora	120
Molitev pred sv. obhajilam	121
Molitev po sv. obhajilu	124

IV. Premišljevanje in molitve za posebniši praznike.

	Stran.
1. Advent	128
2. Božič	132
3. Obrezovanje Gospodov ali novo leto	135
4. Razglašenje Gospodovo	141
5. Postni čas	146
6. Cvetna nedelja	149
7. Veliki četrtek	153
8. Veliki petek	158
9. Velika noč	166
10. Vnebohod Jezusov	169
11. Binkošti	173
12. Presveta Trojica	177
13. Sveto rešnje Telo	181
14. Nedelja	183
Posebno nedeljsko opravilo	187
15. Praznik cerkv. posvečevanja	197

Prazniki prečiste Device.

1. V god in praznik preč. spočetja	199
2. " " " Mar. rojstva	200
3. " " " oznanjenja	201
4. " " " očiševanja ali svečnico	202
5. " " " vnebovzetja	202

Zapovedani prazniki svetnikov.

1. Na vsih svetnikov dan	203
2. V god in praznik sv. Štefana	204
3. " " " sv. Jožefa	205

4. V god in praznik sv. Petra in Pavla	206
V dan spomina vsih vernih duš	207

V. *Mnogoverstne posebne molitve za otroke.*

Zahvalna molitev	208
Prošnje	211
Priprošnje	214
Gospodova molitev	217
Angelsko česenje	221
K sv. angelu varhu	223
K svojimu patronu	225
K svetniku, kteriga god in praznik se obhaja	226

VI. *Popoldanje ali večerno opravilo.*

Pobožno branje.

Spoznanje in počesenje božje	228
Strah božji	230
Veselje in ljubezen do Boga	233
1. Litanije vsih svetnikov	238
2. Lavretanske litanije	256

VII. *Sveti križev pot.*

Sveti križev pot	268
Litanije od terpljenja Jezusoviga	282

VIII. *Cerkvene pesmi,*

Perva pesem pri sv. maši	289
Druga pesem pri sv. maši	295

	Stran.
Pesem pred pridigo	300
Adventna pesem	301
Božična	303
Terpljenje Jezusovo	305
Velikonočna pesem	306
Binkoštna pesem	308
Sveto rešnje telo	309
Čast Marije	310
Slava Marii	311
Zahvalna	312

Stran.

300

301

303

305

306

308

309

310

311

312

